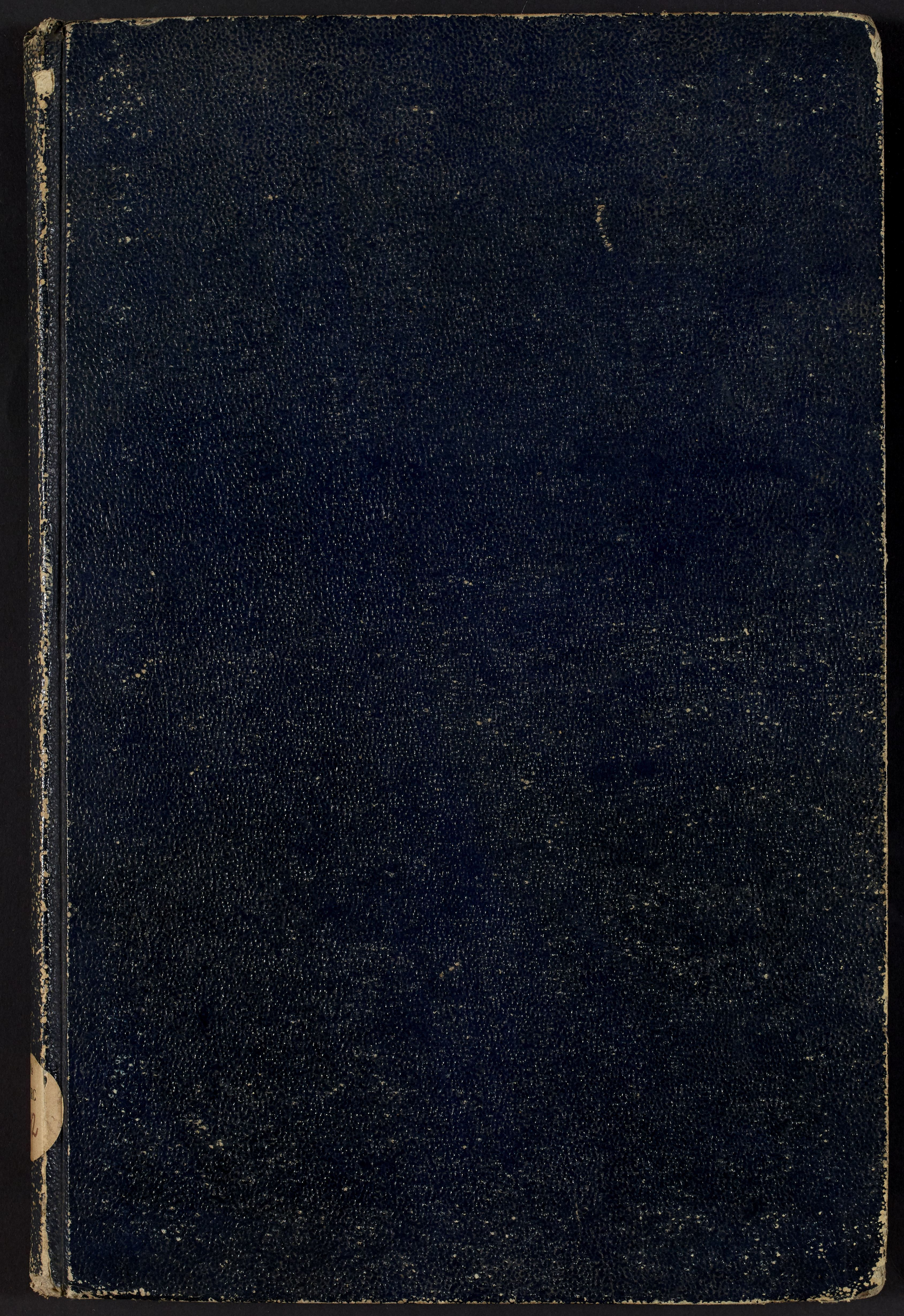
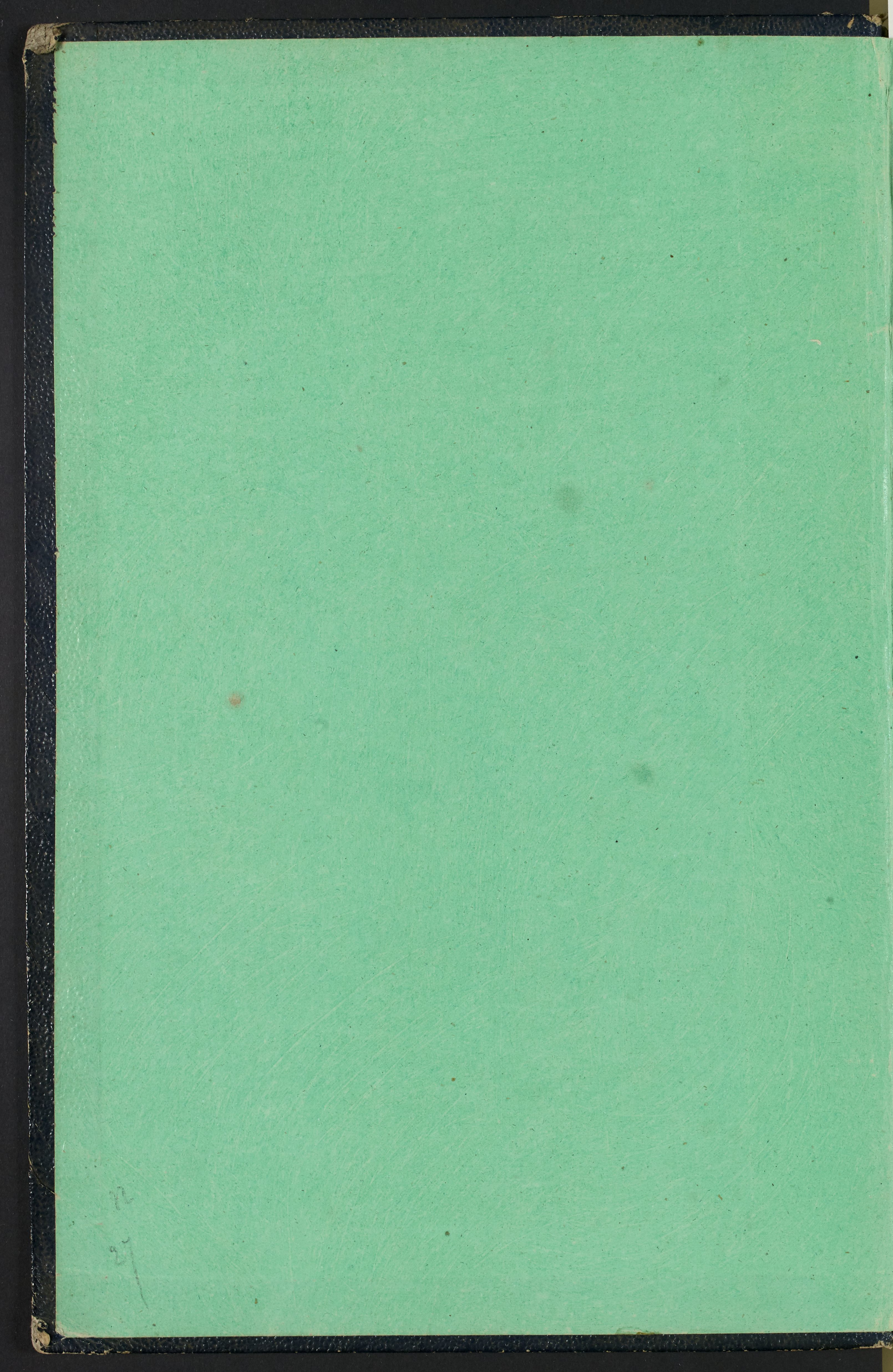

[illegible] [illegible] paix

[illegible]

19 Zilcade 1238 (28 [illegible] 1823)

Ce traité [illegible] négocié par [illegible]

Aly [illegible] Mahmoud [illegible] pacha [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Article [illegible]

[illegible] (1746) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Art. I

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Article II.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Traité de paix

entre la Perse et la Turquie conclu à Erzeroum, le 19 Zilcadé 1238 (28 juillet 1823)

Ce traité a été signé par Mirza Mohammed Aly pour la Perse & Mahmoud Emin Raouf pacha pour la Porte.

Il contient 8 articles dont le résumé peut être ainsi donné.

~~article~~ Base.

Continuation du traité de 1159 (1746) & des autres relatifs aux pèlerins réfugiés, ainsi qu'à la résidence de Ministres respectifs dans les deux Cours.

Stipulation

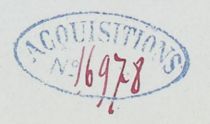
Remise des forteresses, districts, &a, occupés par les Persans, avant & pendant la guerre. — Restitution des prisonniers.

Article I

Refus du droit d'ingérence dans les affaires intérieures. Dispositions relatives aux tribus sur la frontière de Bagdad & du Kurdistan, droit de pâturage & autres.

article II.

Dispositions relatives aux pèlerins, aux marchands & voyageurs des deux nations, droits de douane à payer par les Persans. — Commerce de cannes de pipes

article III

Dispositions relatives aux tribus de Haïdalou et Sibiki.

article IV

Dispositions relatives aux désertants dans les tribus errantes.

article V.

Levée du séquestre des propriétés persanes à C.P. Dispositions relatives à la restitution des effets enlevés de force aux persans pendant la guerre.

article VI.

Dispositions relatives à la succession des sujets persans décédés dans l'empire ottoman.

article VII

Envoi des Ministres. amnistie pour les déserteurs pendant la guerre

article final

approbation nécessaire du traité. Renonciation à toute espèce d'indemnités. Dispositions relatives à l'échange des ratifications.

Mohammed Reouf. — Mesh'ammed aly

Lettre du Prince Abbas-Mirza au Vte. Strangford;

Le prince dans cette lettre remercie le vicomte de la médiation que l'angleterre a accordée à la Perse pour la négociation de la paix par le traité ci dessus. — Elle est datée du mois de Moharem 1238 (lig 39) avant (lig septembre) 1823. —

<u>Autre lettre du Kaim-makam</u> (Mirza Aboul Kacem, fils de Mirza Bezurk qui succéda à son père dans la charge de Kaim makam (lieutenant général) du Prince ~~Abbas~~-Mirza) à S. E. le vicomte Strangford.

Le ministre écrit au vicomte pour le remercier des bons soins du gouvernement Britannique dans la négociation de la paix avec la Turquie.

(même date que ci-dessus)

Affaires de Perse 1824.

Réponse d'une lettre de Mirza Aboul Carem 1er Ministre de ~~Abb~~ Abbas Mirza, vice Roi de Médie.

Cette lettre a pour objet d'instruire Aboul Carem des entrevues & relations que l'ambassadeur de France (M. le Cte Guilleminot) a eues avec l'ambassadeur de Perse (aga ~~Moustapha~~ Kalem Khan) résidant à C. P. pour terminer les différends survenus dans des transactions entre des négociants français & persans, avant ou après la guerre. — Cette lettre annonce que ces différends sont terminés à l'amiable; l'ambassadeur espère que les rapports entre la France & la Perse seront comme ils étaient dans le principe, & il recommande au prince Abbas Mirza les négociants qui séjournent présentement en Perse.

aga moustafa avait été chargé envoyé par la cour de Perse de s'entendre avec l'ambassade fran[çaise pour] terminer cette affaire. [illegible] et chargé d'affaires de Perse après le départ de l'ambassadeur.

---

30 Juin

Réponse à une lettre de Karem Khan, ambassadeur de Perse à Constantinople.

30 Juin 1824.

Cette lettre est une lettre de compliments adressée à l'ambassadeur persan, dans laquelle toutefois M. Guilleminot recommande à sa protection les marchands français établis à Tauris.

Lettre adressée au prince Abbas Mirza par le Cte Guilleminot.

1er juillet 1824

Cette lettre ne contient que des compliments et la demande d'entretenir entre la France et l'Iran des relations d'amitié.

Lettre du Cte Guilleminot au prince Abbas Mirza.

11 8bre 1824

Notification de la mort du Roi Louis XVIII et de l'avènement au trône de Charles X.

Réponse du prince Abbas Mirza à la lettre du Gal Guilleminot, remise à Karem Khan;

fin de Juin 1824

Le prince dans cette lettre remercie l'ambassadeur des sentiments bienveillants qu'il a exprimés dans sa lettre; puis, au sujet de l'établissement d'un consul (Baile) dont on avait parlé de vive voix à Karem Khan, le Shah accorde l'établissement de ce

Consul à Tauris; que les voyageurs français dans toute la Perse seront sous sa protection, & que ce personnage sera comblé des égards de la cour de Perse.

« S. H. entend bien aussi que le Baile de France « ait la pleine et entière faculté de résider aussi dans la « Capitale (auprès du Souverain), d'entretenir le Gouver- « nement persan de toute affaire qu'il pourrait avoir à « traiter avec lui; de régler directement, & par lui même « tout ce qui ferait partie de ses attributions, sans l'inter- « vention d'un Gouvernement étranger. »

Moharrem 1240.

Réponse de Mirza Abul Kassem, ministre principal d'Abbas Mirza, à M. le Gal Guilleminot datée de Juin 1824.

Compliments, & assurance que la plus grande protection sera accordée aux voyageurs français en Perse.

Lettre adressée par Abbas Mirza à M. Jouannin, en réponse à une autre que celui-ci lui avait adressée précédemment. 1er Juillet 1824

Le prince assure M. Jouannin de son affection, & lui donne une commande de tasses en porcelaine & autres choses qu'il le prie de faire exécuter à Paris, pour les lui envoyer ensuite en Perse. —

Réponse de M. le Gal Guillemino à la lettre de Abbas Mirza, où il en question du Bailot.

12 Janvier 1825

Le Général manifeste dans cette lettre le désir du Gouvernement de fermer & consolider les rapports de bonne intelligence entre les deux Gouvernements.

Réponse du Gal Guilleminot à Mirza Aboul Caren, premier Ministre d'Abbas Mirza.

Dans 12 Janvier 1825.

Dans cette lettre l'ambassadeur exprime les regrets que lui ont causé la mort d'aga Moustafa, renouvelle l'expression de sa reconnaissance pour les assurances ~~que~~ de la sollicitude & de l'amitié parfaite que Aboul Kaem a bien voulu lui donner à l'égard des voyageurs français. —

Lettre de M. Guilleminot à M. le Baron de Damas.

25 Janvier 1825.

M. Guilleminot insiste pour qu'un agent du Roi soit envoyé en Perse. — Il engage aussi le Ministre à mettre les objets demandés à M. Jouannin par le prince Abbas, au nombre des présens dont sera chargé l'agent du Roi pour le Schah de Perse

---

Lettre remise à M. Desbassyns de Richemont chargé d'une mission temporaire à la cour de Perse, en se rendant aux Indes.

Lettre de S. M. Charles X à S. M. Feth Ali Chah.

Instruisant le Chah des sentiments d'amitié du Roi de France pour le Roi de Perse, et lui demandant "de mettre sous sa haute protection la personne et les "propriétés des français que les intérêts du commerce "conduiront en son empire."

Lettre de M. le Baron de Damas au prince Abbas Mirza, dans laquelle il fait part au prince de la mission de M. de Richemont, et que cet envoyé est également chargé d'armes qui lui sont offertes par le Roi de France

---

Réponse de M. le Gal Guilleminot aux dernières lettres d'Abbas Mirza, apportées par Mirza Riza, le 14 Juillet 1825. — ce dernier remplissant les fonctions de chargé d'affaires de Perse à C. P. 5 7bre 1825 (1241)

Affaires de Jérusalem.

—

avril 1826.

Extraits d'un long mémoire écrit par M. Jouannin, adressé à Paris par M. Desages alors chargé d'affaires de France à C.P.

~~~~~~

C.P. 15 août 1826

x de St. Jean d'Acre,

Abdullah, pacha[x] fit détruire le couvent du Mont-Carmel – Le Pacha de Damas frappa une avanie de 80,000 piastres (36,000 fr.) sur les Religieux latins de Terre Sainte. De ces deux affaires l'une a été en leur faveur, l'autre est déjà terminée – M. le Cte Guilleminot obtint un firman pour la reconstruction du couvent et l'ordre à Moustafa pacha de rembourser l'argent qu'il avait extorqué.

Les affaires suivantes sont d'une gravité toute autre ~~tant~~ en religion qu'en religion. —

Dans une lettre adressée le 18 mars 1822, à M. le Marquis de Latour Maubourg, le Discrétoire de Jérusalem exposait toutes les demandes que Terre Sainte était en droit d'exiger (cette pièce est jointe annexe N°1).

Au commencement de l'année, le Discrétoire réduisit lui même le nombre de ses demandes à celles qu'il a jugées devoir être d'une suite plus facile (annexe N°2.) —

x Voici la substance de la 1re pièce:

1° à Jérusalem. Dans l'Eglise du St. Sépulcre, les Grecs partagent, sans aucun droit, avec nos
~~~~~~

religieux, la possession du tombeau de N. S.; celle de la pierre d'onction. — Ils ont fait dans l'Eglise, lors de sa reconstruction en 1808, des changements qui blessent nos droits, tels que l'enlèvement des tombeaux des Rois Latins de Jérusalem, et la substitution de leurs inscriptions aux nôtres.

2° Bethléem, les Religieux francs ont été dépossédés de la Grande Eglise et de la moyenne, ainsi que de la Crèche de Notre Seigneur et des 3 clefs qui ferment ce sanctuaire.

3° Près de Bethléem, ils ont aussi été dépouillés du lieu nommé la Grotte des Pasteurs.

4°. Dans la vallée de Josaphat, la même usurpation s'est étendue sur l'Eglise du Tombeau de la Vierge, sur son tombeau, et sur ceux de S. Joseph, de S. Joachim et de Ste Anne; sanctuaires autrefois possédés par les Latins à l'exclusion des autres ~~rites~~.

5° Enfin, les Religieux réclament pour eux la faculté de réparer leurs habitations quand besoin est; — et pour tout raya la liberté de se convertir à la foi catholique; ——

La seconde pièce ne relate que les demandes suivantes:

„ A Bethléem: 1° La réouverture de la Porte de la Grande Eglise, murée par les Arméniens en 1819.

2° La restitution de la Grotte des Pasteurs.

3° Le droit de célébrer les S.S. mystères dans „ la Grande Eglise de Bethléem.

à Jérusalem.

4° La garde exclusive du S. Sépulcre, & son entière restitution sur l'ancien pied. — En cas d'insuccès, plus vive instance pour la célébration de la messe dans la Grande Eglise de Bethléem.

5° L'enlèvement des inscriptions grecques récemment placées dans la grotte de l'invention de la Croix.

6° La restitution du tombeau de la Vierge, ou du moins la remise d'une clé de cette église avec la faculté d'y faire les fonctions du culte catholique. "

De tous temps, ce qui est prouvé par nos titres, les Grecs & les arméniens ont toujours disputé aux Latins la possession des S.S. Lieux, & les ont quelquefois dépouillés de leurs possessions. cependant cela n'a pas eu lieu d'une façon aussi violente & aussi générale que depuis 1817; il est vrai que la Porte encourageait ces fluctuations, en se faisant acheter à haut prix les firmans qui tantôt dépouillaient ceux-ci ou ceux-là de leurs possessions, tantôt les rétablissaient dans leurs anciens droits. — Les deux derniers de ces avantages se basaient souvent sur les considérations politiques qui pour masquer la forme faisaient pencher la balance du côté des Latins, tantôt au contraire c'étaient les sacrifices pécuniaires que faisaient leurs adversaires.

Jusqu'à ce jour les firmans ni les traités n'ont pu assurer aux Latins la possession ~~stable~~ durable des Lieux SS. — & nos ambassadeurs souvent étaient réduits à des simples protestations énergiques contre les empiètements des Grecs.

a Aujourd'hui, sans spoliation entière se trouvent faites les nombreuses innovations du rétablissement du Temple, après l'incendie de 1808. — Les Grecs, aux frais duquel en grande partie ce monument fut réédifié profitèrent de la circonstance, & malgré les firmans qu'obtint M. de Latour Maubourg, portant que tout serait rétabli sur l'ancien pied, ces firmans ne reçurent rien dans exécution tout ayant été disposé habilement de manière à rendre la réalisation impossible —

(les deux parties des murailles)

En 1817, & d'après l'influence de la Russie, la Porte rendit un firman qui consacra ces innovations en émettant le principe: "que le droit de propriété des S.S. "Lieux n'appartenait qu'aux Sultans ottomans & que "nul ne pouvait prétendre à la jouissance ou possession "exclusive de tel ou tel lieu en particulier, ni en interdire "l'entrée aux Chrétiens d'un autre rite."

Sous une apparence de tolérance religieuse & d'égalité parfaite, la Porte détruisait les privilèges des Religieux francs, ne regardant plus leur existence que comme toute passagère " & comme celle de simples visiteurs & pèlerins.

Les Grecs munis de semblables titres portèrent si loin leurs actes de despotisme que les ministres des Puissances catholiques reçurent l'ordre de se joindre à M. le Mis de Rivière, dans une cause qui leur était commune. L'ambassadeur d'Angleterre même, ~~Lord~~ Robert Liston, joignit sa coopération, & tout cela fut inutile & paralysé par l'ordre que reçut en 1819 l'ambassadeur du Roi de s'entendre désormais avec M. le Bon de Strogonoff pour les affaires des Lieux Sts. —

En 1822. M. de Lat. Maubourg pensa qu'il suffisait de demander le renouvellement des firmans de 1809 et 1811, la demande fut rejetée. Seulement pour adoucir son refus, la Porte accorda une lettre vizirielle qui ne produisit pas plus d'effet que les firmans. — D'ailleurs, eût-on fait droit à la demande, le but était toujours manqué, puisque l'ancien ordre de choses à rétablir, ne portait d'après les firmans sur le corps de l'église du S. Sépulcre et statuait sur la co-existence des Latins avec les Grecs.

M. De Latour ayant insisté que la ~~propriété~~ possession exclusive du tombeau de N. S. fut exclusivement accordée à nos religieux, la Porte s'obstina dans son refus, et préféra le laisser partir plutôt que de lui donner quelques promesses.

Tel était l'état des affaires à l'arrivée de M. le Gal Guilleminot, — Ne pouvant attaquer tout d'abord cette grande affaire, il s'occupa de terminer celle du Mont Carmel qui n'était pas moins importante par l'effet qu'elle avait produit dans toute la Syrie, il s'occupa de la terminer pour ensuite aborder la grande question.

Pour appuyer les demandes du Directoire voici les titres que nous possédons.

« 1° Il est de fait que depuis longtemps la Gde église de Bethléem, celle du tombeau de la Vierge, les tombeaux de S. Joseph, de S. Joachim et de Ste Anne, ne sont plus entre nos mains, quoiqu'il ne soit pas impossible ~~de prouver~~ d'établir nos droits à la possession de ces sanctuaires sur des documens anciens. »

« 2° Au contraire, les titres les plus positifs nous

attestent la possession exclusive du tombeau et de la Grotte de N. S. de la pierre d'onction, des 3 clefs de la Crèche, et aussi du tombeau même de la Ste Vierge. »

« 8°. Aucun firman ne fait mention de la grotte des pasteurs. — « quoique les religieux francs aient entre les mains des hodjets (actes d'achat), on ne pourrait faire valoir de pareils titres auprès de la Porte qui refuse aux francs le droit d'acquérir des propriétés dans l'Empire ottoman. »

. . . .

Quelques authentiques que soient nos titres les Grecs en ont de plus forts que nous par le firman de 1817 et la circonstance de l'insurrection grecque n'a point altéré la force de cette position; ~~qui avait encore~~ voyant en elle un régime des étrangers dans les affaires intérieures, et rien n'a plus contribué à l'affermir dans ces idées que les prétentions élevées en 1821 par la Russie sur la protection naturelle des Rayas grecs, prétention qui n'est pas aussi contestable qu'on veut bien le dire.

Ainsi donc, d'une part nos titres (firmans, berats, &.) sont insuffisants à garantir nos démarches ultérieures, et les capitulations ne tiennent pas un peu seules à nous donner quelque secours; nous y voyons bien notre présence dans les lieux de visitation, mais rien n'y autorise l'exclusion des autres rites. Aucun autre sanctuaire que l'église du St. Sépulcre n'y est même nommé; —

Le mot *sacraires* se trouve bien dans l'article 82, mais sans application à aucun droit particulier; — Depuis 1754 mais surtout depuis 1817, la Porte nous le

disputés nous le refuse hautement. Aujourd'hui, il nous serait impossible de le faire insérer dans un ferman, car elle croirait y voir attaqués ses droits de souveraineté.

Mais la force que chacun de nos titres nous refuse isolément, peut nous être donnée par leur concours mutuel, s'il est évident qu'à l'époque du renouvellement des cap^ons nous étions établis dans tels ou tels lieux de visitation, l'art. 83 prononce que nous y resterons comme ci-devant. — Les titres prouvent le fait de notre établissement à cette époque (1740) dans la plupart des sanctuaires que nous réclamons; la Porte ne pourrait donc les contester. — Au reste un moyen a été employé avec succès (1672 et 1740) ce serait qu'une lettre du Roi à S. H. obligeât ce prince à faire une réponse directe à S. Majesté."

L'on pourrait peut-être arriver aussi au même but par un chemin moins direct. — Le ferman de 1817 est basé sur le principe que tout doit être sur l'ancien pied. En partant de ce point, il faudrait demander qu'un ferman ou Khatti-chérif nous rétablît dans nos anciens droits, généralement, sans rien spécifier. La véritable question ne s'élèverait alors qu'au temps de l'exécution, sur les lieux mêmes. — C'était la marche que voulait suivre M. de Latour-Maubourg; à cet effet, un projet d'acte (procès-verbal ou déclaration juridique) avait été préparé ici avec le plus grand soin et envoyé au Directoire, avec les instructions les plus étendues. — Tout y était bien spécifié, rien n'y était mis au hasard. — Les expressions textuelles des fermans y étaient conservées avec les dates les plus précises, de manière que l'exhibition des fermans eût levé tous

les doutes sur la vérité de nos prétentions. La Porte elle-même, après avoir ordonné l'ancien état de choses, aurait difficilement résisté à une demande qui les présentait avec autant de fidélité et d'authenticité. — En ce cas d'insuccès, dans cette dernière phase de la négociation, nous aurions au moins gagné d'être porteurs d'un firman égal à celui des Grecs, avec l'avantage d'une date plus récente.

Mais devant prévoir le réveil de la Russie par nos démarches, par suite duquel elle nous rappellerait son projet de conciliation de 1818, il faut examiner ce qui se fit alors et ce que l'on pourrait faire aujourd'hui. —

La Russie, dans ses instructions adressées à M. de Stroganof, lui enseignait, mettant hors de cause l'odieux principe des exclusions, de borner la question à établir au sujet de la garde du S. Sépulcre, un système d'égalité et de fraternité, et de travailler avec M. de Rivière, à un accommodement fondé sur cette base, en soustrayant la discussion au zèle emporté des partis.

Mais, comme l'accord seul des puissances Chrétiennes était jugé ne pas devoir suffire pour la réalisation de ce plan, il était ordonné au Bon de Stroganof
"après avoir arrêté en principe, les points fondamentaux
"du nouveau système de conciliation, de mettre ~~usage~~
"en usage les moyens les plus énergiques de persuasion
"pour déterminer les chefs de l'Église ~~grecque~~ d'orient,
"à adopter et à réaliser, sans restriction, le projet d'accom-
"modement concernant la garde des S. Sépulcres . . . .
"L'Empereur ne pouvait s'engager à plus, ~~était~~ disait-on

sans méconnaître les limites de ses propres droits, sans léser ceux de la Porte; — C'était la conduite que M. de Strogoff devait tenir invariablement.

Une année après (21 8bre 1819) le ministère adressa à M. de Rivière des instructions à ce sujet; mais le point de départ, le but, tout était différent. — On y supposait que le droit de garde n'en nous était pas formellement disputé disputé par la Russie; — on y disait que cette puissance paraissait bien conserver des doutes sur notre droit de propriété, mais que c'était pour la jouissance & l'usage qu'elle voulait égalité parfaite entre les Latins & les Grecs; puis, d'après le principe, que nous ne pouvons renoncer à notre droit de possession, on concluait qu'en nous le réservant, ainsi que celui de garde, il suffirait que nous consentissions au droit d'usage; — ces instructions finissaient par inviter "M. l'ambassadeur à faire auprès de la Porte, de concert avec M. de Strogonoff, toutes les démarches "nécessaires pour l'amener à rendre un Khatti-chérif conforme "à ces bases."

Il en eût dû reconnaître que du moment où la Russie rejetait comme odieux tout système autre que celui d'une entière égalité, non seulement d'usage, mais de garde (ces distinctions déclarant que le tombeau de J.C. bien commun de tous les Chrétiens, peut être la possession d'un culte Chrétien en particulier) il en eût dû reconnaître dis-je que cette puissance ne pourrait jamais s'entendre avec nous sur de pareilles bases.

Et fut-on même tombé d'accord sur ce point, il eût fallu encore s'entendre sur les moyens d'exécution —

~~la Russie~~ — selon les vues du ministère français, "les deux ministres devaient obtenir de la Porte les ordres nécessaires;" et selon la Russie: "elle ne pouvait user de son influence ~~que sur~~ "pour atteindre ce but, qu'auprès des seuls chefs de l'Église "grecque, — s'engager à plus, disait-elle, eût été léser les droits de la Porte." —

Ainsi nous eussions fait sans aucun avantage réel, des concessions que nous avions objectées constamment contre toute prétention ultérieure de ~~populé~~ système exclusif sur d'autres points; — car la Russie se serait mise en avant, dès qu'il se fût agi de les obtenir de nous, et se serait retirée dès qu'il eût été question de les faire sanctionner par la Porte — Je doute encore plus que la Porte eût consenti à consacrer par un firman une conciliation faite entre deux puissances chrétiennes sans sa participation, quand au fond, il s'agissait de ses sujets, et de la possession souveraine des Lieux saints à laquelle elle attache un si grand prix.

Tous ces obstacles vaincus, enfin, eût-on atteint le but désiré? — Non. Car les communions qui se disent orthodoxes par excellence, indépendantes par le fait et par le droit, de la Russie n'auraient jamais pu être forcées à entrer dans les vues de cette puissance. Il faudrait que l'on connût peu cette nation si rebelle quand il s'agit des intérêts de son culte, et aussi jalouse que toute autre de ses privilèges, il faudrait dis-je qu'elle ne fut jamais aux portes pour réclamer contre une transaction, dont à tort ou à raison, elle croirait avoir à se plaindre.

Enfin que la Porte ne fut pas disposée à les écouter — même à les exciter au besoin, car on ne doit

par prendre de vue que son invariable système, depuis plus de 800 ans, est de ne pas accorder aux Chrétiens un état stable en Terre Sainte. —

— Si ces négociations devaient être reprises aujourd'hui, voici je crois le plan qu'on aurait à suivre:

Nul doute que si la Russie conservait encore les mêmes vues de concorde et de fraternité, elle ne comprenne que le seul vrai système d'égalité serait de rendre commun à tous les rites la visitation des SS. Lieux; de telle façon que le sacrifice des prétentions ne dût pas peser seulement sur nous, mais sur tous en général. — Et que comme il n'y aurait point de lieu de visitation exclusivement affecté aux Latins, aux Grecs et aux Arméniens, et où chacun de ces rites ne peut dans des limites convenues accomplir les cérémonies de leurs rites, alors par une juste réciprocité, il n'y aurait pas non plus où les Latins ne jouissent de la même faculté. La Russie sentirait également que si l'usage devient commun à tous, les diverses communions doivent aussi garder, réparation et entretenir en commun les SS. Lieux.

Quant aux moyens d'obtenir un but si honorable, la Russie verrait qu'ajuster en commun le différend par le concours unanime des cours chrétiennes, serait compromettre le succès, d'autant plus que la Porte ayant pris le but de ce concert, dont on aurait grand soin de l'avertir, y verrait encore une preuve de l'idée constante des puissances étrangères, idée dont elle n'est que trop persuadée, de s'immiscer dans les affaires intérieures sans sa participation. —

Il serait donc à propos que la partie inap-

parmi les plus intéressés, c'est-à-dire les religieux des Églises latine et grecque, comme de leur propre mouvement, mais sûrement le désir d'une conciliation qui leur aurait été réellement dictée, qu'ils réunirent à eux les Arméniens, par toutes les voies de la persuasion, — et que, d'un commun accord, ils firent dresser au Patriarche de Jérusalem, l'état d'accommodements en le subordonnant toutefois à la sanction de la Porte.

C'est alors que la France et la Russie pourraient se présenter, la première en vertu des traités, la seconde lorsque sur notre interpellation, elle devrait lever et détruire toutes les craintes de la Porte, en l'assurant de son entière et franche accession. — Ces mesures de prudence et de précaution pourraient même offrir, jusqu'à un certain point des garanties pour l'avenir.

— Il est bien nécessaire de s'entendre sur les mots; les Grecs et autres rites chrétiens co-existent avec nous dans l'Église même du S. Sépulcre, et sur le tombeau de N. S. — Ils sont établis comme nous, ab antiquo, et en possèdent même la plus grande partie. — Les Grecs et les arméniens nous excluent de la plupart des sanctuaires qui sont entre leurs mains, et non sans scandale, — Par le firman de 1817 les Grecs ont obtenu, non seulement de célébrer les mystères dans le temple du S. Sépulcre, mais dans l'intérieur de la chapelle et sur le tombeau même de N. S. faculté qui naguère était exclusivement réservée aux Religieux francs. — De même que les Grecs ne permettent point aux autres rites chrétiens, et surtout aux Latins, l'usage des lieux de visitation qui sont entre leurs mains.

———

Lettre de Protection accordée au Révérendissime Patriarche d'Antioche et à la nation des Maronites par le Roi de France Louis XIV.

Du 28 avril 1649.

Louis, par la grâce de Dieu Roi de France et de Navarre, à tous ceux qui ces présentes Lettres verront, salut. Savoir faisons, que par l'avis de la Reyne régente, notre très honorée Dame et Mère, qu'ayant pris et mis, comme nous mettons et prenons par ces présentes signées de notre main, en notre protection et sauve garde spéciales le Révérendissime Patriarche et tous les Prélats, Ecclésiastiques et Séculiers, Chrétiens Maronites qui habitent particulièrement dans le Mont Liban; Nous voulons qu'ils en ressentent les effets en toutes occurrences; et pour cette fin nous mandons à notre amé et féal le sieur de la Haye Ventelay, Conseiller en nos Conseils, et notre ambassadeur en Levant, et à tous ceux qui lui succéderont en cet emploi de les favoriser conjointement ou séparément, de leurs soins, offices, instances et protection, tant à la Porte de notre très cher et parfait ami le Grand Seigneur, que partout ailleurs que besoin sera, en sorte qu'il ne leur soit fait aucun mauvais traitement, mais au contraire qu'ils puissent librement continuer leurs exercices et fonctions spirituelles. Enjoignons aux Consuls et Vice Consuls de la Nation française, établis dans les Ports et Echelles du Levant, ou autres arborant la bannière de France, présents et à venir, de favoriser de tout leur pouvoir, ledit S. Patriarche, et tous les dits Chrétiens Maronites dudit Mont Liban et de faire embarquer sur les vaisseaux français ou autres les jeunes hommes et tous autres Chrétiens Maronites qui y voudront

France en Chrétienté, leur feront y étudier, en payant quelqu'autre affaire, sans prendre ni exiger d'eux que le nolis qu'ils leur pourront donner, les traitant avec toute la douceur et la charité possible. Prions et requérons les Illustres et Magnifiques Seigneurs les Bachats et officiers de S. Hautesse, de favoriser ledit sieur Archevêque de Tripoly et tous les Prélats et Chrétiens Maronites, offrant de notre part de faire semblable pour tous ceux qui nous seront recommandés de la leur. Donné à S. Germain en Laye le 28e jour d'avril mil six cens quarante neuf et de notre règne le sixième. Signé Louis.

Par le Roy: la Reyne Régente sa mère présente.

Loco + sigilli

et de Loménie.

Lettres de Protection accordées au Révérendissime Patriarche d'Antioche et à la nation des Maronites par l'Empereur et Roi très Chrétien Louis XV.

Du 12 avril 1737.

Louis, par la grâce de Dieu, Empereur et Roi très Chrétien de France et de Navarre, à tous ceux qui ces présentes Lettres verront: Salut. Le Patriarche d'Antioche des Chrétiens Maronites, établis au Mont Liban, nous ayant fait représenter que depuis un temps infini leur ~~nation~~ Nation est demeurée sous la protection des Empereurs et Rois de France, nos glorieux Prédécesseurs, dont ils ont ressenti les effets en toute occurrence. Et ils nous ont ~~fait prier~~ très humblement fait supplier de vouloir bien leur accorder nos lettres de protection et sauvegarde, à l'exemple du feu Roy notre très honoré Seigneur et Bisayeul, qui leur en fit expédier de pareilles le 28 avril 1649. A ces causes voulant de notre part traiter favo-

ralablement les Exposans; pour ces causes & autres bonnes considérations, à ce Nous mouvans, Nous les avons pris & mis, comme par ces présentes, signées de notre main nous les prenons & mettons en notre Protection & sauvegarde; Nous voulons qu'ils en ressentent les effets en toutes occurrences, & pour cette fin, nous mandons à nos amés & féaux Conseillers en nos Conseils nos Ambassadeurs à C.P., Consuls & vice Consuls de la Nation française, établis dans les Ports & Echelles du Levant, présens & à venir, de favoriser de leurs soins, offices et protection ledit sieur Patriarche d'Antioche, & tous lesdits Chrétiens Maronites du Mont Liban, partout où besoin sera en sorte qu'il ne leur soit fait aucuns mauvais traitemens & qu'ils puissent au contraire, continuer librement leurs exercices & fonctions spirituelles, Car tel est notre plaisir. Prions & requérons le Grand Empereur des Musulmans, notre très cher & parfait ami, & les Illustres Pachas & officiers de S.H., de favoriser & aider de leur protection, ledit sieur patriarche d'Antioche & tous lesdits Chrétiens Maronites, offrant de faire le semblable pour tous ceux qui nous seront recommandés de leur part. — En témoin de quoi Nous avons fait mettre notre scel à cesdites présentes. Donné en notre Château impérial de Versailles, le 12 jour d'avril, l'an de grâce 1737 & de notre Règne le 22.

Signé Louis

Et sur le repli est écrit

Par l'Empereur Roi: Signé Amelot

Paris de l'Imprimerie de Gonichon, rue de la Huchette, au Sacrifice d'Abraham

---

La victoire de Navarin fut aussi malheureuse pour les vainqueurs eux mêmes que le fut celle de Lépante pour les alliés d'alors. (oct. 1751) cette date (7 oct. 175, vieux style correspond à peu près au 20 octobre nouveau style. — La Bataille de Salamine où les Grecs vainquirent les Perses eut lieu le 19 xbre...

—

Consulter sur la situation de l'empire ottoman pendant la campagne de Morée, les articles publiés dans l'Etoile (1826 - journal) qui étaient des extraits des bulletins journaliers envoyés par M. Jouannin aux affaires étrangères.

—

L'Autriche dans les affaires de Grèce fut la seule puissance qui soutint la Turquie et sentit combien il importait à sa propre conservation que la Porte restât debout. La Prusse quelquefois suivait la même route.

—

Les Grecs depuis 1814 à 15, ont prodigué les insultes de tout genre à nos compatriotes à Smyrne, dans l'archipel et la Morée. —

C'est surtout depuis la chute de l'Empereur que la Russie travaille par tous les moyens imaginables à saper l'empire ottoman et ses feudataires, et à en faire une seconde Pologne. —

L'Angleterre ne suivit pas toujours une marche régulière. En premier lieu, elle soutint la Porte dans ses efforts contre la Rebellion des Grecs, puis, peu

a peu ses rapports avec la Porte changèrent tellement qu'ils devinrent hostiles et menaçants (1826-27)

Il n'est pas difficile de se rendre compte de cette conduite : le voisinage des îles ioniennes, si près de tout cet archipel grec, où tout un port est repaire de pirates l'appartenant à l'île de Candie, de Rhodes, de Chypre, et de la Morée, hypothéquée pour ainsi dire aux capitalistes anglais qui ont souvent rempli non sans profit les emprunts grecs, — tout cela explique clairement la conduite de l'Angleterre.

La destruction de la flotte de Mehemet Ali, avant l'affaire de Navarin n'est pas non plus étrangère aux combinaisons de ce cabinet.

La haine des grecs pour les latins date surtout de l'époque de la fondation éphémère d'un empire latin à C.P. (1204 — 1261)

De 1793 à 1798, lorsque la convention et le Directoire envoyaient des agents à C.P. il leur était enjoint de protéger et défendre contre les attaques, les intrigues et les persécutions des grecs, la religion catholique, les religieux et les prêtres séculiers attachés à ce culte

---

Les Turcs n'ont jamais pu comprendre cet engouement des français pour les Grecs qui ont donné à leur tour et donnent des preuves de leur haine implacable contre la France et le catholicisme.

Convention
conclue
Entre la France et la sublime Porte
Le 25 Novembre 1838.

Pendant le long intervalle d'alliance qui a heureusement subsisté entre la France et la sublime porte, des capitulations obtenues de la Porte, et des traités conclus entre les deux puissances ont réglé le taux des droits payables sur les marchandises exportées de Turquie, comme sur celles importées dans les domaines du Grand Seigneur, et ont établi et consacré les droits, privilèges, immunités et obligations des marchands français trafiquant ou résidant dans l'étendue de l'empire ottoman. Cependant depuis l'époque où les capitulations ont été revisées pour la dernière fois, des changements de différente nature sont survenus tant dans l'administration intérieure de l'empire turc que dans ses relations extérieures avec les autres puissances, et Sa Majesté l'Empereur des Français et Sa Hautesse le Sultan sont convenus de régler de nouveau, par un acte spécial et additionnel, les rapports

commerciaux de leurs sujets, le tout dans le but d'augmenter le commerce entre leurs états respectifs, comme dans celui de faciliter davantage l'échange des produits de l'un des deux pays avec ceux de l'autre. A cet effet, ils ont nommé pour leurs plénipotentiaires, Sa Majesté l'Empereur des Français, monsieur Albin-Reine baron Roussin, vice-amiral, pair de France, membre de l'Academie des Sciences, grand-croix de l'ordre impérial de la Légion-d'Honneur, décoré du grand ordre du Nichani Iftikhar, grand-croix de l'ordre grec du Sauveur, commandeur de l'ordre de la Croix du Sud du Brésil, son ambassadeur prés de la Sublime-Porte; et sa Hautesse le Sultan, le trés excellent et trés distingué Mehemmed Nouri, Effendi, conseiller d'état au département des affaires étrangères, tenant le porte-feuille de ce ministère par intérim, décoré de l'ordre de Nichani Iftikhar de première classe, grand-croix de l'ordre belge de Léopold; et le trés excellent et trés distingué Moustafa Kiani, bey, membre du conseil suprême d'état, président du conseil d'utilité publique et du commerce, ministre d'état de première classe, revêtu des décorations affectées à ces emplois; lesquels, aprés s'être donné réciproquement communication de leurs pleins pouvoirs, trouvés dans la bonne et due forme, sont tombés d'accord sur les articles suivants.

Article Premier.

Tous les droits, priviléges et immunités qui ont été conférés aux sujets (français) ou aux batiments français par les capitulations et les traités existants, sont confirmés aujourd'hui et pour toujours, à l'exception de ceux qui vont être spécialement

modifiés par la présente convention, et il est en outre expressément entendu que tous les droits, privilèges et immunités que la sublime porte accorde aujourd'hui, ou pourrait accorder à l'avenir aux batiments et aux sujets de toute autre puissance étrangère, seront également accordés aux sujets et aux batiments français, qui en auront de droit l'exercice et la jouissance.

Article 11e

Les sujets de Sa Majesté l'Empereur des Français, ou leurs ayants cause, pourront acheter dans toutes les parties de l'Empire Ottoman, soit qu'ils veuillent en faire le commerce à l'intérieur, soit qu'ils se proposent de les exporter, tous les articles sans exception provenant du sol ou de l'intérieur de ce pays. La sublime porte s'engage formellement à abolir tous les monopoles qui frappent les produits de l'agriculture et les autres productions quelconques de son territoire, comme aussi elle renonce à l'usage des tezkérés demandés aux autorités locales pour l'achat de ces marchandises, ou pour les transporter d'un lieu à un autre quand elles étaient achetées. Toute tentative qui serait faite par une autorité quelconque pour forcer les sujets français à se pourvoir de semblables permis ou tezkérés, sera considérée comme une infraction aux traités, et la sublime Porte punira immédiatement avec sévérité tous vizirs ou autres fonctionnaires auxquels on aurait une pareille infraction à reprocher, et elle fera indemniser les sujets français des pertes ou vexations dont ils pourront prouver qu'ils ont eu à souffrir.

Article 111

Les marchands français, ou leurs ayants causes, qui achèteront un objet quelconque produit du sol ou de l'industrie de la Turquie, dans le but de le revendre pour la consommation dans l'intérieur de l'empire ottoman, paieront, lors de l'achat et de la vente, les mêmes droits qui sont payés dans les circonstances analogues par les sujets musulmans, ou par les rayas les plus favorisés parmi eux qui se livrent au commerce intérieur.

Article IV

Tout article produit du sol ou de l'industrie de la Turquie, acheté pour l'exportation, sera transporté de toute espèce de charge et de droits, à un lieu convenable d'embarquement, par les négociants français ou leurs ayants cause; arrivé là, il paiera à son entrée un droit fixe de 9 pour 100 de sa valeur, en remplacement des anciens droits de commerce intérieur supprimés par la présente convention; à sa sortie il paiera le droit de 3 pour 100 anciennement établi, et qui demeure subsistant. Il est toutefois bien entendu que tout article acheté au lieu d'embarquement pour l'exportation, et qui aura déjà payé à son entrée le droit intérieur, ne sera plus soumis qu'au seul droit primitif de 3 pour 100.

Article V

Tout article produit du sol ou de l'industrie de la France et de ses dépendances, et toutes marchandises, de quelque espèce

qu'elles soient, embarquées sur des bâtiments français et étant la propriété des sujets français, seront admis comme antérieurement dans toutes les parties de l'empire ottoman, sans aucune exception, moyennant un droit de 3 pour 100 calculé sur la valeur de ces articles.

En remplacement de tous les droits de commerce intérieur qui se perçoivent aujourd'hui sur les dites marchandises, le négociant français qui les importera, soit qu'il les vende au lieu d'arrivée, soit qu'il les expédie dans l'intérieur pour les y vendre, paiera un droit additionnel de 2 pour 100. Si ensuite ces marchandises sont revendues à l'intérieur, il ne sera plus exigé aucun droit ni du vendeur ni de l'acheteur, ni de celui qui les ayant achetées désirerait les expédier au dehors.

Les marchandises qui auront payé l'ancien droit d'importation de 3 pour 100 dans un port, pourront être envoyées dans un autre port franches de tout droit, et ce n'est que lorsqu'elles y seront vendues ou transportées de celui-ci dans l'intérieur du pays que le droit additionnel de deux pour 100 pourra être acquitté.

Il demeure entendu que le gouvernement de sa majesté l'empereur des Français ne prétend pas, soit par cet article, soit par un autre du présent traité, stipuler au delà du sens naturel et précis des termes employés, ni priver en aucune manière le gouvernement de Sa Hautesse de l'exercice de ses droits d'administration intérieure, en tant toutefois que ces droits ne porteront pas une atteinte manifeste aux stipulations des anciens traités, et aux privilèges accordés par la présente convention, aux sujets français et à leurs propriétés.

Article VI

Les sujets français ou leurs ayants cause, pourront librement trafiquer, dans toutes les parties de l'empire ottoman, des marchandises apportées des pays étrangers; et si ces marchandises n'ont payé à leur entrée que le droit d'importation, le négociant français, ou son ayant cause, aura la faculté d'en trafiquer en payant le droit additionnel de 2 pour 100, auquel il serait soumis pour la vente des propres marchandises qu'il aurait lui même importées, ou pour leur transmission faite dans l'intérieur avec l'intention de les y vendre. Ce payement une fois acquitté, ces marchandises seront libres de tous autres droits, quelle que soit la destination ultérieure qui sera donnée à ces marchandises.

Article VII

Aucun droit quelconque ne sera prélevé sur les marchandises françaises, produit du sol ou de l'industrie de la France et de toutes ses dépendances, ni sur les marchandises provenant du sol ou de l'industrie de tout autre pays étranger, quand ces deux sortes de marchandises embarquées sur des batiments français, appartenant à des sujets français, passeront par les détroits des Dardanelles, du Bosphore, ou de la mer noire, soit que ces marchandises traversent ces détroits sur les batiments qui les ont apportées, ou qu'elles soient transbordées sur d'autres batiments, ou que, devant être vendues ailleurs, elles soient, pour un temps limité, déposées à terre pour être mises à bord d'autres batiments et continuer leur voyage.

Toutes les marchandises importées en Turquie pour être transportées dans d'autres pays, ou qui, restant entre les mains de l'importateur, seront expédiées par lui dans d'autres pays pour y être vendues, ne paieront que le premier droit d'importation de 3 pour 100; sans que, sous aucun prétexte, on puisse les assujétir à d'autres droits.

Article VIII

Les firmans exigés des bâtiments marchands français, à leur passage dans les Dardanelles et dans le Bosphore, leur seront toujours délivrés de manière à leur occasionner le moins de retard possible.

Article IX

La Sublime Porte consent à ce que la législation, créée par la présente convention, soit exécutable dans toutes les provinces de l'empire ottoman (c'est-à-dire dans les possessions de Sa Hautesse situées en Europe, en Asie et en Egypte, et dans les autres parties de l'Afrique appartenant à la Sublime Porte), et qu'elle soit applicable à toutes les classes de sujets ottomans.

La Sublime Porte déclare aussi ne point s'opposer à ce que les autres puissances étrangères cherchent à faire jouir leur commerce des stipulations contenues dans la présente convention.

Article X

Suivant la coutume établie entre la France et la Sublime-Porte, afin de prévenir toute difficulté et tout retard dans l'estimation de la valeur des articles importés en Turquie ou exportés des états ottomans par les sujets français, des commissaires, versés dans la connaissance du commerce des deux pays, ont été nommés, tous les quatorze ans, pour fixer, par un tarif, la somme d'argent, en monnaie du Grand-Seigneur, qui devra être payée sur chaque article. Or, le terme des quatorze ans pendant lesquels le dernier tarif devait rester en vigueur, étant expiré, les hautes parties contractantes sont convenues de nommer conjointement de nouveaux commissaires, pour fixer et déterminer le montant en argent qui doit être payé par les sujets français, comme droit de 3 pour 100 sur la valeur de tous les articles de commerce importés et exportés par eux. Les dits commissaires s'occuperont de régler avec équité le mode de paiement des nouveaux droits auxquels la présente convention soumet les produits turcs destinés à l'exportation, et détermineront les lieux d'embarquement dans lesquels l'acquittement de ces droits sera le plus facile.

Le nouveau tarif établi restera en vigueur pendant sept années, à dater de sa fixation ; après ce terme, chacune des hautes parties contractantes aura le droit d'en demander la révision ; mais si, pendant les six mois qui suivront l'expiration des sept premières années, ni l'une ni l'autre n'usent de cette faculté, le tarif continuera d'avoir force de loi pour sept autres années, à dater du jour où les

premières seront expirées, et il en sera de même à la fin de chaque période successive de sept années.

Conclusion.

La présente convention sera ratifiée, les ratifications en seront échangées à Constantinople dans l'espace de trois mois, ou plutôt si faire se peut; et elle ne commencera toutefois à être mise à exécution qu'au mois de Mars 1839.

Les dix articles qui précèdent ayant été arrêtés et conclus, le présent acte a été signé par nous, et il est remis à leurs excellences les plénipotentiaires de la Sublime Porte en échange de celui qu'ils nous remettent eux mêmes.

Fait à Constantinople, le 25 novembre 1838.

خط شريف

ذات شوكتسمات حضرت خلافتپناهينك متخلق اولدقلرى اخلاق حسنهٔ
مرحمت و معدلت سيهٔ ملكدارى واهالى پرورى اقتضاسندن ناشى بو دفعه
محضا تاييد دين ودولت واحياى اركان ملك وملت نيت خيريه واراده خالصه
سيله مجدداً وضع وتاسيس قوانين شرعيه ضمننده متعلق اولان اراده عليه
متيمنه لرينى حاوى عدالت افزاى سنوح وصدور بيوريلان خط همايون شوكتمقرون
شاهانه لرينك صورتيدر

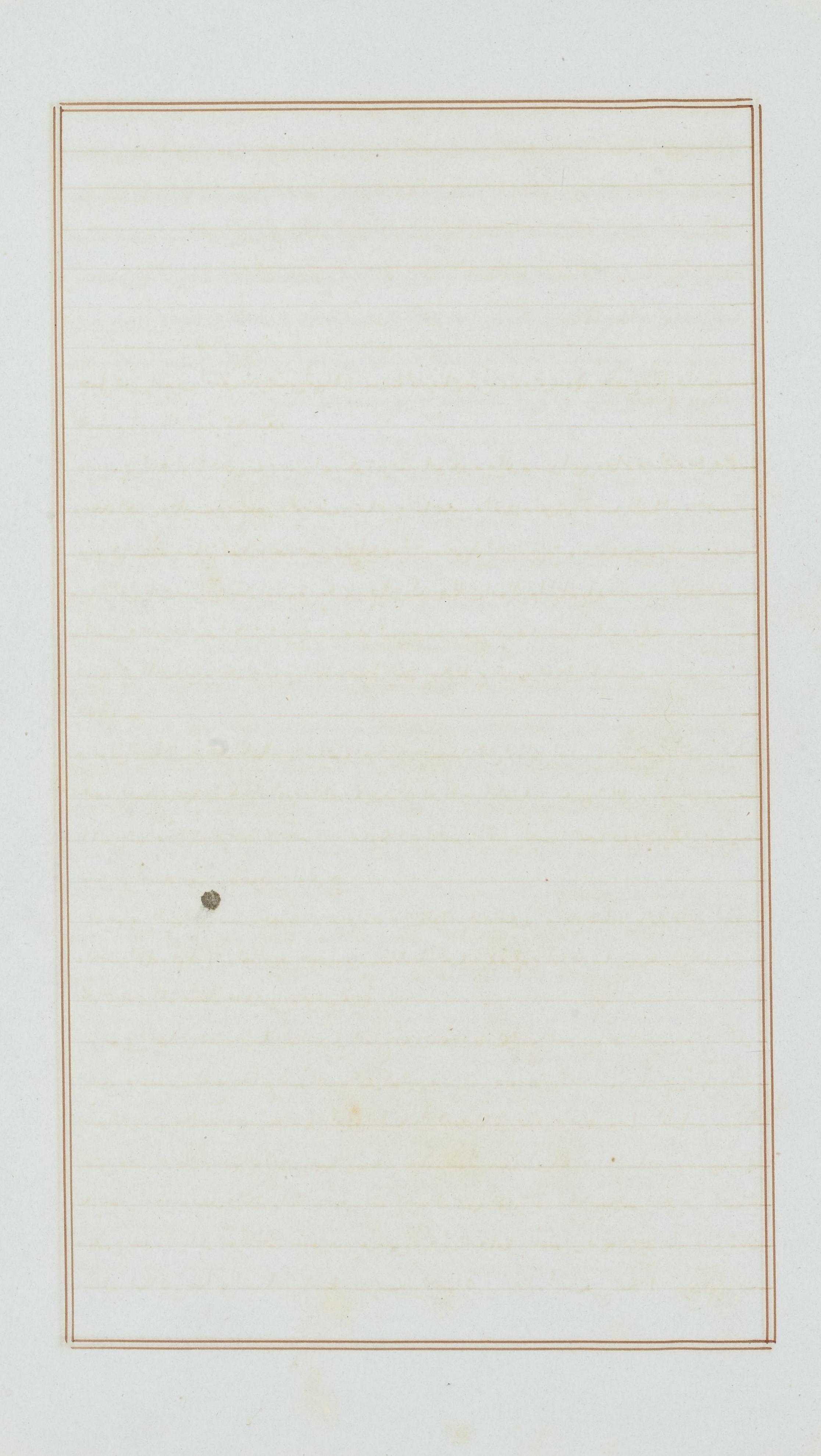
جمله يه معلوم اولديغى اوزره دولت عليه مزك بدايت ظهورندن برو احكام
جليله قرآنيه وقوانين شرعيه يه كماليله رعايت اولنديغندن سنيه مزك قوت
ومكنت وبالجمله تبعه سنك رفاه ومعموريتى رتبهٔ غايته واصل اولمشيكن
يوز اللى سنه واردركه غوائل متعاقبه واسباب متنوعه يه مبنى نه شرع شريفه
ونه قوانين منيفه يه انقياد وامتثال اولنمامق حسبيله اولكى قوت ومعموريت
بالعكس ضعف وفقره مبدل اولمش وحالبوكه قوانين شرعيه تحتنده اداره اولنميان
ممالك پايدار اوله ميه جغى واضحاتدن بولنمش اولوب جلوس همايونمز روز فيروزندن
برو افكار خيريت آثار ملوكانه مزدخى مجرد اعمار ممالك وانحا وترفيهٔ اهالى و فقرا
قضيهٔ نافعه سنه منحصر وممالك ودولت عليه مزك موقع جغرافيسنه و اراضى
منبته سنه وخلقك قابليت واستعدادلرينه نظراً اسباب لازمه سنه تشبث
اولنديغى حالده بش سنه ظرفندن بتوفيقه تعالى صور مطلوبه حاصل اوله جغى
ظاهر اولمغله عون وعنايت حضرت باريه اعتماد وامداد روحانيت جناب
پيغمبرى يه توسل واستناد برله بوندن بويله دولت عليه وممالك محروسه مزك
حسن اداره سى ضمننده بعض قوانين جديده وضع وتاسيسى لازم ومهم كورينارك
اشبو قوانين مقتضيه نك مواد اساسيه سى دخى امنيت جان ومحفوظيت
عرض وناموس ومال وتعيين ويركو وعساكر مقتضيه نك صورت جلب ومدت
استخدامى قضيه لرندن عبارت اولوب شويله كه دنياده جاندن وعرض وناموسدن
اعز برشى اولمديغندن برآدم انلرى تهلكه ده كوردكجه خلقت ذاتيه وجبلت
فطريه سنده خيانته ميل اولمسه بيله محافظهٔ جان وناموسى ايچون البته بعض
صورتلره تشبث ايده جكى وبو دخى دولت ومملكته مضر اوله كلديكى مسلم اولديغى
مثللو بالعكس جان وناموسدن امين اولديغى حالده دخى صدق واستقامتدن

ایرلمیه‌جغی و ایشی وکوجی همان دولت وملتنه حسن خدمتندن عبارت
اوله‌جغی دخی بدیهی وظاهردر و امنیت مال قضیه‌سنك فقدانی
حالنده ایسه هر کس نه دولت ونه ملتنه اصنه میوب ونه اعمار ملکه
باقه میوب دایما اندیشه و اضطرابدن خالی اوله‌مدیغی مثللو عکسی تقدیرنده
یعنی اموال واملاکندن امنیت کامله‌سی اولدیغی حالده دخی همان کندو
ایشیله و توسیع دایره تعیشیله اوغراشوب و کندوسنده کون بکون دولت
وملت غیرتی و وطن محبتی آرتوب آکا کوره حسن حرکته چالیشه‌جغی شبهه‌دن آزاده‌در
وتعیین ویرکو ماده‌سی دخی چونکه بر دولت محافظهٔ ممالکی ایچون البته عسکر
ولشکره وسایر مصارف مقتضیه‌یه محتاج اوله‌رق بو ایسه آقچه ایله اداره اولنه‌جغنه
وآقچه دخی تبعه‌نك ویرکوسیله حاصل اوله‌جغنه بناءً بونك دخی بر حسن صورتنه
باقلمق اهم اولوب اکرچه مقدملرده وارادت ظن اولنمش اولان ید واحد بلیه‌سندن
له الحمد ممالك محروسه‌مز اهلیسی بوندن اوّلجه قورتلمش ایسه‌ده آلات تخریبیه‌دن
اولوب هیچ بر وقتنده ثمرهٔ نافعه‌سی کوریله‌میان التزامات اصول مضره‌سی
الیوم جاری اوله‌رق بو ایسه بر مملکتك مصالح سیاسیه وامور مالیه‌سنی بر آدمك
ید اختیارینه وبلکه پنجهٔ جبر وقهرینه تسلیم دیمك اوله‌رق اولدخی اکر اَنا بر ایو جه
آدم دکل ایسه همان کندو چیقارینه باقوب جمیع حرکات وسکناتی غدر وظلمدن
عبارت اولمسیله بعد ازین اهالی ممالکدن هر فردك املاك وقدرتنه کوره
بر ویرکوی مناسب تعیین اولنه‌رق کیمسه‌دن زیاده شی الناماسی و دولت
علیه‌مزك براً وبحراً مصارف عسکریه وسایره‌سی دخی قوانین ایجابیه ایله تحدید
وتبیین اولنوب آکا کوره اجرا اولنمش لازمه‌دندر وعسکر ماده‌سی دخی بر منوال
محرر مواد مهمه‌دن اوله‌رق اکرچه محفظهٔ وطن ایچون عسکر ویرمك اهلینك
فریضهٔ ذمتی ایسه‌ده شمدی یه قدر جاری اولدیغی وجهله بر مملکتك عدد نفوس
موجوده سنه باقلمیه‌رق کیمندن رتبه تحملندن زیاده و کیمندن نقصان
عسکر استنلمك هم نظامسزلیغی وهم زراعت وتجارت مواد نافعه‌سنك
اخلالنی موجب اولدیغی مثللو عسکرلکه کلنلرك الی نهایة العمر استخداملری
دخی فتوری وقطع تناسلی مستلزم اولمقده اولمسیله هر مملکتندن لزومی
تقدیرنده طلب اولنه‌جق نفرات عسکریه ایچون بعض اصول حسنه
ودرت ویاخود بش سنه مدت استخدام ضمننده دخی بر طریق مناوبه وضع
وتأسیس اولنمسی ایجاب حالدندر والحاصل بو قوانین نظامیه حاصل اولمدقچه

تحصیل قوت ومعموریت وآسایش واستراحت ممکن اولمیوب جمله سنك
اساسی دخی مواد مشروحه‌دن عبارت اولدیغندن فیما بعد اصحاب جنحانك
دعوالری قوانین شرعیه اقتضا سنجه علناً بر وجه تدقیق کوریلوب حکم اولنمدقچه
هیچ یمسه طرفندن دیکرینك عرض وناموسنه احقنده خفی وجلی اعدام
وتسمیم معامله سی اجراسی جایز اولمامق وهرکس هیچ یمسه طرفندن دیکرینك
عرض وناموسنه تسلط وقوعبولمامق وهرکس اموال واملاکنه کمال سر
بستیتله مالك ومتصرف اوله‌رق اکا بر طرفدن مداخله اولنمامق وفرضا برینك
تهمت وقباحتی وقوعنده انك مالنی ورثه سی اول تهمت وقباحتدن بری الذمه
اوله‌جقلرندن انك مالنی مصادره ایله ورثه سی حقوق ارثیه‌لرندن محروم قلنمامق
وتبعه سلطنت سنیه‌مزدن اولان اهل اسلام وملل سایره بو مساعدت
شاهانه‌مزه بلا استثنا مظهر اولمق اوزره جان وعرض وناموس ومال ماده‌لرندن
حکم شرعی اقتضا سنجه کافه ممالك محروسه‌مز اهلیسنه طرف شاهانه‌مزدن امنیت
کامله ویرلمش ودیکر خصوصلرده دخی ایتفاق آرا ایله قرار ویرلمسی لازم کلمش اولمغله مجلس
احکام العدلیه اعضاسی دها لزومی مرتبه تکثیر اولنه‌رق ووکلا ورجال دولت
علیه‌مزدن دخی بعض تعیین اولنه جق ایامده اوراده اجتماع ایده‌رك وجمله سی افکار
ومطالعاتی هیچ سربستجه سویلیه‌رك اشبو امنیت جان ومال وتعیین ویرکو
خصوصلرینه دایر قوانین مقتضیه بر طرفدن قرارلشدیریلوب وتنظیمات عسکریه
ماده سی دخی باب سرعسکری دار شوراسنده سویله شیلوب هر بر قانون قرار کیر
اولدقچه الی ماشاء الله تعالی دستور العمل طوتلمق اوزره بالاسی خط همایونمز ایله
تصدیق وتوشیح اولنمامق ایچون طرف همایونمزه عرض اولنسون واشبو قوانین
شرعیه مجرد دین ودولت وملك وملتی احیا ایچون وضع اولنه جق اولدیغندن
جانب همایونمزدن خلافنه حرکت وقوعبولمیه جغنه عهد ومیثاق اولنوب
خرقه شریفه اوطه سنده جمیع علما ووکلا حاضر اولدقلری حالده قسم بالله دخی
تحلیف اولنه جغندن اکا کوره علما ووزرادن والحاصل هر کیم اولور ایسه اولسون
قوانین شرعیه یه مخالف حرکت ایدنلرك قباحت ثابته‌لرینه کوره تأدیبات
لایقه‌لرینك هیچ رتبه یه وخاطر وکوکله باقلمیه‌رق اجراسی ضمننده مخصوصا
جزا قانوننامه سی دخی تنظیم ایتدرلسون وجمله مأمورینك الحالة هذه مقدار
وافی معاشلری اوله‌رق شاید هنوز اولمیانلری وار ایسه انلر دخی تنظیم
اولنه جغندن شرعا منفور اولوب خرابیت ملکك سبب اعظمی اولان رشوت

مادهٔ كريمه سنك فيما بعد عدم وقوعى ماده سنك دخى برقانون قوى ايله
تأكيد ينه باقلسون وكيفيات مشروحه اصول عتيقه‌يى بتون بتون تغيير وتجديد
ديمك اوله جغندن اشبو ارادهٔ شاهانه مز در سعادت وبالجمله ممالك محروسه مز
اهاليسنه اعلان واشاعه اولنه جغى مثللو دول متحابه دخى بو اصولك انشاء الله
تعالى الى الابد بقاسنه شاهد اولمق اوزره در سعادتمزده مقيم بالجمله سفرايه
دخى سمابيلدرلسون همان ربمز تعالى حضرتلرى جمله مزى موفق بيوربيون
وبو قوانين مؤسسه نك خلافنه حركت ايدنلر الله تعالى حضرتلرينك لعنتنه
مظهر اولسونلر والى الابد فلاح بولمسونلر آمين

تم
الخط الشريف
بعون الله
تعالى
تم

Traduction turque d'un Journal écrit en arabe, et faisant connaître quelques unes des vexations ~~exercées~~ que l'Emir Bechir, ex-Emir de la montagne des Druzes a exercées pendant le cours de son gouvernement.

31 Juillet 1842.

جبل دروز امیری اسبق میر بشیر شهابك مدت امارتنده طرفندن وقوعبولان بعض مظالم دائر عربی العباره ژورناللك ترجمه سیدر

میر موی الیه اوائل حکومتنده بیت ابو نکددن بشیر ابو نکد و والدی و سید احمد و قاسم و مراد و علی و عجاج وسعد الدین و کلیب و منصور و یوسف و عباس و شاهین و احمد و نعمان و عبد السلام و حسن نام اون یدی نفر مشایخی اخذ و بغیر حق قتل ایدرك مرقوملرك ارزاق و امتعه و حیوانات و مفروشات و سائر لوازمات منزل و نقد اوله رق یکرمی بیك کیسه لك اموال و اشیالریله متصرف اولدقلری مناصف و تجار مقاطعه لرندن دخی جریمه اولمق اوزره سکز یوز کیسه که جمعاً یکرمی بیك سکز یوز کیسه اقچه لك اشیا و نقد اوله رق اخذ و ضبط ایتمش و بونلر شهود عدول ایله مثبت بولنمش ایدوکی

میر موی الیه لك بن عبد اللهك مشایخندن کرك جرایم و کرك ارزاق اوله رق من حیث المجموع بیك ایکیوز کیسه و عهده لرنده اولان مقاطعه سندن دخی کذلك ایکی بیك بشیوز اللی بر و شحایا قریه سنده کائن بیت خوریدن اوچیوز و نفس قریه مرقومه دن ایکیوز التمش کیسه که جمعاً درت بیك بشیوز اون بر کیسه مثبت مأخوذی اولدیغی

میر موی الیه لك بیت شهابدن عمی زاده لری اولان امیر سلیمان و امیر عباس و امیر فارسی اخذ و کرفت ایله مرقوملرك کوزلرینی چیقاروب دللرینی کسمك و مرقوم امیر فارسك سکسان کیسه اقچه سنی دخی المق مثللو تعدیسی وقوعبولدیغی

میر موی الیه لك بیت جنبلاطه ایتدیکی انواع تعدیاتدن ماعدا شیخ حسن و شیخ حسین و شیخ محمد حسن و نصیف طلیع و قاسم نصر الله و محمد کیوان و سنان و یوسف نام طقوز نفری قتل و شیخ بشیرك دخی عکاده حبس اعدامندن اول ایکی بیك کیسه لك نقد و امتعه و سائر اشیاسنی ضبط ایتمش و ذکر اولنان مقتوللرك دخی عهده لرنده اولان شوف مقاطعه سندن اوچبیك و مزرعه شوف دن یدیوز اون و بعد دانك بیك قرق بش کیسه که جمعاً اون التی بیك یدیوز اللی بش کیسه اقچه شهود عدول ایله ثبوتیافته مقبوضی بولنمش و اول هنکامده مقتول مرقوم شیخ بشیرك زیتونلق مثللو املاکی عکا و الیسنانك امریله درتیوز کیسه اقچه یه التزام ایتمشکن املاك مذکوره دن

بیك بشیوز کیسه اقچه تحصیل ایدوب بو جهتله مدت التی آیده جانب میریه عائد اولان جمعاً
التیوز اون یدی کیسه که نهب وغصب اولنه رق سابق الذکر مشایخ ومقاطعات ایله عائدات میریه دن
من حیث المجموع اوتوز درت بیك اوچیوز اللی بش کیسه مأخوذی وقوعبولمش ایدوکی

میر موسی الیهك بیت نحوق مشایخندن ظلماً بیك ایکیوز وبونلرك عهده لرنده بولنان عرب
مقاطعه سندن بیك بشیوز کیسه که جمعاً ایکی بیك بشیوز کیسه اقچه مثبت مأخوذی اولدیغی

میر موسی الیهك بیت عبد مشایخندن ظلماً طقوز یوز اوتوز بش وعهده لرنده اولان عرقوب
مقاطعه سندن کذلك بیك طقوز یوز اوتوز یدی کیسه که جمعاً ایکی بیك سکز یوز طقسان
کیسه اقچه ثبوتیافته مأخوذی بولنمش ایدوکی

میر موسی الیهك مشایخ بیت عماد یك اشوری ظلم وتعدیسی وقوعبولرق بونلردن ارزاق
وحیوانات وامتعه وسائره اوله رق اون ایکی بیك سکز یوز یتمش التی وعهده لرنده اولان عرقوب
مقاطعه سندن اوچ بیك درتیوز قرق ایکی وبیت علوان دن دخی ایکی بیك اوچیوز التمش وبیت
عطا اللهدن بیك اوچیوز التمش بش وباروکدن بیك درتیوز یتمش کیسه که جمعاً یکرمی
بر بیك بشیوز اون اوچ کیسه اقچه مثبوت مقبوضی بولنمش وذکر اولنان مقاطعات اصحابندن
محمود یوسف وخطار شبلی ومحمد سید احمد واسعد جنبلاط نام درت نفری دخی قتل ایتمش
اولدیغی

میر موسی الیهك امراء بیت رسلاندن ارزاق واموالدن بالجمله مالکلری اولان سکز بیك
وعهده لرنده بولنان عرب مقاطعه سندن اوچ دفعه ده بیك درتیوز کیسه که جمعاً طقوز بیك
درتیوز کیسه اقچه مثبت مأخوذی بولندیغی

میر موسی الیه جبل وبترون بلده لرنده کائن مشایخ حمادیه یه دخی زیاده جه ظلم وتعدیه ابتدار ایله
کندولریله اقرباولرندن سکز یوز اون کیسه اقچه لرینی المش وشیخ حسین حمادی وابو النصر نام ایکی نفری
دخی کسمش ایدوکی

میر موسی الیه متن مقاطعه سی اهالیسنه دخی انواع مظالم واعتساف اجتسار ایله جرائم اوله رق کندولرندن
اوقات معلومه ده بشبیك اون سکز کیسه اقچه اخذ ایتمش واهالی مرقومه دن شبیب حمادی وقاسم
حمادی وبشیر حمادی وحسین سلمان واوغلی بشیر فارسی ومحمد بشیر وقرنداشی سلمان بشیر وسلمان
علوانك قرنداشی وسلیمان عبد السلام وقاسم سعدی ومحمود رزنوح وعمی بو قاسم وحسن ابن علی احمد
وحسین ابن علی احمد وبوحسن حسان وقاسم قریص ومحمد عرف وحسین ابن بوحسین حسان وسلمان
عدوان وحسان حمد ویوسف ابن قاسم بشیر وعلی ابن قاسم بشیر ویوسف ابن عثمان نام یکرمی
درت نفر کمسنه لری دخی قتل واعدام ایلمش اولدیغی

میر موسی الیهك بر موجب مفردات نهب وغصب اولنرق مأخوذاتی نك یكونی

مقتولین نفر	کیسه
۵۹ قتل	۱۰۲۱۱۷
۱ اخناق	یالكز بر یوز ایكی بیك یوز اون یدی کیسه آقچه‌در
۱ قازقلمش	
۱ احراق	امرادن کوزلری چیقارلمش ودللری کسلمش اولان
۶۲	۳

میر موسی الیه مقدملری جبل درزی امیری بولنان محمد یوسف شهابك بونجه نان ونعمتیله پرورده اولمش ونجه نجه خیر ونفعی کورمشیكن وفاتندن نصكره امارت جبل عهده‌لرینه عهده‌لرینه احاله قلنان اولادلرینی عزل ایتدیروب کندوسی مرکز امارته قعود ایلدیکی کبی اولاد موسی الیهك کوزلرینی اویوب نقود وامتعه وحیوانات مثللو اون طقوز بیك سکز سکسن درت کیسه آقچه‌لك اموال واملاك وارزاق واشیالرینی ضبط ایتمش وکندولرینه قوت یومیه براقمامش اولدیغی

میر موسی الیه متوفی میر یوسفك اصدقاسندن بولنان شیخ جرجیس باز ایله قرنداشی شیخ عبد الاحدك ایكیسنی برکونده قتل وبیك ایكیوز کیسه‌لك اموال وارزاق واشیالرینی دخی اخذ ایله عیال واولادلرینی درجه سؤاله رسیده ایتمش ایدوکی

میر موسی الیهك بیت یلمع امراسنك اوچ دفعه‌ده ظلما سکز یوز وامراء مرقومه‌نك الحاج نصار فاملیاسندن بولنان اتباعلرندن دخی سکسان کیسه که جمعا سکز یوز سکسان کیسه آقچه‌نك ثبت مأخوذی اولدیغی

میر موسی الیه بیت خازندن جبل کسروان مشایخلرندن جرجیس بازك قتلندن نصکره مقتول مرقومك مجتنده بولنمش اولدقلرینی تهمت عدیله ارزاقلرینی ضبط باشلایه‌رق وبعده شیخ بشیر جنبلاطك مودتی وغیرتنده بولندقلری قباحتیله دخی اتهام ایدرك برطرفدن جرایمی ارتوروب نهایت اون یدی بیك کیسه آقچه‌لرینی المش ایدوکی

بیت ضاهردن زاویه مشایخلری ارزاقی اوزرینه ضمایم ترتیب ایتمش اولدیغندن تحقیقی استرحام اولندقده ایكیوز اللی کیسه‌لك ارزاقلرینی ضبط ایلمش ایدوکی

بیت شهاب فاملیاسندن نصار جیش الاشقر اوزرینه بیت شهابدن ایكی کمسنه تجاوزانه حرکت ایدرك نهایت مرقومی قتل ایتمش اولدقلرندن میر موسی الیه کیفیتدن خبردار اولدیغی کبی ذکر اولنان قاتللری اخذ وکرفت ایلدکدن صکره مقتول مرقوم نصارك ایكیوز اللی کیسه‌لك ارزاقنی دست تغلبنه کچوردیکی

میر موم الیه برادر زاده سی بیت جیشده اولان مشایخ عزیلك سكسان یدی كیسه اقچه لرینی المش اولدقلری

جبرًا وظلمًا مأخوذاتك یكونی

كیسه

۳۹۵۵۱

یالكز اوتوز طقوز بیك بشیوز اللی بر كیسه اقچه در

امرادن كوزلری اخراج اولنلر	مشاهیردن مقتول
نفر	نفر
۳	۲

اشبو ذكر نالده بیان اولنان شیلو اخق موم الیه میر بشیر شهاب ایله عونه سنك جمله عندنده ظاهر وشایع اولان بعض مظالم وتعدیعاتلرندن عبارت اولوب یوخسه میر موم الیهك اصاغر وعوام ناسه ایلدیكی ظلم وتعدیلك حد وحصری اولمیوب اكر اصحاب مطلوبك جمله سی قالقوب شكایته باشلسه لر اورته لق قیامه كونته دونه دك جبل لبنانده جور وستمی كوریلك كمسنه بولنمیه جغی ومدت امارتنده كندوسی اصحاب ثروت وسطوتدن اولمق ملابسه سیله شاكیلك شتكاسی مسموع اولمدیغنه وبشقه بر امیر وحاكم دخی بولنمدیغنه بناءً اردتق نیجه ییللر وكونلر جوبلارده تحمل وصبر ایدرك صورت اشتكادن صرف انظار ایله سمت سكوت اختیار اولمشیكن محضا باری تعالی وتقدس حضرتلرینك حقمزده لطف عمیمی اثارندن اولمق اوزره میر موم الیه دفع وابعاد واولوجهله دست تغلب وجورندن جملهمز تخلیص وازاده برله دولت علیه زیاده سیله مرضی ومطلوبی اولان اهالی ورعایانك رفاه وراضیحونی ولایت وحكومت جبللی لایقی وجهله تنظیم وترتیب بیورمش وبو وجهله جبلمزك سیاست لحكامی محض عدل وانصاف ومحو جور واعتساف اوزره بولنمش اولدیغندن شمدی جملهمزك حالی یكیدن طوغوب دنیایه كلمش وظلمتدن چیقوب آیدینلغه كیرمشجه سنه اولدیغنه مبنی وادئ بغی وظلمدن خروج وساحهٔ عدالت واستراحته دخول ولوج ایتمش اولدیغمزه بناءً وتشكرًا دركاه عظمت پناه حضرت رب العباده دست تضرع وابر نالمن كشاده والان نائل اولدیغمز اشبو نعمت عظمی كه حكومت ومصلحت جبلك طرف سلطنت سنیه دن منوال محرر اوزره اجرا واداره سیله موجب رفاه وراحتمز اولان احكام عدلیه نك ایفاسندن عبارتدر انك دوام وبقاسی ادعیهٔ خیریه سی یاد اولنمقده اولدیغی دركار والحاصل فی الحقیقه بالعموم اهالینك كمال اسایش وامنیت ومزید ارامش واستراحتلری كالشمس فی رابعة النهار ظاهر واشكار

وپدیدار اولوب   قالدیكه لله الحمد والمنة دولت علیه‌نك مشمول الآفاق اولان عدالت
ومرحمتی آثاریندن اوله‌رق مظلومیننك استدعا واشتكاسنه حواله سمع اعتبار بیورلمقده اولدیغی
واضحاتدن   وبزلر دخی برمنوال محرر انواع جور وضرره دوچار وكمال فقر وفاقه‌یه كرفتار
اولمش اولدیغمز بدیهیاتدن اولمغله ملابسه‌سیله باب مراحم‌مآب سلطنت سنیه‌دن ایكی شی نیاز
واستدعا ایدر اوله‌رق   اولكیسی الیوم جاری اولوب رفاه وامنیتمزی موجب اولان احكام عادله‌نك
بلاتغییر استبقا واستدامه‌سی   ایكنجیسی حال واضطرارمزه مرحمةً میرموی الیهك بالاده بیان
اولندیغی وجهله بغیر حق ظلماً وغصباً مأخوذی اولان مبالغ مطلوبه‌نك كندوسندن استحصال
واستردادی خصوصنه مساعده مراحم‌عاده سنیه بیوریلوب وارزان بیورلمسی خصوصلرندن
عبارت بولنه‌رق اكرچه میرموی الیه بوبابده تعلل وانكار طرفلرینه صاپار ایسه اشبو فوقنده
مسطور اولان مبالغك جمله‌سنی اثباته اقتدارمز دركار ایدوكندن احقاق حق ضمننده طرفمزدن
بر وكیل نصب وتعیین ایتدرلمسی لازم كلدیكی   واولحالده مدعامزك صدقی بالبرهان ثابت
ومتحقق اوله‌جغی بی‌اشتباه اولمقدن ناشی اولوجهله اجرای اقتضاسی نیاز واستدعامز
اولدیغی   واما میرموی الیهك قتل نفس وقلع عین وقطع لسان مثللو ایلدیكی مظالم
وتعدیاتك مجازاتی عادل ومعظم اولان جناب منتقم وقهارك انتقامنه قالمش برماده
ایدوكی   خصوصلری عرض واشعاره اجتسار قلنمش اولمغله اولبابده

عبد الدولة العلیة امراءسندن رسلان   عبد الدولة العلیة سندن عما   عبد الدولة العلیة سندن حسلاط

عبد الدولة العلیة سندن ابوبكر   عبد الدولة العلیة سندن عبد الملك   عبد الدولة العلیة سندن ملحوق

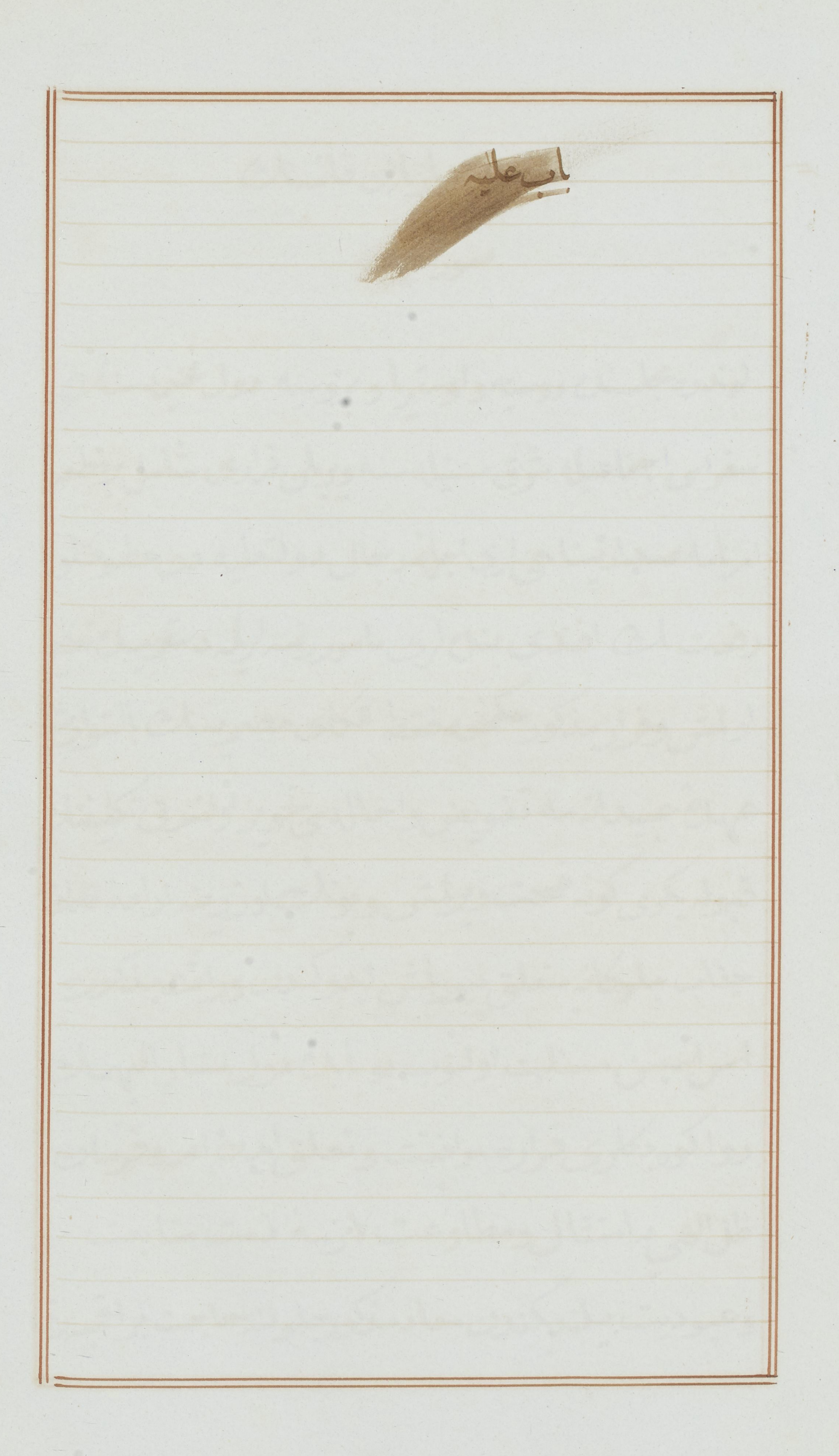
عبد الدولة العلیة مقدم حماماد عده   عبد الدولة العلیة الحامیة مشایخ بلاد حل وسروق   عبد الدولة العلیة سندن عیسی

عبد الدولة العلیة سندن بوعلوان   عبد الدولة العلیة سندن عطاالله   عبد الدولة العلیة عبد الصمد

عبد الدولة العلیة مشایخ دوروالمتن   عبد الدولة العلیة مشایخ واهالی لعوراق السوق   عبد الدولة العلیة سندن الحارث

عبد الدولة العلیة امراءسندن لملع   عبد الدولة العلیة امراءسندن سهاب   عبد الدولة العلیة سندن الصاهر

عبد الدولة العلیة سندن حسن   حسن بن رسول   سلمان الدحداح

اب علم

باب عالی یه یازیلان قائمه نك

صورتیدر

لوندره مجلسنده روسیه و اوستریا و بروسیه دول فخیمه سنك
سفراسی اجتماعیله شرق مسئله سنه ویریلن قراری شامل برقطعه
امرنامه صدارتپناهی لری اجلهٔ رجال دولتعلیه دن عطوفتلو
رفعت بك افندی بنده لری مامور رتبه لریله دستوسیده تعظیم
اولمش و قرار مذکور حکمنجه فقط الکای مصریه نك بالتوارث
عهدهٔ عبیدانه مه تفویض واحاله سی تجویز اولنرق تکلیفنك
قبوله یکرمی کونه فسحت ویرلمش و بونك اوزرینه ارادهٔ قاطعهٔ
جناب ملوکانه متعلق بیورلمش ایدوکندن وراثت مذکوره
اس اسیس مسئلت اولنوب بو بابده دول مشار الیهمك
روا کوردکلری قراره موافقت و تعلق ایدن امر و فرمان
ظل الهی یه امتثال و مطاوعت لازمهٔ ذمت متابعت
و عبودیت بیلندیکندن معاد مذکور حلولنه حاجت براقیمیرق

اولجه قبوله مسارعت ولوازم سپاسداری وشکرانگی ایله برابر میر
مشار الیه اولوقت اماده‌ٔ قفول ونهضت اولمش وحسب
المأموریه شمدیه دک تاخیر بیورمش ایسه ده بو دفعه دخی قبول
مذکوری تاکید ایله سیرِ اماده سندن واقع اولان توقفی
واستکان چاکرانه مه درت دولت فخیمه وتخصیص تابع
وبندسی بولندیغم ولی نعمتم پادشاهمک اراده‌ٔ وفرمانلرینه
مخالفت معناسی ویرلمیه‌رک مجرد خاندان مصانه گیتی
ستانیلرینک مسبوق الخدم عبد اصدقلری بولندیغم اعتبارًا
وسعت لطف وعاطفت شهنشاهیلرینی تحصیل وحقوق
عبودیتم نزد دول مشار الیهمده دخی خفی قالمیه‌رق متصف
اولدقلری عدل وانصاف مألوفلرینی اتمام وتکمیل نیاز
واسترحام معروضندن اولدیغی انشاء الله تعالی محاصم عالی
بیورلدقده بربرهٔ الشاملک عمرم اولدیغجه مأموریت سائرندن
مظفر اولمه اوله‌میه‌جقلری مرتبه اعمار واصلاحنه ورعایه

وبراية سنك استكمال اسايش ورفاهيته بذل ماحصل تاب
وتوانه ايده رك بو وجهيله دخي پادشاهم افنديمه براى تشكر
بر خدمة جليله ادا وابقاسنه موافق اولمقلغمه ذات سروش
صفات شاهانه لرى احسانندن وكرك دول فخيمه متنا
اليهمك عدالت وحقانيتلرندن مستدعاى بنده كانم
اولديغي رهين علم عالم شمول داوريلرى بيورلدقده اولبابده
وهر حالده امر وفرمان ولطف واحسان منه له الامركدر

سنه ٥٦
٩ ب

Copie de la dépêche de
Mehemet Aly à Raouf Pacha,
par Chifaat Bey
le cinq septembre 1840.

صامسون عزل

دستور مکرم مشیر مفخم نظام العالم مدبر امور الجمهور بالفکر الثاقب
متمم مهام الانام بالرای الصائب ممهد بنیان الدولت والاقبال مشید
ارکان السعادة والاجلال المحفوف بصنوف عواطف الملک
الاعلی حالا طربزون والیسی اولوب طربزون وصامصون
کمرکلرینک امرادارەسی امانةً عهده سنه احاله قلنان وزیرم عثمان
پاشا ادام الله تعالی اجلاله وقدوة النواب المتشرعین طربزون
وصامسون قضالری نائبلری زید علمهم توقیع رفیع همایون واصل
اولیجق معلوم اولا که بتوفیقه سبحانه وتعالی ممالک محروسه
شاهانه مک اکثر محللرنده اجراسنه مباشرت اولنمش اولان
تنظیمات خیریه اصولی اقتضاسنجه کافۀ تبعه ورعایای سلطنت
سنیه مک ویرکو خصوصنده سیان طوتیله رق هر درلو رفاه
واسایشلری اسبابی استحصال اولنقده اولدیغی مثللو

واردات مقررهٔ قدیمه وملکیه‌دن واهالی وتبعه وتجار سلطنت
سنیه‌مک آراسی مترتب دفترلردن اولان کمرک رسوماتنک دخی
اصول متساویه حصولیله بمعاونة الله تعالی ممالک محروسهٔ شاهانه‌مده
تکثیر تجارت وتسهیل کسب وکار ومنفعت وسائل مقتضیه‌سنک
دخی استکمالی ملتزم اولنمش اولوب شویلکه انکلتره وفرانسه دولتلری
وسایر بعض دول متحابه ایله بوندن مقدم مجدداً عقد وتنظیم اولنان
معاهدهٔ تجارت شرایطندن اولمق اوزره دول مشار الیهم تجار
وتبعه‌سنک ممالک محروسهٔ شاهانه‌م محصولاتندن بالمبایعه دیار
افرنجیه‌یه کوتوره‌جکلری امتعه واشیانک اسکله‌لره حین تنزیلنده
تجدید قلنان تعرفه‌لرینه تطبیقاً یوزده طقوز آمدیه وسفینه‌لره
تحمیلنده یوزده اوچ رفتیهٔ کمرکلری النمقده وممالک محروسه‌مدن
مبایعه ایله ینه ممالک محروسه‌م درونده فروخت ایده‌جکلری
امتعه واشیانک رسم کمرک ومصدریه‌سی دخی دولت علیه‌م
۱۰۰ اوروپا رعایاسی مثللو آلنوب تبعهٔ دولت علیه‌مدن اولان برانلو اوزره

تجاری حقلرنده دخی بو اصول اجرا قلنمقده اولدیغنه و بو مقوله
ممالک محروسه‌مده محصولی اولان اشیایی جلب ایدن اهل اسلام
تجارندن یوزده درت و رعایای دولت علیه‌م تجارندن غیر از
مصدریه یوزده بش رسم کمرک و رسم احتساب و بعض امتعه‌دن دخی رسم
بدعت و رخصتیه و مروریه مثللو بر طاقم رسومات متنوعه اخذ
وتحصیل اولنه‌رق حالبوکه ذکر اولنان تنظیمات خیریه‌نک تأسیس
واجراسندن مقصد اصلی شاهانه‌م ویرکوی ممالکده و رسومات
سائره‌ده اصول اعتدال و حقانیتک ایفاسیله بالجمله اهالی و تبعه‌نک
سایه‌ مراحم‌وایه‌ ملوکانه‌مده بالوجوه حمایت و صیانتلری قضیه‌
خیریه‌سندن عبارت بولندیغنه بناءً بخصوص ذات همایونمه اولان
شیمه‌ کریمه‌ رعیت‌پروری و معدلت ایجابنجه دول مشار الیهم
تبعه‌سنک معاهده‌ جدیده‌ مرقومه‌دن طولایی نائل اولدقلری
امتیاز و مساعدات بعد از ین تبعه‌ دولت علیه‌مدن اولان
برالکو و براتسز بالجمله اهل اسلام و رعایا تجاری و سائره حقلرنده

دخی بدریغ وارزان قلنه‌رق کافهٔ تبعه وتجار سلطنت سنیه‌مك
دخی ممالك محروسه‌م محصولندن مبایعه وجلب ایله‌جکلری
امتعه واشیا وذخایر وارزاقدن محلنده بایعی طرفندن ویرله‌جك
عشرندن ماعدا دول مشار الیهم تبعه وتجاری حقلرنده تنظیم
اولنان تعرفه‌لر وجهله وجهله اسکله‌لره حین تنزیلنده علی العموم
یوزده طقوز آمدیه وطشره کوتوره‌جکلرنده یوزده اوچ رفتیه رسمی
آلنمسی ضمننده ایجابنك اجراسی خصوصی حالا امور مالیه ناظری
دستور مکرم مشیر مفخم نظام العالم مشیر صدافتمیرم الحاج ابراهیم
صائب پاشا ادام الله تعالی اجلاله طرفندن افاده وانبا اولنمش
وکیفیت مجلس والای احکام عدلیه‌مده دخی بالمذاکره واقعا تجار
مرقومه‌نك جمله‌ٔ سیان طوتلمسی از هر جهت سولت مصلحتی
وتبعهٔ دولت علیه‌م حقلرنده بشقه‌جه فائده ومنفعتی موجب
اوله‌جغی وفقط روسیه دولتنك تجدید تعرفه لری دردست
اوله‌رق بووجهله دولت مشار الیها تبعه وتجارندن وهنوز

معاهدهٔ تجارتە داخل اولمیان تبعه وتجار اجنبیه دن النه جق گمرك
رسوماتندە اصول سابقه‌نك تبدیلیله کما کان اجراسی لازم کله جکی
مطالعه اولنه رق وجه مشروح اوزره تسویه سی تنسیب واستیذان
قلنمش واولوجهله ایجابنك اجراسی خصوصنه ارادهٔ سنیهٔ ملوکانهم
تعلق ایله اولبابده امر همایون شوکتمقرون پادشاهانهم شرف افزای
سنوح وصدور اوله رق موجبنجه کیفیت ممالك محروسهٔ شاهانهمده
کائن گمرکلره بشقه بشقه اوامر شریفهم اصدار واسرا واستانبول
گمرکی طرفنه علم وخبری اعطاسیله بیلدیرلمش اولمغله وجه مشروح
اوزره عمل وحرکته مبادرت اولنمق فرمانم اولمغین مخصوصا
اشبو امر جلیل القدرم اصدار وتسیار اولنمشدر ایمدی تبعهٔ
سلطنت سنیه مدن اولان کافهٔ تجار وسائره‌نك ممالك
محروسه م محصولندن جلب ایله جکلری امتعه واشیا وذخایر
وارزاقدن الحالة هذه المحقق اولان رسومات متنوعهٔ قدیمه دن
صرف نظرله بعد ازین بالاده بیان اولنان اصوله تطبیقا یعنی

دول مشار الیهم تجارینك معاهدهٔ مرقومه دن طولایی مظهر
اولدقلری مساعده وامتیازه توفیقاً محلنده بایع طرفندن
ویریله جك عشرندن ماعدا مساواةً یوزده طقوز امدیه
ویوزده اوچ رفتیه اولمق اوزره دکم کمرك المنسی ودیار اجنبیه دن
کوتوره جکلری امتعه واشیادن دخی دول مشار الیهم ایله تنظیم
اولنان تعرفهٔ جدیده موجبنجه قدیم اولان یوزده اوچ رسم کمرك
ورسومات سائره یرینه یوزده ایکی دکم منضم که جمعاً یوزده بش
کمرك اخذ وتحصیل قلنمسی وروسیه دولتی تبعه وتجاریله معاهدهٔ
تجارته داخل اولمیان سائر تجار اجنبیه نك ممالك محروسه دن
بالمبایعه کوتوره جکلری امتعه واشیا وارزاق وسائره نك کمرك
وبالجمله رسوماتی بایعندن وممالك اجنبیه دن کوتوره جکلری
امتعه واشیا وسائره نك دخی یوزده اوچ حسابیله رسم کمرکی کندولرندن
ورسومات سائره سی مشتریسندن النمق اوزره بونلر حقلرنده
اصول سابقه نك تمدیلك موقتاً اجرا اولنمسی ارادهٔ سنیه

ملوکانه‌م مقتضاسندن وطشره‌لردن درسعادته تواردایدن جلب
امتعه واشیادن طشره کمرکلرنده رسم کمرك مطالبه واخذاولنمیوب
فقط درسعادته وصولنی حاوی استانبول کمرکندن علم وخبر
کتورملك اوزره اشیای مرقومه اصحابی طشره کمرکلرنده کمالا
به ربط اولنه‌رق اقتضا ایدن کمرکلری درسعادته کمرکنده النمسی
باخط همایون مونس اولان کمرك نظامی اقتضاسندن ایدوکی
سزکه والی مشار ونائبلر موی الیهم سز معلومکز اولدقده اصول
مشروحه‌نك طربزون وصامسون کمرکلرنده دخی کاملا اجراسی
خصوصنه مبادرت واشبو کمرك رسوماتی وفروعاتنه دائر در
سعادته کمرکی طرفندن ویرلمش اولان ولزومی تقریرندن کوندرلمسی
ایجاب ایدن تعلیمات ایله اشعارات واقعه‌نك هرحالده
اجراسنه دقتله هیچ برماده‌ده مغایر امر واراده سنیه‌م وضعی
تجویزدن مباعدت ایلمکز بابنده فرمان عالیشانم صادر
اولمشدر بیوردمکه حکم شریفمله

Zabet emri da Cgl. di Tripoli.

دستور مکرم الخ توقیع رفیع همایونم واصل اولیجق معلوم اوله که فرانسه دولتی
فخیمه‌سی تجار و تبعه‌سی ایله ادرنه‌یه طرابلس غربه کلوب کیدنلرک امور و خصوصات واقعه تجاریه‌لرینی
رؤیت ایچون اوزیج جنرال قونسلوسی اوله‌رق بولونان [illegible] فلاوه روزنلی
بکزاده جنرال قونسلوسی تعیین اولنارق یدینه برات عالیشانم ویرلدیکی بیاننده اشبو جنرال قونسلوسلغی
ذکر اولنان برات عالیشانم موجبنجه مومی الیه ضبط ایتدیریلمسی و اطرافه [illegible] تجار
و تبعه‌سنک امور و خصوصات واقعه تجاریه‌لرینی رؤیت ایلمه‌سنه [illegible] دخل ایتدیرلمامسی
بابنده امر شریفم صدوری دولت مشارالیها [illegible] سفارتی جانبندن بالتقریر استدعا
و التماس اولنمغین و مومی الیه فلاوه روزنلی جنرال قونسلوسلغی مقبه مجدداً برات عالیشانم
تصدیر قلنمش اولمغله [illegible] و الاحضار [illegible] مومی الیهما [illegible] کیفیت معلومک
اولدقده جنرال قونسلوسلغه مذکوری مارالذکر برات عالیشانم موجبنجه مومی الیه ضبط ایتدیروب
جنرال قونسلوسلغی امورینه اخری دخل و تعرض ایتدیرلمیه‌رک موجب عهدنامهٔ همایونم [illegible]
[illegible] دقت ایلیه‌سز بابنده فرمان عالیشانم صادر اولمغین [illegible] منیفی اوزره
عمل و حرکت ایلیه‌سز تحریراً فی الیوم العشرین من شهر ذی القعدة الشریفه لسنة خمس و ثمانین و مائتین و الف

4 mai 1869.

وصول بولدقده بو بابده وجه مشروح اوزره شرفيافتهٔ صدور
اولان فرمان واجب الاتباع ولازم الامتثالمك مضمون
اطاعتمقرونيله عمل وحركت ايليه سز شويله بيله سز علامت
شريفه اعتماد قيله سز تحريراً في اواخر شهر جمادى الاولى
سنه ست وخمسين ومائتين والف

قسطنطنيه
محروسه م

ح

Paris, 20 Décembre 1842.

Mon cher Collègue

Je n'ai jamais fait un travail à part sur la question dont vous m'entretenez par votre billet d'hier: mais, dans la note que j'ajoutai à ma traduction d'une lettre de Sultan Abdulmedjid, présentée au Roi par Nouri Efendi, en juillet 1841, je fis connaître l'innovation du mot Kral qu'on venait de substituer subrep-ticement au mot de Padichah, consacré par 3 siècles dans les relations diplomatiques avec la Porte. — Il est hors de doute que ce changement, dicté par des intentions hostiles, n'a pour but que de jeter une

nouvelle froideur dans les Rapports entre nous & le Divan, qui a probablement cédé à des insinuations septentrionales.

Je vais faire le travail que vous paraissez désirer: il exige des recherches préalables, pour que la question soit mise dans tout son jour. — Quant à moi, je pense qu'il faut exiger haut & ferme le rétablissement entier de l'ancien protocole: car ces aveugles à deux yeux ouverts doivent enfin renoncer à leur misérable routine d'écoliers mal élevés. — Ils ont cru évidemment que Louis-Philippe, roi des français n'est que le Kral de France, titre qu'ils donnaient dans les XVe, XVI & XVIIe; & XVIIIe siècles aux Chefs des Nations avec lesquelles ils étaient toujours censés en guerre (harbi حربي) & n'avaient que des trèves (mutareké) tels que les Rois de Pologne, d'Espagne d'Angleterre, aux sept Electeurs de l'Empire d'Allemagne, qu'ils nommaient yedi-Kral يدي قرال les sept Rois; même aux Empereurs d'Allemagne, qu'ils nommaient aussi tchasar چاسار César & Imperator امپراطور et quelquefois même aux Czars, — prédécesseurs de Pierre le Grand, et enfin jusqu'au doge de la République de Venise.

Quant à la France, depuis le traité patent de 1535, le titre de Padichah remplace celui de Kral قرال & même de Beï بك que donnait aussi à François 1er, Sultan Suleyman le grand ou le Législateur قانونی dans deux lettres originales que nous possédons, l'une aux Archives du Royaume & dont le fac simile existe dans le Dépôt des affaires

étrangères, & l'autre à la Bibliothèque du Roi (fonds de Béthune N° 8507) & qui sont datées de 1526 & 1528 (932 & 935 de l'hégire. — une autre lettre fort curieuse du Sultan Selim II adressée au Roi Charles IX & datée de la 3me décade de la lune de Reby 1er (976 de l'hég.) répondant aux dix premiers jours d'octobre 1568. porte *franca padichahi*, avec un protocole qui n'appartint longtemps qu'aux seuls Rois de France. Plus tard, l'Angleterre, la Russie & l'Empire obtinrent successivement le titre de *Padichah*, auquel on ajouta les ~~titres~~ mots de *tchasar* & aussi d'*imperator*, aujourd'hui devenu communs aux deux couronnes d'Autriche & de Russie.

Dans les rapports de Napoléon avec la Porte, afin qu'elle le reconnut comme *Empereur de France* & *roi d'Italie*, en 1806, à la suite de la victoire d'Austerlitz, — les titres officiels de ce Prince dans les actes émanés de la chancellerie d'état ottomane, étaient: *franca imperatori vè padichahi vè Italia Kirali* فرانسه ايمپراطوري وپادشاهي وايطاليا قرالي *Franciae Imperator & magnus monarcha, & Italiae Rex*

L'Empereur Napoléon exigea en effet que les titres communs à l'Empereur d'Allemagne (d'Autriche, depuis 1806) — & à l'Empereur de toutes les Russies, dans leurs transactions politiques avec la Porte, figurassent dans les actes où son nom figurait.

Aujourd'hui, le Gouvernement ottoman aurait bien mauvaise grâce, à s'obstiner

dans sa ~~malheureuse~~ misérable tentative qui vient bien tardivement succéder à des actes officiels adressés à S. M. Louis-Philippe, Empereur de France:

1° en 1834. Septembre. — Lettre de créance de Moustafa Rechid Bey efendi. — 1er Envoyé extraordinaire de la Porte, résidant à Paris: — ambassadeur en 1835.

2° en 1836. Novembre. — Lettres de créance de S.E. Nouri efendi, Ambassadeur.

3° en 1838. octobre. — id. de S.E. Ahmed-fethy-Pacha, — ambassadeur.

4° en 1839. ———— Notification de l'avènement de Sultan Abdulmedjid.

5° Dans la même année: Lettre de Nouri efendi, ambassadeur pour la seconde fois.

Et même, après la tentative du mois de Juillet que nous avons caractérisé plus haut, les lettres de Créance de S.E. Moustafa Rechid Pacha portent le titre de franca padichahi*; mais on accepte la même impertinence dans la lettre de condoléance de Sultan Abdulmedjid, relative à la mort de S. A. R. le duc d'Orléans, qui n'a point encore été acceptée (Dbre 1842) — Et l'on a cru éviter cet écueil, en écrivant França Kirali vè padichahi (Franciae Rex & Imperator) dans la notification de la naissance de Sultan Abdulhamid, présentée au Roi, le 5 Novembre 1842.

Je n'ai point trouvé dans mes papiers la minute de ma Note sur le mot Kral* jointe

*فرانسه پادشاهی

à ma traduction de la lettre du Sultan, présentée à S.M. le 21 Juillet 1841. — Faites rechercher cette note dans vos cartons, où elle existe sûrement.

Mille amitiés bien sincères.

* Signé: Jouannin

* Ce mot est Esclavon d'origine & les peuples de race slave s'en servent pour désigner le Prince qui est revêtu du pouvoir souverain.*

Le traité de commerce entre la Porte & la France, conclu en 1838 porte également & seulement les mots حشمتلو فرانسه قرالی و پادشاهی جنابلری en regard des noms pompeux donnés au Sultan & plus bas: حالا فرانسه قرالی و پادشاهی حشمتلو مکنتلو لویی فلیپ جنابلری

Voir l'article 44 des Capitulations concernant l'emploi du mot de padichah donné au roi de France, & à la préséance de ses agents sur les autres agents européens conformément à ce titre.

* Le mot de qral se retrouve en russe où il est traduit par roi, chah. — Ce mot se retrouve avec diverses modifications dans le dialecte slave avec la même signification dérivée du primitif Carl (1) (Carolus magnus) si connu de ces peuples par sa guerre, ses victoires, & dont le nom, comme César, est devenu la qualification particulière & spéciale de l'autorité suprême. — Dans tchar, tchars on retrouve le mot César. — voyez surtout le travail de M. Jouannin, remis aux affaires étrangères.

(1) Karl-le-grand est le type de la conquête arrivée au point culminant de sa puissance (Littérature universel. 1re année, p. 123) —

Sultan Mahmoud
Khan
ibni Sultan abdulhamid Khan.

افتخار امرا العظام العیسویه مختار کبرا الفخام المسیحیه مصلح مصالح جماهیر
الطایفه النصرانیه ساحب اذیال الحشمه و الوقار صاحب دلائل المجد و الاعتبار
فرانچه واکا تابع نیچه ممالک وسیعة المسالک ایمپراطوری و پادشاهی وایتالیا قرالی
حشمتلو سکنتلو اولو دوستمز ناپولیون اول ختم الله عواقبه بالخیر والرشاد والهم
الیه سبیل الصواب والسداد توقیع رفیع همایونمز واصل اولیجق معلوم اولا که
جناب مالک الملک و الملکوت تقدست ذاته عن وصمة الحدوث و الناسوت
مواهب کامله بیغایاتی و ایکی جهان کونتی سلطان سریر رسالت شهنشاه
کشور نبوت مفخر الانبیا و سند الاصفیا حبیب خدا شفیع یوم جزا محمد المصطفی
علیه من الصلوات ازکاها و من التحیات اوفاها حضرتلرینک دستیاری
معجزات شاملة البرکاتیله جاه عظمت پناه خلافت وجها نبانی اوامر جلالت

دستگاه سلطنت وکیتی ستانی ذات نصفت سماتمزه بالارث والاستحقاق میسر
واشبو بیك ایكیوز یكرمی اوج سنه سی ماه جمادی الاخره سنك دردنجی پنجشنبه كونی
تخت عالیجاه عثمانی و اورنك كشوربانی اولان جلوس میامن مانوس همایونمز مقدر عالیجای
اولوب جمله ممالك محروسه مژده مجمع مؤمنین ومعبر مسلمین اولان جوامع قدسی
لوامعك منابر شرف مأثرینده نام سامی واسم كرامیمزه خطبه لر اوقونوب
ودار الضرب نقود نامعدود اولان محللرده وجوه دنانیر ودراهمه اسم
سعادت رسممز ایله سكه لر اورلوب احكام منیفهٔ معدلت التزاممز كافهٔ ممالك
وسیعة المسالكمزده جاری واشعهٔ خورشید عدل ودادمز لمعانیله ظلمت ظلم وستم زائل
ومتواری اولمغله بعون الله الوهاب وقوعبولان جلوس همایون فیض التسابمز
دولت علیه مز ایله رابطه بند صلح ومصافات ومؤسس قواعد سلم وموالات
اولان ملوك ستوده سلوكه اعلان واشعار اولنمق دیرینهٔ قدیمهٔ اسلاف
شرف دثارمز اولمغین بو دعای جمیله یه مراعات ایله جلوس بهجت مانوسمزك
پیام مودت ارتسامین اعلام واخبار ایچون اشبو نامهٔ همایون ملاطفت
مقرونمز اصدار و ایلهٔ ارسال اولنمشدر ان شا المولی لدی
الوصول خاندان شامخ الاركان ودودمان راسخ البنیان مزله مستحكم وبادار ومشید
واستوار اولان عهود صادقه وشروط واثقه مقتضاسی اوزره واقع اولان جلوس
همایونمزدن دوستلغه لائق معاملات حسنه اظهار وتحت حكومتكزده اولان
حكام مملكت واعیان ولایتكزه اشعار ایدوب مابینده منعقد و مستحكم وطرفینده
مرتبطا ومرتسم اولان شرایط عهد وپیمان زمان سعادت اقترانمزده دخی براسلوب
سابق مقرر ومعتبر طوتیلوب مادامكه طرفكزدن صلح وصلاح مستلزم الفلاح
كما كان مرعی ومعتبر اولنه جانب همایونمزدن دخی وجهاً من الوجوه خلافنه جواز
كوسترلمیوب مابینده موثوق ومستحكم اولان موالات ومصافات مراسمنه
كما هی حقها مراعات اولنمسی باعث اسایش رعایای طرفین وسبب آرامش
اهالی جانبین ایدوكی بی اشتباهدر والسلام علی من اتبع الهدی
تحریرا فی اواسط جمادی الاخره سنه ثلث وعشرین ومائتین والف

بمقام
دار السلطنه العلیه
قسطنطنیه
المحروسه

دعات

La pièce précédente est extrêmement curieuse comme calligraphie, en ce que, depuis le commencement jusqu'à la fin, elle est écrite en très gros caractères enlacés les uns dans les autres, et formant des lignes d'un pouce de hauteur.

Lettre en arabe
adressée au Roi Louis-Philippe لويفلب
par chems ahmed mevloud, chef
au Sénégal.

—

..... Nous sommes en amitié ancienne avec la france.

..... يابوران تكل ô grand Roi!

..... مذجات افرانس الى الكبل depuis que les français sont venus à Kebel.

... الترازرة & اندر peuplades du Sénégal.

... واعلم يابوران تكل sache, ô grand roi!

... ماطلبه بور اندر ce que le chef des Ander nous a demandé

... مع اهل اندر avec les Ander.

... مثل لبراكن qu'il nous laisse notre port comme aux Anders.

. Bour an toukal - le roi de france. Bour, (dict. wolof français de M. Dard, 8°. 1825) roi. — an marque du génit. toukal la france (gallia). — ils mettent à la manière des berbères un te devant le nom تفرنسيت la ville تكل la france. = Bour est le même que pouro copte, lequel

(en arabe)
Voir les traités faits avec le sénégal, les présens que l'on doit donner aux chefs de ces contrées, et autres renseignemens, dans l'ouvrage intitulé : atlas pour servir au voyage du sénégal, par. J.B.te L.d Durand, ancien directeur de la compagnie du sénégal, à Paris, chez agasse rue des poitevins, 18. an X. - 1802. - 4°. =

le même que le pharaon (paro) פַּרְעֹה roi des hébreux. — un grand nombre de mots berbère déoptes se trouvent dans le sénégalais mêlé à l'arabe, et les formes berbère y sont fréquentes. — on comprend ce mélange de la langue égyptienne, par suite de la domination que les Pharaons avaient étendue sur toute l'afrique médiale. J.J. M. = obi prêtre. de ογβ abol. copte.

Requête des différens prêtres maronites melkites, & Syriens, contre un vicaire apostolique.

ايها السيد الرفيع الشان

بعد اهدا السلام الوافر والبركه الرسوليه نخبر حضرتكم بما قد جرى فى هذه النواحى من قبل القس ارنلدس بصّو الفرنساوى الاصل الذى قد ارسله الكرسى الرسولى الرومانى بمقام نايب رسولى الى هذه الديار الشرقيه لكى يصلح ويوفق طايفتنا الروميه الكاثوليكيه التى قد كانت حصلت على بعض قلاقل وتبلبل من جرى امور البطركيه. وقد شرحا لكم عن اصول هذه البلبلة وعن احوال هذه الطايفه وكلانا المكرمين الخورى ميخايل عراج اب عام مجمع دير المخلص الباسيليين والقس يوحنا عجيمى اللذين من مكتوبهما تفهمون جلية الامور اذ انهما قد حررا كلما حرراه بغاية الصدق والتدقيق اذ اننا وقفنا عليه جميعه. اما حضرة النايب الرسولى فعوضًا من انه يصلح قد فتن ايضا هذه الطايفه وبلبلها بسلوكه مع الجهتين بغير استقامة. واذ انه انحاز بغرض ما ضدنا واراد يعطل سداد مال البعض من تجاركم الفرنساوية وسداد مال حضرة الشيخ على جنبلاط كبير هذه الديرة فلزم الامر انها اتصلت الدعوة الى حضرة قنصلكم الفرنساوى فى صيدا موسيه ده كلير مبول المحترم كما شرحا لكم فى مكتوبهما وكلانا المذكورين فالتزم القنصل المذكور بان يرسم بامر سلطانى على النايب الرسولى خوفا من العواقب الردية الملتحقه فى الطايفه الفرنساويه فى هذه النواحى. فبما ان رسمتم تداركوا هذا

الامر بحسن معروفكم. لانه من الماكد اذا انعتق وانطلق النايب الرسولي من دون ان ينجز سداد هذا المال المتعلق بوظيفته. فاولا تجاركم الفرنساويه يعدمون مالهم الى الابد ثانيا الشيخ المذكور يتعلق على طايفتكم الفرنساويه في صيدا و يطلب استيفاه منها وتتصل الامور الى الباشاوات وللدولة العصمليه. ولاطلاعنا على غوايل هذه الامور انها مضرة وموذية جدًا لنا وللطايفه الفرنساويه ولكافة المرسلين الغربيين حررنا لسيادتكم هذه السطور غيرةً منا لكوننا محبون لطايفتكم الفرنساويه من صميم القلب وقد امرنا وكلانا بان يشرحا لكم كافة الامور مفصلا لكي تعتنوا بمباشرتها بافضل اعتناء واحسن تدبير كما ترون مناسب ونحن فلم نزل داعيين الى الله لاجلكم ولنجاح اموركم وصيانة الدولة الفرنساويه ولنصر سلطانها الكلي المسيحية وادام الله بقاكم والدعا

حرر بدير المخلص حدا صيدا
في ٢ حزيران ١٧٦٥

اكليمنطس مطران
عكا والارض المقدسه

انتاسيوس البطريرك الانطاكي
وسائر المشرق للروم الملكيه

الحقير القس جبرايل صوايا
وكيل غريغوريوس مطران
قاترا

جراسيموس مطران
قنا الجليل

الحقير مكسيموس
مطران قيسريه فيلبس

القس انتاسيوس مدبر
ثالث كر اغناتيوس
مطران حمص شام

القس اوغسطين بن
عورور مدبر ثاني ووكيل
كير افتيميوس مطران
الفرزول

الحقير اذراوس
ريس اساقفه
صور

Questions adressées par le Général en chef Bonaparte, sur les chevaux en Egypte, et dont les Réponses devaient faire l'objet d'un mémoire faisant suite à celui déjà publié par ce même général dans la decade Egyptienne 1er vol. p. 52.

خيل مصر اجود من خيل الشام ام لا. الجواب خيل الشام اجود من خيل مصر واغلى ثمنا منها

الاجود من الخيل الذكور ام الاناث. الجواب. الاناث بمصر اجود من الذكور

وهل هما غاليين فى الثمن ام لا. الجواب. الكحيلات من الاناث والذكور اغلا من غيرها وهى اقل ثمنا من الشاميات

خيل مصر هل هى صبورة لينة قوية سريعة مطيعة جيدة ام كيف وقوايمها واعينها جيدة ام كيف وهى حارون متفزعة. الجواب. الاناث صبورات قويات لينات سريعات جيد القوايم واعينها جيدة وليست بحارون وانما الحارون اكثرها فى الذكور وفيها قليل

والخيل اذا مرضت باى مرض تموت او تضعف قوتها وكم هى من امراض وما اسبابها. الجواب. اكثر موت خيل مصر من مرض يقال له الطير وهى بثور تظهر خارج الجسد تقتل فى السابع او الخامس واخر يسمى واخر يسمى التشنج يقتل فى الخامس عاشر او الحادى والعشرين

وكم تعمر من العمر وما هو تخمينا مقداره. الجواب. اما خيل مصر تعمر اكثر من خيل الشام نحو الستين والخمسين والسبعين

ما هو العلف الذى يطعم لها صيفا وشتاء. الجواب اما الحلو فى الربيع البرسيم والصيف التبن والدريس والشتا والخريف الشعير والتبن

وما هى سياستهم وتعليمهم لها كيف تكون. الجواب. اما سياستهم تكون بتدبير علفهم بالزيادة والنقصان وتنضيف مساكنهم وتعليمهم لجنس الرماحه ولين السرج والركاب

والمصرى من الخيل مقبول فى اسلامبول وغيرها ام لا. الجواب. المقبول منها الكحيلات فقط وغيرها فلا

ويرسلوا منها كثير لاسلامبول ام لا. الجواب. لا يرسل منها الا القليل

..

وهل يضرهم هوا الاسلامبول او ينفعهم. الجواب نعم يضرهم هوا اسلامبول ويقتلهم بمرض التشنج

وهل يباعوا باسلامبول بثمن معتبر او ثمن منحوس. الجواب كحيلان مصر في اسلامبول تثوى اذا كانت كاملة الشروط الفين دينار تسوى

وهل المقبول هنا الذكر ام الاناث. الجواب الاناث مقبولة اكثر وكحيل اجود من الانثى

وخيل مصر اكثرها فحول ام خصيان. الجواب. الفحول كثيره والخصيله قليله

وخيل مصر جيدين للحرب والصيد والقنص والركض. الجواب. الاناث اصبر على هذه الاشيا واحسن من الذكور

وريحها جيدة ومستوية على نمط واحد مسافة طويلة ام كيف. الجواب امارماحتها اجود من خيل ساير البلدان ولينهم ومطاوعتهم بحسب اختيار الفارس كيف ما اراد سيرها سوا كانت المسافة طويلة ام قصيرة خصوصا الكحيلان فانها اجود في ذلك

Exequatur donné par l'Empereur de Maroc en 1173.

الى التاجر الروي الفرنصيص سلام على من اتبع الهدى اما بعد فبوصول كتابنا الكريم أسماه الله نامرك ان تقدم العزم على حضرتنا العلية بالله واسطة بيننا وبين طاغية الفرنصيص فيما يعرض لنا من المقضيات والامور المهمات لما نعلمه من نصحك وخدمتك وحزمك وغيرتك ويكون لك بذلك البرية على ابناى جنسك وملتك ملاتم حظة هنالك بعد وصول انتهى مكمل جمادى الاولى عام ثلاثة وسبعين ومايه والف

Lettre adressée au ministre de France pour la nomination du Consul auquel est donné l'exequatur ci-dessus.

الى وزير طاغية الفرنصيص دك د برطن السلام على من اتبع الهدى اما بعد فقد وصلنا كتابك وفهمنا ما تضمنه خطابك وقد حمدنا الله تعالى وشكرناه على اتمام هذا الصلح وانبرامه على يدنا ويدك لما نرجوا فيه ان شا الله من الصلاح والخير الدايم لنا ولكم ولا تنقطع عنا مكاتبتك والتاجر صنبه له في بلدنا نحو العشرين سنة لم تظهر فالطة قط ولذلك Duc de Penthièvre

مريد منك ان تستوصى به خيرا ولابد انتهى صدر الامر به فى خامس
المحرم الحرام فلح .١١٨١ ادريس بن المستنصر
غفر الله له امين

le Cte de Breugnon

Barthelemy de Lasonnier. Chr. or. III. 115.

Traité fait entre Louis XIV & l'Empereur de Maroc, Arretom. arabe, tom. III. 118.

الى المنيستره الحى فى افرنسيه برجونس دى ابونا سلام على من اتبع الهدى . اما
بعد فقد ورد على حضرة مولانا السلطان الاعظم كتاب عظيمك لوز السادس
عشر بتاريخ ثانى عشرين مايه عام الف وسبعمايه واربعه وسبعين على يد
نايب قونصوكم برطلمى دنطنير وقدم على مساوم سيدنا الشريفة بقى
فى خاطر سيدنا ادامه الله موت جده لوز الخامس عشر حيث كان له محبة
فى جانب سيدنا العلى بالله وله سياسة فى قومه وحنانة على رعيته وقد
امر نصره الله بجوابه هاهو يصلكم على مرسلية مع احد خدام سيدنا
نصره الله قائد الرباط الحاج عبد الوهاب اسكلنم ونايب قونصوكم
بوطلمى المذكور وخديم سيدى المذكور لم يكن باشادورا وانما بعثه سيدى
أسماه الله مثل الرايس على برقيش الذى توجه اليكم فيما سلف وقد شكوكم
كثيرا واخبرنا فعلتم معه من الخير والاكرام والذى يجى فى خاطر سيدى
ويعجبه ايده الله اذا رجع من عندكم تصحبه سفينتين احد
ما من ملتكم يقصد ان يحمل فيهما الخيل المعينة من جانب سيدنا نصره الله
مواصلة لسلطانك وياتى معها من عندكم من له معرفة بالخيل فان يسعى فى
خاطره ان يبعث لكم باشادورا يسعد سلطانك بجلوسه على سرير الملك
وبتوليته على قومه والسفينة الثانيه يامر سلطانك اهل مرسليه يعينوا
مركبا بحوايه ويذهب الى الجزاير يحمل فيه هديه السلطان العثمانى يوصلها
الى اصطنبول مع خديمنا الذى مع الهدية بالجزاير وكل ما نطلبه صاحب المركب
يعطى له الا السفينة الاولى تاتى الى والثانيه تقصد الجزاير
الكل على الفور وبقى فى خاطر حدث لم يات كتاب عظيمك مع احد من اهل
صغيرا كان فى المرتبة اوكبيرا وذلك من هو الصواب وما سمعتم من امر القونصوات وان سيدنا نصره
الله اعطى امره بان لا يتلاقى حد منهم معه لامر حدث فهو صحيح يحل قونصوا ورد على ايالته سيدى نصره الله بقصد
الاقامة فلا طمع له فى ملاقات سيدى من اى جنس كان واما الذى ياتى من حضرة عظيمه فلا يمنع من ملاقات
سيدى اليه حرر الامر بكتبه فى جمادى الثانيه عام ١١٨٨

Remise des prisonniers à M. de Breugnon.

الى طاغية الفرنصيص لويز الخامس عشر سلام على من اتبع الهدى اما
بعد فقد ورد على حضرتنا العلية بالله باشادورك كونت د برنيون
المفوض له من قبلك فى فداء اساراكم وطلب الصلح والمهادنة من جانبنا
العلى بالله وقد وقد اجبناه لفكاك الاسارى واسلمناهم اليه وانعمنا عليه
بالاجابة للصلح ووقع العقد فيه معه بحكم النيابة والتفويض منك اليه
فى ذلك على شروط مرسومة فى غيرها ذاكما انعمنا عليه بسراح اسارى
اخرين من جنسك غنمهم احد قراصيننا المظفرة المويدة بالله وقد جدنا
بهم عليكم وسرحناهم وبعثنا بهم اليك تفضلا وانعاما والقرصان
الذى اخذ مراكبكم اخذها بطريق البحر حيث لم توجد بها باصابرط ولما حضر
باشادوركم حضرتنا العلية بالله اقتضت همتنا العلية ان نسرح الاسارى
وما احتوت عليه المراكب من الامتعة. عن محض الفضل صدر الامر بكتبه
حاضرة مراكش حاطها الله [illegible] الحرام الذى هو واحد وثمانون
ومايه والف

Plein pouvoir donné à l'envoyé de Maroc.

كتابنا اسمى الله قدره وخلد فى المعالى ذكره بيد حامله خديمنا التاجر
الروى الفرنصيص يعلم سمه انه مقدم عندنا على كافة خدامنا من اجناس
النصارى لما ثبت عنه من صحة الكلمة ونصحه فى الخدمة وقد وجهناه
للبارز الى الفرنصيص ليقضى لنا ما امرناه به وكلفناه بقضايه وكل امر
فعله او عقده او ابرمه فهو عن امرنا المطاع فقد قبلناه وامضيناه
فليبيّن من يقف عليه او ينظر اليه حرر الامر بكتبه بحاضرة مراكش عن
الامر المولوى سادس عشرين ذى الحجه الحرام عام اربعة وسبعين ومايه
والف

Instructions nouvelles pour l'échange des prisonniers.

الى التاجر الروى الفرنصيص سلام على من اتبع الهدى. اما بعد بلغت
كتابة الاول والثانى وعرفنا ما فيهما وانت قف فيما كنا امرناك به الى
ان يتم الغرض منه وابذل مجهودك فى فكاك اسارى المسلمين الذين
بفرنصيه وعددهم اثنان واربعون وحين تاتى بهم نسرح كل من هو من جنس
الفرنصيص بطاعتنا ولا يبقى احد منهم فى الاسر

الحمد لله نسخت عليه الهدنة من المواد حسبما هو بروج في الرمان الوارد
من عبد وزير الفرنصيص بالخط العربي ونصه بلفظه من غير زيادة ولا نقصان

قاعدة

فهذه هي المواد المبنية عليها الهدنة العام التي اتفق فيها التاجر صلوا نيابة
عن حضرة الجناب الرفيع الملك المظفر لويز الخامس عشر من اسمه سلطان بلاد [ساطن]
والسيد ادريس بن المستنصر نيابة عن حضرة جناب السامي المولى الشريف
يسه محمد بن عبد الله سلطان مراكش وفاس وسوس وغير كل بلدان متسعة
بقوة التوثيقات التي بيدها من طرف السلطانين المشارين اليهما

المادة الاولى

المفايد المعروضة من طرف حضرات السلطانين لتمهيد وتنشير اساس بنيان الصلح
الابدى لم تحصل منها نتيجة وبسبب مساحة الدولتين وبعض علل التي
صدرت فارفع موانع التي خالفت حسن ختام هذا الامر الى هذا الان
صار الاتفاق والقول في ان تصير هدنة و اسباب الحرب اما
يمكن السعي البليغ في قضا المصالحة والمسالمه وليذوقوا رعايا الدولتين من
الان اثار هذه المصلحة

المادة الثانية

من اول يوم الشهر من السنة التي كتاب الهدنة يمضى ويختم الى يوم مثله
من شهر ستة اخرى لعني مدة عام كامل يرفع بالكليه اسباب الحرب والخصام تجرا
وبرابين الدولتين ورعايا الطرفين يتعاطوا في تجرهم في مراتبهم في بحار واراضي
السلطنتين كانهم في تام الصلح مدة الهدنة المذكورة بامن وامان ومن غير
مانع اى بهانة كانت

المادة الثالثة

واذا اتفق بذنب قبابطين البحر فلحق علمهم الهدنة المذكورة من ابتداء
الشهر وضع الامضا والختم في طرفين الهدنة ان اخذ مركب وامتعة وبسرا
وحصلت خسارة اى ما كانت في رعايا الدولتين فتقاول ونقرر ان الاشيا
الماخوذه والنصيبة والمراكب والركاب تردوا جميعا وتضمن هابلا معلل
ومن غير عافية من اى طرف صدرت هذه المناقضه

المادة الرابعة

فلو كان المرجو والمامول تتميم مصلحة الصلح قبل انتهاء سنة الهدنة لكن
بموجب الكلام لا يعلم الغيب الا الله صار القول بان السفاين تجار كانت او
حربية ان التقوا مرسيين في اساحل بلاد تابعين لسلطان الفرنسيه
وتابعين السيد المولى الشريف سلطن مراكش بعد فراغ الوقت الممدود لهدنة
المذكورة لا تمسك ولا تربط هذه المراكب ولا تعوق عن سبيلهم باي تقريب
كان بل يدفع لهم الاذن في خروجهم سالمين من المواضع التي فيهم كونهما مرسيين
وايضا تعطى لهم الاشيا اللازمة من زوادات وغيرها ليعملوا طريقهم في البحر
من غير حصر ولا تضييق في الطرفين

الخاتمة

هذا القول والاتفاق المبني على المواد اصلاحا تعمل به من غير قصور ولا
بكمال الاستقامة والصداقة مع الاوامر المتعلقة بهذا الاتفاق الاوامر
الزوم ان تعطى من الطرفين فلاجل الاعتقاد الكلي والتام ختماه هذا و
وضعا امضاهما التاجر ملوا من جانب والسيد ادريس من جانب فعمل هذا
الكتاب ممزوجا انتهى بلفظه فقيد في ثغر الصويرة يوم الخميس الاخر
من بحسابنا من عام ١١٦٩ وبحساب النصارى وافق العام من
الكتوبر سنة 1765 ادريس المستنصر
غفر الله له آمين

Réclamation de l'empereur de Maroc pour le bombardemt. de Sous.

الى عظيم جنس الفرنصيص لويز الخامس عشر سلام على من اتبع الهدى اما بعد
ان مولانا السلطان الاعظم ورد على حضرته العليه بالله الخبر من ناحية تونس بما فعله
قراصينكم بمدينة سوسة التي هي من عمالها من الرمي عليها بالبنب والمدافع
الى ان هدم الكثير منها ومات بها خلق كثير من غير سبب وما يوجب ذلك
وهذا امر عظيم لا مكر من ولاه الله امور عباده التغافل عنه والتعامي
اذ المسلم اخ المسلم على ان اهل سوسه اناس ضعفا مساكين ليس لهم عسكر
يدفع عنهم وهذا الامر ان كان من غير سبب هو مما لا يرضاه احد من
النصارى لما فيه من عدم المراعات الواجبه من تقدم الصلح والمهادنة
مع القوم وان كان اهل تونس اشرعوا للغيب مما فيه نقض الصلح كان

الواجب عليكم المراجعة في المسئلة واذ كتب لهم المرء بعد المرة ويوجد العيب
حتى اذا اخذوا لكم شيا يردوه واذا لم يفعلوا ينفقون اهل التجارة منهم بر
النصارى حتى يردون جميع ما اخذوه واذا لم تجدوا لذلك سبيلا من عدم
التجار وقلة استنصافهم افعلوا ما ظهر لكم عند ذلك مثل ما صدر لدنمارك
مع اهل الجزاير لما ظلموهم واخذوا مراكبهم من غير موجب ولا طريق اخروا
العيب واسترعوا عليهم المرء بعد المرء يطلبون منهم رد متاعهم حتى منعوهم
اهل الجزاير ولحقوا منهم المنع وصادهم في العيب فعلموا معهم ومع ذلك تركوا
الصلح موضعا فلم تبق على دنمارك لومة في قتالهم لهم مع اهل الجزاير وكان من
الواجب عليكم ان تفعلوا مثل ذلك لما فيه من المراعات كما تقدم ولاجل هذا
امر مولانا نصره الله باحضار القونصوات القاضيين مثلا الاصبنيول ودنمارك
والسويدي لدى قونصوكم ليكونوا سامعين ومفوديين لما يلقى عليه من امر
مولانا السلطان ايده الله ونصره فحضروا معه وسمعوا ما القى عليه من الامر
المذكور حسبما يصلكم كتابه بذلك وامر سيدي نصره الله بالكتب لكم
ونخبركم بالامر الرافع واجله في رد جوابه اربعة اشهر تام من تاريخه ليأتي لحضرة
سيدنا نصره الله واحد من اعيان الكرطي نايبا عنكم في بيان السبب و
الحجة الواجبة لرمي السب والانقاص من عندكم على سوسه بان اتا بالسبب
المقبول فالطريق لم يبق عليكم لوم في المسئلة وان كان هذا الامر انما صدر
منكم على وجه التعدي والظلم من غير سبب اوجب ذلك لم يبقى بيننا وبينكم
صلح ولا مهادنة الا الكسيرة لان المسلم اخ المسلم والاجل في هذه المسئلة
هي الاربعة اشهر المذكورة بعد تاريخه لانها اقل ما يكفي في نقض المهادنة
وذلك لتبيين الامر كيف كان على الحقيقة وفي سادس ذي القعدة الحرام
عام ١١٩٤

Demande de 2 vaisseaux pour renvoi les présens adressés au Roi de france

الى صاحبي والمحب الى المنيسطر دي سلطان الفرنصيص سلام على من اتبع
الهدى اعلم انه ورد على حضرة سيدنا ومولانا السلطان الاعظم
الذي بينه في جانب السلطان العثماني نصره الله في شان
ايده الله وبين على الحالة التي كان عليها اسلافكم مع اسلافه
نصره الله ثم ان براء سيدنا ايده الله لسلطانك يصلكم منع احد

قراصين سيدنا الجهاديه بعد هاذا الى مرسى ابرشت فقد اراد مولانا نصره الله ان يبعث لعظيمك باشادورا مصاحبا الخيل وسباع ونمر وحيث لم تكن عندنا مراكب بزركانيه تصلح لحمل ذالك يجي على خاطر سيدنا نصره الله ان تبعث مركبين مع القرصان المذكور عند رجوعه احدهما لحمل الخيل والاخرى لحمل السباع والنمر وابعث معهما اربعة صنادق متسعة متقنة حافظة للوحوش المذكورة والخيل بحيث لا يلحقهم فيها ضرر وابعث ايضا مع من ذكر نصرانيا عارفا بالخيل التي توافق نظر سلطانك من خيار الخيل التي عند سيدي نصره الله ونحن معك على المحبة والصحبه كتبه كاتب السلطان الاعظم المذكور اعلاه من حضرة مراكش حرسها الله رابع ربيع الاول عام ستة وثمانين ومايتين والف وقد جاء ذالك على خاطر سيدنا نصره الله غايه ومن اجل ذلك يحب سيدنا ان

Réclamation pour l'argent d'un pèlerin, retenu par un capitaine français

الى المنيسطر الرى دى فرنسه برجونه يابونا سلام على من اتبع الهدى اما بعد فاعلم ان حامله الحاج محمد السكتي كان ذهب للحاج وركب في احد مراكبكم من اسكندريه ورايسها جنسلى وقد اخذ الموسكوا تحت سنجقكم وذهب له مال وقد تقدم الكلام في ذلك مع قونصوكم الذى كان عندنا وندر ما ضاع له من المال ما يقرب من الفين ريال وجاء شاكيا على سيدنا السلطان الاعظم بذلك فامرني نصره الله ان نكتب لك بذلك لتقف على قدم في رد ما ضاع له من المال الواجب عليكم بطريق البحر لانه ركب تحت سنجقكم وهاذا المال افضله هذا الرجل المذكور مومنا عند الرايس المذكور واكد سيدي على مكاتبتك والومك ان تاخذ من الرايس مال الحاج وتدفعه انت من يدك ليد الحاج المذكور وقد بعثه اليك بنفسه لتقضى له هذا الغرض ويجي على خاطر سيدي يرجع عنك بماله ولم يضع له منه شي

قدوة امرا

قدوة اعيان الملة المسيحية فرانسه دولتى تبعه سى معتبرانندن اولوب بو دفعه طرف اشرف سلطنت سنيه مدن پاريسه باش شهبندر نصب وتعيين قلنان موسيو جلفين زيدت رتبته توقيع رفيع همايون واصل اولجق معلوم اولاكه دولت عليۀ ابدى الدوامله دوست معاهد اولان دول متحابه تبعه ومأمورين وتجارينك ممالك محروسة المسالك شاهانه مده هر درلو اسباب حمايت وصيانت ووسائل آرامش وامنيتلرى استحصال واستكمال اولنمقده اولديغى مثللو قانون وقواعد دول ونظام وآيين ملل اوزره سلطنت سنيه م تبعه سى حقلرنده دخى اصول متقابله يه رعايت اولنمغى وارسته قيد كواه وشهر پاريس دخى جسيم مملكت وتختگاه اولديغنه مبنى تجار وسائر تبعه دولت عليه ملك تسهيل امور واقعه لرينى موجب اولمق اوزره نفس پاريسه طرف سلطنت سنيه مدن برينك شهبندر نصب وتعيينى لازم كلوب سنكه مومى اليه سن سنك صدق واستقامت وغيرت وكياستك مسموعى وپاريسده مقيم سفارت سلطنت سنيه م طرفندن دخى واقع اولان شهادت جهتيله معلوم همايونم اولمقدن ناشى پاريس سفارتى معيتنده اولمق اوزره پاريسه شهبندر نصبكله هر نقدر مرسليا شهبندرى باش اعتبار اولنمش ايسه ده اكا دخى خلل كلمامك اوزره باش شهبندرلك عنوانينك اضافه سى خصوصنه ارادۀ سنيۀ ملوكانه م متعلق اوله رق اولبابده امر همايون شوكتمقرون پادشاهانه م شرفپذير سنوح وصدور اولمش اولمغين مقتضاى منيفى اوزره مأموريتكى حاوى ديوان همايونمدن مخصوصا اشبو امر جليل القدرم اصدار وتسيار اولنمشدر ايمدى كيفيت معلوميك اولدقده مقتضاى مأموريت ولازمۀ خيرخواهى وصداقتك اوزره بوندن بويله دولت عليه م تبعه سندن شهر مذكوره اياب وذهاب ايدن تجار وزوار وسائره نك من كل الوجوه حمايت وصيانت ومستحق اولدقلرى كافۀ امتيازاتك وقايتيله تسهيل امور واقعه لرينى موجب اولور اسباب ووسائلك استحصال واستكمالى ومواد مقتضيۀ تجارتلرينك دخى اصولى وجهله حسن تسويه واكمالى خصوصنه مبادرت ولازم الانها اولان احوال واثارى ذكر اولنان پاريس سفارتى طرفنه

افاده واخبار واجابنه كوره دربار شوكتقرار ملوكانه مه دخی تحریر واشعار ایله
اجرای لوازم كاركزاری واستقامت صدق یارای لیاقت ایلمالث ایله بابنده
فرمان عالیشان صادر اولمشدر بیوردم كه
وصول بولدقده بو بابده وجه مشروع اوزره شرفیافته صدور اولان فرمان
واجب الاتباع ولازم الامتثالمك مضمون اطاعتمقرونیله عمل وحركت ایلیه‌سز
شویله بیله‌سز علامت شریفه اعتماد قیله‌سز تحریرا فی اواسط شهر ذی القعده
الشریفه سنه ثمان وخمسین ومائتین والف

Traduction du Brevet de Consul Général ottoman à Paris, accordé à M. Halphen, au mois de Zilcadé 1258 (mi décembre 1842).

—

Au modèle des notables de la religion chrétienne, M. Halphen, sujet français (que l'on a aujourd'hui élevé) auquel vient d'être accordé le titre de Consul-général de ma Sublime Porte, à Paris.

Lorsque cette ordonnance auguste sera parvenue à sa destination, qu'il soit notoire ce qui suit:

Un usage constamment suivi par ma Sublime Porte, étant d'accorder aux sujets, agens publics & commerçants des Puissances amies qui ont des traités avec Elle, toutes les garanties de protection & de sécurité désirables; — il est inutile d'attester que les Gouvernemens amis, de leur côté, conformément aux lois qui régissent les empires & au droit des gens, — accomplissent les devoirs d'une réciprocité bienveillante envers les sujets de mes Etats.

Or, la ville de Paris étant la plus importante & la capitale du Royaume de France, il est devenu nécessaire de nommer & de placer un Consul Ottoman dans cette ville même, afin de faciliter & de favoriser les affaires des négocians & autres sujets de notre Empire.

La renommée de ta sincérité à Toi, susnommé, de ta droiture, de ton zèle & de ta perspicacité est parvenue jusqu'à nos oreilles avec le témoignage de notre Ambassade de Paris; — en conséquence, ma volonté suprême a consenti à te nommer Consul à Paris même, pour résider dans cette ville conjointement avec l'ambassade de ma Sublime Porte; — de plus, le consul de Marseille a reçu la distinction du titre de Bach chèh Bender (Consul général); j'ai résolu de te conférer également ce titre, afin d'éviter toute espèce d'embarras.

C'est pour manifester cette disposition souveraine que le présent diplôme, noble & auguste, qui t'investi de tes fonctions est particulièrement émané & expédié.

Ainsi donc, dès que tu auras pris connaissance de ce Brevet, tu t'empresseras, aux termes de ta Commission et dans la sincérité de ton dévouement, à procurer à l'avenir, et en toute circonstance, sûreté & protection aux sujets de ma couronne, marchands ou voyageurs qui se rendraient dans cette ville; tu veilleras à la conservation de leurs privilèges, & tu les feras jouir de tout ce qui peut légalement favoriser & faciliter leurs transactions commerciales & autres.

Tu ne négligeras pas non plus de per-

sévère dans la voie de la droiture & de la fidélité, en adressant à mon Ambassade de la même ville de Paris, les renseignements qu'il serait nécessaire de lui communiquer; & si les circonstances l'exigeaient, tu en instruirais toi-même, par écrit ma Sublime Porte.

C'est à cet effet que le présent firman est émané.

J'ordonne en conséquence, qu'à l'arrivée de ce Brevet impérial, tu aies à te conformer à la teneur de mon présent commandement, & à exécuter les dispositions qui te sont prescrites & auxquelles obéissance est due.

Sache-le donc bien, & ajoute foi à ce noble Signe. — Écrit dans la seconde dizaine de la lune de Zyl-qydè, de l'année 1258 (mi Décembre 1842)

De la résidence de Constantinople, la bien-gardée.

Dans les quinze derniers jours du mois de décembre 1842, il se serait élevé une question de protocole qui aurait pris plus tard un caractère sérieux. Depuis, des explications incomplètes & plus ou moins fidèlement interprétées, ont rendu la question encore moins claire, & le moyen de mettre un terme à ces difficultés étant d'établir la vérité sur des faits simples & sans répliques, c'est dans ce but que tous les éléments de conviction ont été réunis dans ce rapport spécial, qui est soumis à l'examen de S. E. Monsieur le ministre des affaires

Étrangères.

Le chef du bureau du protocole, au ministère des affaires Étrangères, me demanda le 19 décembre 1842, d'un travail qu'il pensait avoir été fait par moi sur les mots Kral & padichah. Je n'avais fait qu'une simple note explicative ajoutée à la traduction d'une lettre du Sultan abdulmedjid, qui a été présentée au Roi le 21 Juillet 1841. — Je répondis le 20 Décembre dernier avec des détails fort étendus & qui me parurent suffisants pour le moment.

Aujourd'hui que l'affaire a pris une marche moins simple que dans le principe, un travail complet est indispensable pour mettre la question dans son véritable jour.

Tel est le but du présent tableau, rédigé sur des faits incontestables, & d'après des copies authentiques, quand je n'ai pu consulter les originaux eux-mêmes.

Tableau comparatif des titres & formules de Protocole usitées dans la chancellerie d'État de la Porte ottomane, envers & adressées aux Rois de France, avant la Révolution, dans ses rapports avec la République & l'Empire, sous la Restauration & sous le règne de Louis-Philippe, de la Branche des Bourbons-Orléans.

François Ier, contemporain de Suleyman le Grand.	Lettre de Sultan Suleyman à François Ier, (février 1526 - Reby II, 932. Titre.

A toi, François, qui es Roi (Kral) du Royaume de France.

2° Autre lettre de même Sultan au même, (mi-septembre 1528 – 1re décade de Moharrem 935)

Titre.

A toi François! qui es Bey (prince) du pays de France.

Observation:

Ces deux lettres de grand protocole se trouvent: la première, aux archives du Royaume, et j'en ai donné un fac simile aux archives des affaires étrangères, il y a 13 ou 14 ans. – La seconde à la Bibliothèque du Roi, fonds de Béthune (N° 8507).

On a imprimé leur traduction dans la Turquie que j'ai publiée chez Firmin Didot 1840, pages 134-135.

3° Premier traité Ottoman de paix et d'alliance entre Sultan Suleyman et François 1er. Le texte original ne se trouve ni en France, ni en Turquie. Il existe seulement une copie de la traduction de cet acte faite par Aly Efendi, à la fin du 16e siècle.

L'acte fut achevé en février 1535 – 941 de l'Hégire.

Les titres qui furent, depuis ce traité, employés pour les Rois de France jusqu'à la République (1793-1806) sont les

94

Traduction de M. Deval, Secrétaire Interprète du Roi, & son 1er Interprète à la Cour ottomane 1761.

"La Gloire des grands princes de la royaume de Jésus, l'élite des grands & magnifiques de la religion du Messie, l'arbitre & le médiateur des affaires des nations chrétiennes; revêtu des vraies marques d'honneur & de dignité, rempli de grandeur, de gloire & de majesté, l'Empereur (Padichah) du royaume de France (& d'autres vastes royaumes qui en dépendent, &c.... auquel Dieu accorde tout succès & félicité.

Charles IX contemporain de Selim II. — 4° Lettre de Sultan Selim II, adressée à Charles IX, le 7 octobre 1568 = Reby II, = 976 hégire. = titres parfaitement identiques à ceux qui viennent d'être cités.

5° Premier renouvellement des Capitulations, le octobre 1569.

Henri III, contemporain de Murad III. — 6° Second renouvellement des Capitulations .... 1581.

Même observation sur les titres.

Henri IV, contemporain d'Achmed Ier. — 7° Renouvellement des Capitulations le 20 mai 1604 (fin de Zilhidjé 1022 hégire.

Texte turc avec le français en regard, imprimé à Paris, en 1615.

Mêmes titres pour le Padichah de France Henrik.

Louis XIV, contemporain de Mahomet IV.	8° Cinquième renouvellement des capitulations, obtenu sous le règne de Mohammed IV, par M. de Nointel, en 1673, après de longues difficultés, (v. Chardin, éd. in 12. 1er volume, mêmes titres.
Louis XV, contemporain de Mahmoud 1er.	9° Sixième et dernier renouvellement des capitulations traité, avec augmentation de 42 articles, sur les textes de 1604, et de 1673, en date du 30 mai 1740. (4 Rebi 1er 1153) Mêmes titres relatés plus haut, au sujet du traité de 1535.
	II. Pendant la République.
Bonaparte, 1er Consul de la République, contemp. de Selim III.	10° Paix signée à Paris, par Ch. M. Talleyrand, et Ghalib efendi, plénipotentiaire ottoman, le 6 messidor an X (25 Juin 1802 = 24 Safer 1217) et ratifiée par Sultan Selim, 26 jours après. Titres donnés au 1er Consul dans cet acte: Son Excellence (Djenabi) le 1er Consul de la République française.
Napoléon 1er, Empereur des français, Roi d'Italie, contempor. de Selim III, Mustafa IV, Mahmoud II.	11° La Porte reconnaît Napoléon Bonaparte comme Empereur des français, Roi d'Italie, en 1806, après la campagne d'Austerlitz. Celui accorde les mêmes titres honorifiques qu'aux Empereurs d'Allemagne et de Russie, joints aux expressions déjà données plus haut (1535); et, autres

de: França Padichahi (l'Empereur de France) on lit: "L'Imperator et Padichah de France, et d'un grand nombre de vastes provinces qui en dépendent, le Roi, Kral d'Italie, notre glorieux, puissant et très grand ami, Napoléon Premier, (que Dieu lui accorde une fin bienheureuse et la vraie direction."

Observation.

Cette forme a servi de règle pour tous les actes de grand protocole qui ont eu lieu sous le règne de Napoléon: elle est extraite de la notification originale de l'avènement de Sultan Mahmoud II, en date de la 2e décade de Djemadi II, année 1223 (fin de juillet 1808) (1)

(1) Il y a eu beaucoup d'autres actes échangés entre la France et la Porte pendant le règne de Napoléon: nous n'avons pas prétendu donner ici une nomenclature complète; il nous suffit de constater l'état des choses en fait de protocole durant cette période, tout à fait à part.

La notification dont je parle est écrite sur du papier de cachemire, long de près de 2 mètres, sur 0m 75 de largeur, et en très beaux caractères dits Yacouti, que l'on n'employait que dans les circonstances solennelles, telles que traités, lettres aux souverains, Bérats, ou lettres d'investiture aux vice-Rois, aux vezirs et aux grands personnages de l'Empire ottoman (2)

(1) Sultan Mahmoud a étendu la réforme à cet usage: les traités sont toutefois écrits en gros caractères dans l'acte de ratification. —

III. Sous la Restauration.

Louis XVIII et Charles X, contemp. de Mahmoud II.

12° Lettre de grand protocole, adressée par Sultan Mahmoud pour féliciter le Padichah Louis XVIII, du rétablissement de la dynastie des Bourbons sur le trône

Royal (Kraliié) de ses ancêtres (remis à Paris en mars 1815.

Le mot Kral, se trouve deux fois dans le texte de cet acte, d'une rédaction toute affectueuse, en souvenir de l'ancienneté des relations.

Observation.

Il existe sans doute dans les archives du Ministère d'autres actes qui appartiennent à cette période de la Restauration; mais, comme j'étais alors à C.P. je n'ai eu connaissance que de celui que je viens de rappeler, et dont je fis alors la copie et la traduction.

IV. Depuis 1830.

Louis-Philippe Ier roi des Français, contemp. de Mahmoud II et d'Abd-ul-Medjid.

13° Reconnaissance du Roi par la Porte Ottomane.

Je n'ai point vu l'acte, ni en original, ni en copie et j'en ignore la date précise.

14° Lettres de créance de Moustafa Rechid Bey Efendi, premier envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire résident. — Elles furent présentées au Roi, dans le mois de ~~Décembre~~ septembre 1834.

Titres de la suscription de ces lettres, signées de la main même du Sultan, connues sous le nom spécial de Khatty-chérif. — Elles sont, en outre, scellées du sceau privé du Grand Seigneur &

cachetées sur cire rouge d'un même sceau):
A Sa majesté le très-magnifique très puissant et très-grand Padichah de France, notre très illustre ami.

Ces lettres sont datées du .

15. Notification du mariage de la princesse Saliha Sultane, fille de Mahmoud II, en date du 24 mai 1834 (15 moharrem 1250.

16. Notification du mariage de Mihr ou Mah Sultane, en date du 26 avril 1836 (9 moharrem 1252)

Premier changement de protocole; emploi du mot Kral qui précède le titre de Padichah.

Suscription de la lettre:
A Sa majesté le très magnifique, très puissant, très-majestueux, très-haut Roi et Empereur (du Gouvernement) de France, notre ami de grand renom

17. Lettres de créance de S.E. Nouri efendi ambassadeur, présentées au Roi en Nov. 1836.

J'étais en Algérie à cette époque, ce n'est pas moi qui en ai fait la traduction.

18. Lettres de créance de S.E. Ahmed Fethi Pacha, ambassadeur, présentées au Roi le 4 octobre 1838.

Elles n'ont point été traduites.

19. Traité de Commerce signé le 25 novembre 1838, et ratifié par le Sultan dans la deuxième décade de Zilhidjé 1254, c'est à dire dans les premiers jours de mars 1839.

Dans cet acte se trouvent consignés,

les innovations signalées plus haut (1836), & contraires aux précédens de 303 ans de date, sauf l'interruption causée par la Révolution française.

Après la formule relatée page 1535, on lit: hala, fransa krali vè padichahi, c'est-à-dire le Roi & Empereur actuel de France, notre très majestueux, très magnifique, très cher, très sincère ami Louis Philippe.

Dans le corps même du traité, lorsqu'il s'agit de déclarer les noms & titres du plénipotentiaire français, on lit: "Sa Majesté le Roi sus-désigné", puis deux lignes plus bas: "fransa padichahinin Légion d'honneur nichaninin grand croixi," c'est-à-dire: Grand croix de l'ordre de la Légion d'honneur de l'Empereur de France.

Observation

C'est évidemment dans cet acte que date positivement l'altération de l'ancien protocole, dans l'ambassade française à C.P., aussi doit-on exiger le maintien. Je n'ai pu appeler plus tôt l'attention du ministère sur ce changement, parce que je n'ai eu connaissance du texte même du traité que, lorsqu'il y a six semaines, j'ai été chargé de le faire lithographier à l'Imprimerie Royale.

Sultan Abdulmedjid Empereur, le 29 Juin 1839.

20. Notification de l'avènement de Sultan Abdulmedjid, datée du 5 de Djemadi 1er 1255 14 Juillet 1839.

Le texte de cette notification est en tout conforme à celui que l'usage a consacré; seulement elle n'est plus écrite sur de grand papier doré avec les caractères yakoutis, dont il a été parlé plus haut; elle a la forme des lettres impériales ordinaires, adoptées par Sultan Mahmoud II, dans l'esprit de simplicité qu'il a voulu introduire, en place de la pompe des anciennes formules et de la richesse des enveloppes qui les accompagnaient.

La suscription porte: Le Roi & Empereur de France.

21. Lettres de créance de Nouri Efendi, ambassadeur de la Porte, présentées au Roi, le 20 décembre 1839.

La suscription porte:

Le Roi & Empereur de France, &c.

22-23. Notification de la naissance de Mevhibé Sultane & Réponse à la notification du mariage de S. A. R. Mgr le duc de Nemours.

Ces deux lettres, présentées au Roi le 27 avril 1840, avaient la même suscription: "le Roi & Empereur de France". Il en est de même de :

24. La Notification de la naissance de Sultan Mohammed Murad de Naïma Sultane, présentée au Roi le 25 Janvier 1841.

25. Lettre de Sultan Abdulmedjid, sur l'attentat de Damas, présentée au Roi le 6 février 1841.

La suscription porte :

A Sa Majesté l'Empereur de France, notre très-majestueux, très-glorieux, très haut, très puissant, très cher [illegible] ami.

L'original de cette lettre par le Roi, à S. A. R. Madame Adélaïde.

Première infraction.

26. Réponse à la notification de la naissance de S. A. R. Mgr le Duc de Chartres, en date du 19 mai 1841 (27 Rebi 1er 1257).

La suscription porte : le Roi de la glorieuse cour de France : França devleti fakhimesi Kiral.

Cette infraction a été signalée dans la traduction authentique, et des représentations furent officiellement adressées à Nouri efendi, lorsqu'il la présenta au Roi le 21 Juillet 1841.

Seconde infraction qu'on a voulu réparer.

27. Lettres de créance de S. E. Rechid Pacha, et de recréance de Nouri efendi, présentées au Roi le 20 Novemb. 1841.

La suscription a été altérée par la substitution du mot Padichah à celui de Kral.

28. Notification de la naissance de Sultan Abd-ul-Hamid, présentée au Roi le 4 Nov. 1842.

La suscription portait: le Roi Empereur de France.

~~~

Il nous reste maintenant à examiner la réponse du Grand Seigneur à la notification que le Roi lui a faite officiellement de la mort de S. A. R. Mgr le duc d'Orléans.

Cette lettre est arrivée à Paris dans les premiers jours du mois de septembre 1842. J'étais momentanément absent pour affaires de famille; mais à mon retour, (le 10 7bre) on me parla de cette réponse du Grand Seigneur, comme contenant des infractions au protocole établi, et comme ayant été renvoyée à C.P. pour être rectifiée, sans quoi elle ne serait pas reçue par Sa Majesté.

En effet, l'ambassadeur ottoman avait remis, suivant l'usage, la copie figurée, qui ne donne que le corps de la lettre même, sans suscription, ni titres, ni date. C'est sur cette copie figurée que se fait d'ordinaire la première traduction qui est livrée par le premier Secrétaire Interprète du Roi à l'expéditionnaire du bureau du protocole, lequel doit la joindre à la demande d'audience
~~~

52

de présentation.

Mais à la seconde, à la cinquième & à la septième ligne du texte de cette lettre impériale (Namèï humaïoun) on remarqua les expressions suivantes:

Ces observations n'ont été faites par moi que le 30 Xbre dernier, & c'est après vérification que je spécifie positivement ces détails."

1° Namèï remui Kiralïè.

"votre royale lettre officielle."

2° Khanèdani Kiralilèrinè

"à votre royale dynastie."

3° Zati Kiralèlèri.

"votre royale personne"

Rechid pacha trouva lui-même ces expressions contraires à l'usage, il comprit sans difficulté, que cette infraction devait empêcher d'accorder l'audience de présentation.

Ainsi, contrairement à l'usage, la lettre ne fut point traduite; mais la copie figurée remise par l'ambassadeur fut renvoyée à C.P., en demandant le retrait des expressions qui avaient blessé, & le rétablissement de l'ancien protocole, dans une lettre nouvelle, qui alors pourrait être présentée au Roi.

Tel était l'état de la question, sur la fin d'octobre dernier, lorsque la notification officielle de la naissance d'un nouveau fils du Grand Seigneur, du Sultan Abdul Hamid parvint à S.E. Rechid pacha.

Cette fois, une traduction, préalable
fut faite sur la copie figurée, et après qu'on
se fut bien assuré de la teneur de la sus-
cription de l'enveloppe, qui portait sans
altération ni surcharge: frança Kirali
vé padichahi, hachmetlou, miknetlou,
djenableriné, c'est-à-dire: à Sa Majesté
le Roi et Empereur de France, notre
très magnifique, très glorieux ami; —
le bureau du protocole n'éleva aucune
objection: les expressions employées dans
le corps même de la lettre turque pour
désigner le Roi, étaient fidèlement ex-
pliquées et traduites dans la version
française, et le Roi accorda l'audience de-
mandée le vendredi 4 novembre 1842.

Un peu plus tard, j'eus occasion de
lire la suscription de la lettre répondue,
et ayant trouvé cette suscription tout à
fait conforme à celle de la lettre qui venait
d'être reçue le 4 novembre par Sa Majesté,
j'en fis l'observation pure et simple.
Mais le 28 décembre, cette question ayant
été occasionnellement remise sur le tapis,
au sujet de la lettre non acceptée, j'ap-
portai la preuve de la vérité de mon
assertion, c'est-à-dire de l'existence du mot
de Padichah, adjoint à celui de Kral dans
la suscription de ladite lettre que je venais

de relire pour la troisième fois. — Je priai ensuite S.E. Rechid Pacha, de m'envoyer confidentiellement, le lendemain 29, une copie du contexte de cette lettre où le mot Kral existait 3 fois dans ses dérivés, — comme on l'a vu plus haut. — Je le lus, enfin, ce texte, pour la 1re fois, le 28 Xbre & n'en possédai la copie que dans l'après-midi du lendemain à 4 heures 1/2 du soir de ce même jour 29 Décembre: j'appris non sans quelque surprise, par un billet de M. le Cte de S. Mauris, que Rechid pacha devait présenter au Roi la réponse du Grand Seigneur, relative à la déplorable mort du Prince Royal.

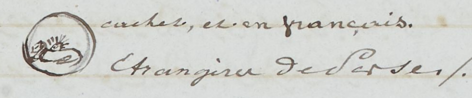
On sait ce qui se passa le lendemain ......

Je garderai le silence sur tout ce qui est relatif au langage qui a pu m'être prêté dans des démarches qui m'ont été attribuées. — Il y a eu erreur de toute part. Mais, pour achever ma tâche, je dois déclarer ici que je considère, en mon âme et conscience, comme tout à fait admissible la réponse du Grand Seigneur, en raison surtout de sa noble et délicate rédaction, et malgré les mots Kralitii qui ont fait naître ces difficultés. — Car, après des recherches philologiques, des examens

très sérieux de cette question, je reste bien convaincu que le mot Kral (qui dérive de Charlemagne, qui est une assez belle origine[1]) employé en 1815 par la Porte ottomane, ne tendait pas à ravaler la dignité de la couronne de France; et qu'en voulant féliciter les Bourbons de leur rétablissement sur le trône (sandali Kiraliüe) la Porte ne songeait pas à les blesser en se servant de cette expression; d'autant mieux que la suscription portait les mots de França vé navarra; en agissant ainsi la pensée du ministère ottoman était d'être agréable au Roi Louis XVIII, par l'introduction du mot Navarre dans les titres officiels de la couronne de France, et Louis XVIII y tenait essentiellement.

(1) Karl, Karolus était le nom de ce grand prince qui lutta 30 ans contre les Saxons et les peuplades Slaves. Et il n'y a pas de quoi s'étonner que les races du nord et de l'orient aient adopté ce nom plus ou moins altéré comme le type de la puissance souveraine; de même que Caesar a donné naissance au Czar des Russes, au Tchaçar et au Kaïçar des orientaux.

En cercle, dans l'intérieur d'un cachet, et en français.
ministère des Affaires Étrangères de Perse.

دارنده این تذکره و آورنده این نوشته که از دفترخانه وزارت دول
خارجه صادر گشته عباس و حسن اصفهانی رعیت دولت علیه ایران
اند که باتفاق یکبار از صاحب منصبان فرانسه باسلامبول میروند لهذا
حافظان و سرحداران دولتین علیتین متعرض انها نوشند تحریرا فی شهر جمادی
الاول سنه ١٢٥٩

Ces deux individus accompagnaient deux caisses renfermant les corps de M. & Mme de Damas & Mlle Baudin.

Bérat consulaire délivré au consul de France à Erzeroum (1843)

نشان شریف عالیشان سامی مکان و طغرای غرای جهان ستان خاقانی حکمی
اولدر که ارضرومده کالوب کیدن فرانچه تجارینک امور و خصوصلرینی رؤیت ایلمک اوزره
فرانچه بکزاده لرندن رافع توقیع رفیع الشان خاقانی قدوة اعیان الملة المسیحیه موسیو
کیب زیدت رتبته بو دفعه قونسلوس نصب و تعیین اولندیغی مشعر دولتی طرفندن
یدینه مهرلو مکتوب ویرلدیکی بیانیله اولبابده شروطی موجبنجه برات عالیشانم اعطاسی
خصوصی حشمتلو فرانسه قرالی و پادشاهی جنابلرینک درسعادتده مقیم مرخص ایلچیسی
افتخار امراء الملة المسیحیه بارون دبورقنه دامت رتبته طرفندن سده سعادتمه ممهور
تقریر تقدیمیله التماس وانها اولنوب اسکندریه و طرابلس شام و سائر بولوک اسکلهلرنده art. 93.
نصب اولنمش قونسلوسلرینک یرلرینه اول خدمت عهده سندن کلور بر آدملرین تعیین
ایدوب کوندردکلرنده کیمسنه مانع اولمیه دیو دولت علیه مله فرانسه دولتی بیننده منعقد
اولان عهدنامه همایونده مندرج اولدیغی و ارضرومده دول متحابه دن بعضیلرینک
قونسلوس و قونسلوس وکیلی بولندیغی قیوددن مستبان اولمقدن ناشی عهدنامه همایون
شروطی و شرف یرسنوح و صدور اسر همایون شوکتمقرون شاهانهم مقتضای منیفی اوزره

اشبو نشان همایون عنایتمقرونی ویردم | و بیوردم که مرقوم موسیو کیب بکزاده اصنورمه
آمدشد ایدن فرانسه تجار و زوارینک قونسلوسی اولوب اول طرفدن فرانسه لویه متعلق اولان
تجار طائفه‌سی عهدنامهٔ همایون موجبنجه مرقومی قونسلوس بلوب اجمله احواللرنده و امور art. 15 & 16.
مشکله‌لرنده مرقومه مراجعت ایدوب من بعد آخره وارمیوب اطاعت اوزره اوله‌لر
و کندو آیینلری اوزره حکم ایدوب سوزینه مخالفت ایلمیه‌لر | و عهدنامهٔ همایون سعادت art. 17 & 18. & 44.
مقروننده مسطور اولدیغی اوزره استانهٔ سعادتمده اولان فرانسه ایلچیسی ایام رسمیه‌ده
سائر قراللرک ایلچیلریله بر یره کلدکده تصدر و تقدم ایله کلدیکی اوزره اول جانبده دخی
فرانسه قونسلوسی سائر قونسلوسلره تقدم ایدوب اسلام بکلرینه اولان رعایت انلره
دخی اوله | و مرقوملک اوینه اهل عرف طایفه‌سی و غیری تمسنه کیرمیوب تجاوز ایلمیه‌لر |
و فرانسه تجار و زواری قونسلوس مرقومک اولدیغی محله داخل اولدقلرنده عادت اوزره
اثوابلرینک صورت دفترلرین مرقومه ایصال ایده‌لر | و کیلری کتمک استدکده قانون art. 14.
اوزره بایلاج حقن ویروب مخالفت اتمیه‌لر | و مرقومک تذکره‌سی اولمینجه کیلرینه
اجازت ویرلمیه | و تجار اراسنده بر برلریله اختلاف واقع اولدقده قونسلوسلری art. 52. 63
ارالرینه کیروب فصل ایتسنه ضابطلردن کمسنه دخل ایلمیه | و ارالرنده بری شریر comment^t art 16.
اولوب اختلافه باعث اولور ایسه اوصقوله‌یی قید و بند ایله ولایتنه کوندرمک
استدکده کمسنه مانع اولمیه | و مرقوم اول ولایتده صرف اولنان عوائدی ایچون art. 18
کتوردیکی نسنه‌لردن باج و کمرک طلب اولنمیه | و عادت اوزره قونسلوسه مخصوص . id
ملبوسات و مفروشات و ماکولات و مشروبات قنغی بندره داخل اولور ایسه کمرک
و باج طلب اولنمیه | و فرانسه قونسلوسی ایله هر کمک دعواسی وار ایسه آنک art. 16. 52.
استماع اولنمیوب استانهٔ سعادتمه حواله اولنوب ایلچیسی معرفتیله کوریله | و قونسلوس
مرقوم لاجل المصلحه سدهٔ سعادتمه و یاخود فرانسه ولایتنه کتمک مرام ایلدکده یرینه
قائمقام نصب ایلدکده نصکوم کیدر ایکن و کلور ایکن ممالک محروسه‌مده واقع دریاده
و قره‌ده و منازل و مراحلده کندو یه و آدملرینه و اثواب و طوارلرینه دخل اولنمیه |
و هر قنده داخل اولور ایسه زاد و زواده و سائر ذخیره‌سی اقجه‌سیله ویریلوب
کمسنه مانع اولمیه | و قونسلوس مرقوم خانه‌ عوارضه باغلو املاک و اراضی اشترا
ایلمیه | و حکام و ضابطان طرفلرندن تقید اولنوب ذکر اولنان خصوصلرده فرمان
همایونمی اجرا ایدوب مرقوم موسیو کیب بکزاده‌یی قونسلوس بیلوب فرانسه‌لویه
اعطا اولنان عهدنامهٔ همایونده مسطور و مقید اولان عهود قیود و شروط ایله
عمل اولنوب خلافنه جواز کوسترلمیه و اللرنده اولان عهدنامهٔ همایون و اوامر

عليه يه مغاير تجاوز وغيريدن هيچ فرده دخل وتعرض ايندرلميوب دائما عهد نامهٔ
همايون موجبنجه عمل ايتديرله شويله بله لر علامت شريفه اعتماد قيله لر تحريرا
في اواخر شهر ربيع الاول سنه تسع وخمسين ومائتين والف
بمقام
قسطنطينيه
المحروسه

فرنسلو قونسلوسى براتى

Ce firman, sur grand papier, est écrit de différentes + couleurs : le toghra est en rouge ; la 1re ligne en noir, la seconde en or, et la 3me en rouge, et ainsi de suite. — Le tout parsemé de gros points dorés. /. (Zabt emri)

+ saupoudré d'or

قدوة النواب المتشرعين ارضروم نائبى مولانا زيدت علمه توقيع رفيع
همايون واصل اولجق معلوم اولا كه ارضرومده كلوب كيدن فرانسه تجارينك
امور وخصوصلريني رؤيت ايلمك اوزره فرانسه محلاتندن اولديغندن قدوة اعيان
الملة المسيحيه موسيو كيب زيدت رتبته قونسلوس نصب وتعيين اولنه رق عهد
نامهٔ همايون موجبنجه يدينه برات عاليشان ويرلدكندن بشقه قونسلوسلق
مذكور ذكر اولنان برات عاليشان موجبنجه مرقومه ضبط ايتديرلوب قونسلوسلق
امورينه مغاير برات آخردن دخل وتعرض ايتديرلمامك بابنده امر شريف صدوريني
حشمتلو فرانسه پادشاهى جنابلرينك درسعادتمده مقيم مرخص ايلچيسى افتخار
امراء الملة المسيحيه بارون ده بورقنه دامت رتبته سدهٔ سعادتمه ممهور
تقرير تقديميله استدعا ايتمكدن ناشى وجه مشروح اوزره عمل اولنمق فرمانم
اولمغين ايدى سنكه نائب موى اليه سن بكزاده مرقوم بر منوال محرر
ارضرومده قونسلوس نصب وتعيين اولنديغى معلومك اولدقده قونسلوسلق
مذكور مار الذكر برات عاليشان موجبنجه بكزادهٔ مرقومه ضبط ايتديرلوب قونسلوسلغى
امورينه مغاير * برات آخردن دخل وتعرض ايتدرلميوب عهد نامهٔ همايون
مقتضاسنجه حمايت وصيانت اولنمق بابنده فرمان عاليشان صادر اولمشدر
بيوردمكه حكم شريفمله وصول بولدقده بو بابده وجه مشروح اوزره
شرفيافتهٔ صدور اولان فرمان واجب الاتباع ولازم الامتثالمك

* omis dans d'autres berats

قونسلوسلغى امورينه مغاير برات اخرى دخل وتعرض ايتديرلمك بابنده

قونسلوسلغى امورينه اخرى دخل وتعرض ايتديرلميوبده

مضمون اطاعتمقرونيله عمل وحركت ايليه سن شويله بيله سن علامت شريفه
اعتماد قيله سن تحريراً في اواخر شهر ربيع الاول سنه تسع وخمسين ومائتين
والف

بمقام
قسطنطينيه
المحروسه

صح امضا

Bérou de nichaniftikhar envoié
à M. d'anastasy.

نشان ذيشان شريف عاليشان سامي مكان سلطاني وطغراى غراى جهان
ستان خاقاني حكمي اولدركه معتبران تجاردن اسكندريه ده مقيم انسيو
دافع توقيع رفيع الشان خاقاني دانستازي زيدت حرمته ارباب درايت
واستقامتدن اولديغندن كندوسنه بين الاماثل موجب فخر ومباهات
اولمق اوزره جانب سني الجوانب ملوكانه مدن بر قطعه نشان ذيشان
عنايت واحسان قلنمش اولمغين اشبو برات معاد سمات شهرياراتم
دخي تصدير واسرا قلندي تحريراً في اواخر شهر رجب الفرد سنه خمسه
وستين ومائتين والف

بمقام
قسطنطينيه
المحروسه
المحميه

Firman pour la restauration de l'Eglise de Terre Sainte au Caire, obtenu par M. de Villeneuve

---

Dans un cadre placé en travers, de droite à gauche au dessus du toughra:

موجبنجه حركت اولنوب خلافندن حذر اولنه

محمود خان

دستور مکرم مشیر مفخم نظام العالم مدبر امور الجمهور بالفکر الثاقب متمم مهام الانام بالرای
الصایب ممهد بنیان الدوله والاقبال مشید ارکان السعادة والاجلال المحفوف بصنوف
عواطف الملك العالی مصر والیسی وزیرم مصطفی پاشا ادام الله تعالی جلاله واقضی
قضاة المسلمین اولی ولاة الموحدین معدن الفضل والیقین رافع اعلام الشریعة
والدین وارث علوم الانبیا والمرسلین المختص بمزید عنایة الملك المعین مولانا
مصر قاضیسی زیدت فضایله ومفاخر الامرا الکرام مراجع الکبرا الفخام اولو
القدر والاحترام بمزید عنایة الملك العلام امراء مصر دام عزهم ومفاخر العلما
المحققین مراجع الفضلا المدققین المخصوصون بمزید عنایة الملك المعین مذاهب
اربعه مفتیلری وجامع ازهر علماسی زید علمهم ومفاخر الاماثل والاقران بلوکات
سبعه ضابطان واختیارلری زید قدرهم توقیع رفیع همایونم واصل اولیجق معلوم اوله
که ممالك مصر قاهره ده قنطره موسکیدن برکه ازبکیه یه متوجهاً طرف یمینده واقع
افرنج کنیسه سی ومسافرخانه تعبیر اولنان منزللر فتح خاقانیدن برو فرانچه لو دیرنده
ترك اولنمغی طائفهٔ مرقومه نزدلرنده جای قرارلری اولوب لکن سالف الذکر مسافرخانه
بوندن اقدم خرابه مشرف اولمق حسبیله فرانچه لو طرفندن کنیسه اولمق اوزره بنا وبنیادنده
غایت متانت ایفا واجرا اولندیغی ابنیهٔ مرقومه اهالی مصر طرفلرندن چونکه اقدم کلیاً هدم
واو اثناده قدیمی اولان کنیسه لرینك دخی بعض یرلری منهدم اولمغله فاثنی ذکر اولنان
قدیمی کنیسه نك تعمیرینه ومهدوم اولان مسافرخانه نك حین فتحدن برو اولدیغی
وجه اوزره بلا زیادة ینه مسافرخانه اولمق وجهیله بناسنه ممانعت اولنمق اقتضا ایدرمی
دیو قاهره مصرده بولنان فرانچه لو طائفه سی علما ازهردن بعد الاستفتا بلا توسیع
ولا ترفیع وضع قدیمی اوزره تعمیرینه مساغ شرعی اولدیغی مبین مذاهب ثلاثه مفتیلرندن
اخذ ایلدکلری عربی فتاویسی وموجبنجه اذن همایونم ارزانی قلندیغی صورتده بنا

وتعمیری اعانت دخی اولنور دیو مصر اوجاقلری ضابطانی وبعض امرای طرفلرندن ممضی
ومختوم الدفلری کاغدی فرانچه پادشاهنك درعلیه مده مقیم ایلچیسی اولان قدوة
امرا الملة المسیحیه ماوکیز دویلنوف ختمت عواقبه بالخیر بر قطعه عرضحالی ایله انها
وموجبلرنجه بنا وتعمیره ممانعت اولنمق خصوصلرینی التماس واستدعا اتمکله مذاهب
ثلثه مفتیلرینك ویردکلری فتاوای مذکوره یه بعد النظر خلاصهٔ مضمونلری بر بلاده
حین فتحده موجود بولنوب علی حالها ترك اولنان کنیسه مرور ایام ایله منهدم اولسه
اولیه کنیسه بلا زیادة وبلا ترفیع انقاض قدیمه سیله هیئات اولان اوزره بنا وتعمیرنه
وبناکی مراد ~~او~~ اولنان نسنه فی الاصل کنیسه اولمیوب تکیه ومسافرخانه مقوله‌سی
اولدیغی حالده بویله نسنه‌نك یاپلمسنه ممانعت اولنماز خصوصا سلاطین عظام
حضراتی ایله فرانچه لو بینلرنده جاری اولان عهدنامه‌لرده بوکا دائر مواد مذکوره
اولوب وفرانچه لو طائفه‌سندن صلح وصلاحه منافی شی دخی ظهور ایتمامش اوله دیو
تصریح اولنوب وخصوص مزبور اعلم العلماء المتبحرین افضل الفضلاء المتورعین
بالفعل شیخ الاسلام ومفتی الانام اولان مولانا سید مصطفی ادام الله تعالی فضائله
دخی استفتا اولندقده کنیسه بناسنده شروطنی حاوی افتا اتملریله ویردکلری فتاوای
منیفه مقتضاسی اوزره اوستللو بعض محللری منهدم اولان کنیسه‌نك بلا توسیع ولا
ترفیع ترمیمنه ومسافرخانه مقوله‌سنك دخی کذلك بلا زیادة هیئات اوزره بنا اوزره
ممانعت اولنماسی مساغ شرعی اولوب انجق بو بابده کمال مرتبه تحری ووجوه شرعیه
تتبع اولنه‌رق ویریلمش فتاوای شریفه موجبلرنجه بلا زیادة ولا ترفیع انقاض قدیمه‌سیله
وهیئات اولان اوزره تعمیر وترمیمنه اذن همایون ارزانی قلنوب لکن بعد التعمیر
کشف اولنور اکر حین کشفده شروط مرقومه‌یه مغایر زیاده‌شی بولنور ایسه هدم
اولنمق شرطیله مخصوصا شرفریز صدور اولان خط همایون دیانت مقرونم موجبنجه
فرمان همایونم صادر اولمغین اشبو امر شریفم اصدار و الی الارسال
اولنمشدر امیدی وصولنده سنکه وزیر مشار الیه وسزکه امرا ومفتیلر وسائر موما
الیهم سز بو بابده جمله‌کز مزید اهتمام ودقت و ویریلان فتاوای شریفه ده مندرج
اولان شروط وقیوده کمال رعایت وبر وجه محرر بعض محللری منهدم اولدیغی
تعمیری التماس اولنان کنیسه فتح خاقانیدن برو فرانچه لو یدلرنده ترك اولنمش قدیمی
کنیسه اولوب وصنوال مشروح اوزره بعض محللری منهدم اولمش ایسه وما الذکر
تکیه ومسافرخانه‌یی دخی کذلك حین فتحده یدلرنده ترك اولنمش ایکن منهدم
اولمش ایسه کنیسه قدیمه‌نك منهدم اولان محللرینك بلا توسیع ولا ترفیع

انفساض قدیمه سبله وهیأت اولیسی اوزره تعمیرینه ومسافرخانه تعبیر اولنان
ابنیهٔ مرقومه‌نك دخی كذلك وضع اصلیلری اوزره بلا زیادة ترمیملرینه ممانعت
اولنمیوب لكن بعد التعمیر والترمیم مزید تحری ودقت اولنه‌رق بالاتفاق كشف
ومعاینه اولنوب اكرچه‌ین كشفده شروط مرقومه‌یه مغایر قدیمیندن زیاده برشی بولنور
ایسه بلا تردد هدم اولنور بناءً علیه وضع قدیملرینی تجاوز ایتمكه بر دولو رخصت
وجواز كوسترمیه‌سز بو خصوصی مقتضای دیانت اوزره دونت اولنه‌جق حالانكه
اولوب مقدار ذره اغماض وقومیه رضای همایونم اولمامقدن ناشی سرًا وعلنًا
تفحص اولنور شویله كه حین كشفده طمع خام تبعیتیله وضع اصلیسنی تجاوزه
رخصت كوسترلدیكی مسموع اولور ایسه صكره هركم اولور اولسون جزاسی
ترتیب اولنه‌جغی محققدر اكا كوره حركت وخلاف شرع شریف ومغایر عهدنامهٔ
همایونم وضعدن ودولت علیه‌مك قدیمی دوستی اولان جمهور فرنجه‌لویه مغایر
صلح وصلاح اوضاع ناهموارهدن غایت الغایه حذر ومجانبت اولنمق بابنده
فرمان عالیشانم صادر اولمشدر بیورلدی

وصول بولدقده بو بابده وجه مشروح اوزره
شرف‌فته صدور اولان فرمان واجب الاتباع ولازم الامتثالمك مضمون اطاعتم
مقرونیله عامل اولوب خلافندن حذر ایلیه‌سز شویله بلسز علامت شریفه اعتماد
قیله‌سز تحریرا فی اوائل ذی الحجه سنه خمسین ومایه والف

Traité de paix fait entre Sultan Mohammed
et les Vénitiens en 1004. (Capitulation

نشان شریف عالیشان سامی مكان سلطانی وطغرای غرای جهان ستانه حكمی اولدركه
ثمدیكی حالده عون وعنایت الهی ومقادینی الیه بن كه سلطان سلاطین جهان وبرهان خواقین
دوران تاج بخش خسروان روی زمین سلطان محمد خان بن سلطان مراد خان بن
سلطان سلیم خان بن سلطان سلیمان خان بن سلطان سلیم خانم حالا مفخر الامرا
العظام العیسویه مرجع الكبرا الفخام فی الطایفة المسیحیه ونديك دوژی اولان
مارین غریمانی وسایر بكلری ختمت عواقبهم بالخیر دركاه معلامزه لئوناردو دوناتو فوالیر
پرقوراتو نام بیرار و معتمد علیه ادمیسنی ایلچی ایدوب عرض صداقت واخلاص ایلیوب
مرحومون ومغفورلهم اجدادم سلطان سلیمان خان وبابام سلطان مراد خان
علیهم الرحمه والغفران زمانلرنده دوستلق ومعاهده اولدیغی اوزره استانهٔ سعادتمله
اولان صلح وصلاح واشبو عهدنامهٔ همایونمده مندرج اولان شروط وعهود كماكان

an 1004 = 1595
Sultan Mehemmed III Le doge Marino Grimani (Leonardo Donato était baile.)

مقرر اولوب مجددا عهد ... (اولنمق) بابنده استدعا اتدكلری اجلدن استدعالری حیز
قبولده واقع اولوب مشار الیه ونديك دوژلیه وسائر بكلری ایله صلح وصلاح مقرر اولوب
مجددا عهدنامهٔ همایون ویریلوب وعهدنامه‌ده مندرج اولان شروط وعهود علی وجه
التفصیل بیان اولنور اشبو ویریلان نشان شریفمله عهد وامان مستحكم اولوب وعهد
همایونم مقرر وموكد اولمسیچون یمین ایدرمكه یری وكوكی یرادان حق سبحانه وتعالی
حضرتلرینك برلكی حقیچون مادامكه انلر طرفندن عهده مخالف ایشی اولمیه بندن دخی
معاهدهٔ شریفمه مغایر وضع صادر اولمیوب | من بعد ونديك دوژی وسایر بكلری ایله 1
وادملری ایله ودریاده وقره‌ده ایكی جانبه متعلق اولان یرلرك وولایتلرك خلقی
ایله وآق دكزده واقع تنیه نام دیكر استندیل جزیره‌سی قلعه‌سیله وسایر تصرفلرنده
اولان جزیره‌لر وشهرلر وقلعه‌لر وبرغازلریله صلح وصلاح مقرر اولوب بالجمله ایالت قونلك
سنجاعی كوتوردن كمسنه‌لر ایله یاشدن وقوردن الآن تصرفلرنده اولان ایللری
وكویلریله شمدیه دكین تصرفلرنده اولوب وكندو دیندیشالنكه الاجق یرلری ایله بعد الیوم
ادامزده دوستلق وبارشقلق مقرر اولوب | وماقیه سنجاغی سنورنده اولان پارغه نام 2
موضع سابقا مرحوم سلطان سلیمان خان امریله یاقلوب یقلمش ایدی مزید عنایتمزدن
ینه انلر جانبنه تصرف اولنمسنی امر ایدوب ذكر اولنان موضع قلعه‌سیله ووارو شیله وقریه‌لری
ایله وحدود وسنوریله مرحوم جدم سلطان سلیمان خان حضرتلری عنایت ایلدیكی اوزره انلرك
ضبط وتصرفلرینده اولا اما مزبور پارغه واكا تابع اولان كویلرده واقع اولان ادملری دكزده
وقره‌ده ممالك محروسه‌مه ضرر وزیان ایدرلرسه ونديك بكلری اول ضرر وزیانی
تضمین اتدورملر وایدنلرك محكم حقلرندن كلهلر | وممالك محروسه‌مده اولان سنجاق 3
بكلرندن وسوباشیلرندن وبالجمله خدام انجم احتشامدن هیچ احد انلرك ولایتلرینه
وقلعه‌لرینه وبرغازلرینه وادملرینه ضرر وزیان یتشدرمیه‌لر | واكر جناب جلالتمابمه
متعلق اولان بكلردن وعساكر ظفر مآثرمدن انلرك ولایتلرینه وقلعه‌لرینه وبرغازلرینه
وادملرینه ضرر وزیان ایرشدرورلرسه واقع اولان ضرر وزیان فرمان شریفمله یرینه قونلوب
دخل ایدنلرك حقلرندن كلهلر | ومذكور بكلرك بازركانلرندن وادملرندن ممالك محروسه‌مه 4
یاشدن وقوروندن قدوغه وكوكه‌لری وغیری كوجلی كمیلری ایله محروسه استانبول وغلطه‌یه
ودیار عربستانده اسكندریه مصره وكلسولیدن اشغه اولان بوغازه واینه بختی
وبرونزه بوغازلرینه ومتوده لمانلرینه غلتله كلوب كیرمیوب مقدما وزداولرینه
قتنبه ایلمیوب اجازت ایله كلوب كیروب مكركه دوزكار شدتی اوزره قودتونه اولوب
وياخود انلری لوندقالیته‌لری قووب اهل اسكله‌لردن غیری قوناجق یرلری اولمیوب

تنینه
Feridun II. 148
دیمتراسلرینه
درداراننده

ضرورت اولا اول وقت کلوب کیرو لر اکر ممکن ایسه تنبیه ایدلر و کتملو اولمیجق اجازت
کتمیوب مخالفت ایدنرلک حقلرندن کلنه انوکیجون وندیک بکلرینه تهمت اولنمیه
5 و ممالک محروسه مده دریا یوزینه کیدن کمیلر و قدرغه و دوناغه لر دکیز یوزنده وندیک
6 کمیلرینه بولشور ایسه بربرینه دوستلق ایدوب ضرر و زیان اتمیه لر / انلر دخی قرداش شریفله
دریا یوزینه چیقمش دوناغه و قدرغه لرومه و سایر دریا یوزنده یوریان کمیلر ایله بولشه قلرنده
یلکنلرین اندروب دوستلقلرین بلدوره لر | واکر یلکنلرین اندروب دوستلقلرین بلدرمدکده
صکره ضرر و زیان ایدن جنک اولورسه اکر کمی و ادم و اسباب و طوار زیانی دربرینه
7 قونله / همچنان انلرک کمیلری و قدرغه لرو دوناغه لری دخی دکز یوزنده بنم کمیلرومه
و یاخود زنجبر کمیلرینه بولشورلر ایسه دوستلق اوزره کچوب ضرر و زیان اتمیه لر
8 اکر کمیلر و ادملر و اسباب و طوار زیانی دره رنه ایسه برینه قویه لر | و اکر اتفاق
دوشوب حرامی و لوند کمیسنه بولشوب اول حرامی کمیسی بونلرو قصد ایدوب جنک
ایلیه حرامی کمیسنه بونلرو غالب اولالر حین محاربه ده هلاک اولندن غیری نقدر
ادم اسیر اولوب دری طوتارلر ایسه اصلا قتل اتمیوب مقصور صاغ و سالم سلامت
سعادتمه ارسال ایدلر حقلرندن کلنوب بر وجهله سیاست اتدورمکله سایرلرینه
9 موجب عبرت اولا / و ممالک محروسه مده دوناغه کمیلرمکله بر طرفه سفره کیدن وندیکه
متعلق اولمیه | وندیک دوناغه یی ایسم لکذو حاللرنده دوستلق اوزره طوروب حرکت
اتمیوب و اروب کمسنه یه معاونت اتمیه | و بنم دوناغه همایونمه ضرر و زیان ایرشدرمش
سبب اولمیه | بغله دشمنلک اوزره اولانه کمسنه لرک دوناغه لرین ادالرینه کتورمیلر
و انلره یاردم و ازق ویرمیه لر | و اکر دوناغه لرندن هرکیم بو امره مخالفت ایلیه ایسه
الیدوکی یرده وندیک بکلری حکم حقلرندن کله لر | سایرلرینه موجب عبرت اوله
10 و غیری و لایتلک دخی بارچه لرینه و قدرغه و غیری کمیلرینه راست کلدکلری وقت
وندیک بکلری کندو اطه لرینه و لیمانلرینه و حصارلرینه صغندریوب طوتورمیه لر
طوتمق ممکن اولور ایسه طوتوب عمل ویرمیوب حقلرندن کله لر | بنم طرفمدن دخی اولوجهله
عمل اولنوب غیری و لایتک حرامی بارچه لرین و قدرغه لرین لیمانلرومه و حصارلرومه
11 صغندریوب طوتمق ممکن اولورسه عمل ویرمیوب حقلرندن کله لر | و وندیکدن بری
کلوب ممالک محروسه مده بر کمسنه ایله صاتش بازار ایدوب اقچه یی تمام ویرمدین حیله ایدوب
قاچوب کیدرسه بنم حکم شریفمله واروب طلب اولندقده اول کمسنه بولنور ایسه
رزقی صاحبنه الیویریله / و ممالک محروسه مده بر کمسنه واروب وندیکلودن بری
ایله صاتش بازار ایدوب اقچه سن تمام ادا اتمدین قاچوب کلورسه ثابت اولدقده حق

بیقاصور؟

ایر شدرمش

116

12 اليوبريلر | وممالك محروسه‌ده بر كمسنه بوديج ايدنسه وياخود بر وجهله متهم اولوب غنيت
ايلسه انوكيچون بر كناهسز طوتلميه | وونديك بجلرينه انوكيچون تهمت اولنميه مكر كه
13 انلرك مملكتنه وارديب طوتدرم | بنم جانبمدن دخي اولوجهله التدوريلر | وبلكه كيمي
ديلرلرسه كوندرلر خورانده لريله كلوب محروسه قسطنطنيه‌ده اوج ييله قريب
طورب تمام اولمدين كيدن ديلرسه خوراندسز كله مصلحت نه ايسه كوروب اوج ييل تمام
14 اولمدين اول دخي كيدن انلك يرينه اولوجهله بري دخي كله | ووندكلدن بر اسير قاچوب
ممالك محروسمه كلوب مسلمان اولورسه وصاحبي كلورسه بيك اقچه ويريله صاحبي كلميوب
15 وكيلي كلورسه اقچه‌يي وكيلنه ويرملر اكر كفري اوزره اول اسير عيني ايله ويريله | ممالك
محروسمدن قاچوب انلره وارراسه اكر مسلمان ايسه وياخود مرتد اولديسه تعلل
اتميوب الينه عيني ايله كندويي ويرملر واكر كفري اوزره ايسه صاحبنه وياخود وكيلنه بيك
16 اقچه ويرملر | اكر مغربلي لوند قاليته‌لري وغيري يرلرك قورصان قاليفري درياده وسائر
قرهده اولان حراميلر واروب وندكه تابع اولان اطرلري وغيري يرلريني اوروب
ادملرين اسير ايدوب كتوروب روم ايلنه واناطولي ومغربده وساير يرلرده صاتوب
وياكندولر قوللنوب بو مقوله اسير هر كيملك الندن بولينورسه بلاتردد الكرندن النوب
ونديك ايلچيلرينه ويا قايم مقاملرينه ويا وكيللرينه تسليم ايدنلر | واول حرامي
لونداله كتوريلوب محكم حقلرندن كلنه | واول اسير مسلمان اولمش ايسه ازاد اولوب
17 صالبيوريله | وعهدنامه همايونه وصلح وصلاحه مخالف ونديك مملكتني بعضي
كمسنه‌لر اسير ايدوب والدن اله قاچرمغله اختلاله باعث اولورلر ايمش ايمدي صلح
وصلاح زماننده واقع اولان ونديك اسيرلري هر كيملك الندن بولينورسه مسلمان
اولمش ايسه ازاد ايتدوريله | واكر هنوز كفري اوزره ايسه اشبو عهدنامه همايونم
وصلح وصلاح موجبنجه ونديك بالويسنه وياكندى تعيين ايتدوكى ادمينه تسليم
ايتدريلوب من بعد عهدنامهٔ همايونه وصلح وصلاحه مخالف اسير ايتدرلميوب ايدنلرك
حقلرندن كلنوب تعلل وبهانه ايتدورلميه ديو وارد اولان خط همايونم موجبنجه
18 نشان همايون ويرلمكين كماكان اول نشان همايون مفهوميله عمل اولنه | ووندك
كميلري ممالك محروسه‌مه كلوركن مخالف يل چقوب اول كمي هلاك اولوب [illegible]
ادم قورتلورسه ازاد اوله | اسبابلري قورتلور ايسه صاحبنه ويريله قپودان جانبندن
وادملرندن وسايرلرندن قطعا دخل اولنميه | وممالك محروسه‌مدن اول طرفه
بر كمي واررکن مخالف يل چيقه اول كمي هلاك اولور ايسه وندكلو ادم قورتلور ايسه
~~صاحبه~~ انلره دخل اولنميوب اسبابلريني صاحبنه ويريله قطعا دخل ونزاع اولنميه

19 و اکر ممالک محروسه‌ده شول یرلرده که قدرغه و قایقلری و غیری کمیلری دریا یوزینه چیقوب کتدکلری
وقت که قپودانم انلر ایله بیله اولمیه اول کمیلرک رئیسلری محکم کفیللره ویریله که وارب وندیک
مملکتنه ضرر و زیان ایرشدرمیه‌لر اکر کفیل ویرمدین کیدرلر ایسه مجرم و کناهکار اولالر محکم حقلرندن
کلنه و اکر کفیل ویردکدن صکره ضرر و زیان ایدرلر ایسه نه ضرر و زیان اولور ایسه کفیللری ویره‌لر
همچنان وندیک جانبندن دخی دریا یوزینه کمیلری چیقه وندیک قپودانی بیله اولمیه رئیسلری
محکم کفیللر ویردکدن صکره ممالک محروسه‌مه ضرر و زیان یتشدررلر ایسه اولان ضرر و زیانی کفیللری
20 ویره‌لر اکر کفیلسز کیدرلر ایسه مجرم و کناهکار اولالر محکم حقلرندن کلنه | و ممالک محروسه‌مدن
بر خراج کذار ویاخود بر عامل قاچوب وندیکه متعلق قلعه‌لره واصل اولوب وارب تمکن اتسه
قبول اولنمیه و وارداتلره تعلق اولنوب عینی ایله ویره‌لر | و شویله که آدم اولدروب ویاخود
اوغرلق ایدوب و رزق کتورر ایسه عینی ایله ویره‌لر بنم جانبمدن دخی اول وجهله اتدیلوب اول
21 طرفدن ادم اولدروب ویاخود اوغرلق ایدوب رزق کتوررلر ایسه عینی ایله ویره‌لر | و وندیکلولک
22 بربری ایله اسنده نزاعلری اولسه ایلچیلری عادتلرنجه دکلیه کمسنه مانع اولمیه | و بر کمسنه‌نک
بایلوسیله نزاعی اولسه شویله که سعادتمدن محروسه استانبولده اوله واقع اولان قضیه‌سی دیوان
عالیشانمده استماع اولنه | ولکن بو سعادت ایله سفرده یوننده بولناجق اولورسم انوک کبی
بایلوسله واقع اولان منازعه استانبول محافظه‌سیچون قونلان حاکم حضورنده قاضی معرفتیله استانبول
23 استماع اولنه | و شویله که وندیک بازرکانلری ایله بر کمسنه‌نک نزاعی واقع اولوب قاضی‌یه
وارسه‌لر وندیکلونک کندو ترجمانلری حاضر اولمینجه قاضی اولان دعوالرین استماع اتمیه
اما انلر دخی تعلل ایدوب ترجمان حاضر دکلدر دیو عوق اتمیوب ترجمانلرین احضار ایدوب اکر
24 ترجمانلری مهم مصلحته ایسه کلنجیه توقف اولنه | و بایلوس و اولانی افرنک بورجی ایچون کمسنه زنجیله
اتمیوب مضایقه ویرمیه و نسنه اودتمیه‌لر | اما مدعی اولانلر مدیونلری ساکن اولدوغی یره
واروب حاکمی معرفتیله حق و عدل اوزره طلب اولنه بایلوس دخی بو احواللری فصل اولنمنی
25 وندیک بکلرینه اعلام ایله | و وندیکدن اینه بختی وصورمه و سایر ممالک محروسه‌مه بر بازرکان که
26 کله غیری کمسنه بورجی ایچون انی طوتوب انجقیه‌لر | و وندیکلو بازرکان بروسایه و غیری یره کتمک
استنیه بایلوسدن اجازت نامه المینجه کتمیه‌لر اکر تمرد ایدوب اجازتسز کتمک استرلر ایسه صوبکی استه
27 بایلوسه معاونت ایدوب صالیویرمیه | و وندیکدن کلان کمیلرک نفتی‌لری ممالک محروسه‌مده
28 خدمتده طوتلمیوب نیجه کلدی ایسه کمیلریله کیده‌لر | و وندیکدن کلوب تمکن ایدن کمسنه‌لر اولو اولسون
ارکن اولوب اولسون مادامکه کلوب کیدوب زنجیرلک ایدوب ممالک محروسه‌مده یرلشمیه وارب
29 کیرو کیده انلردن خراج طلب اولنمیه | و وندیکلونک بعض خراجکذار کافرلو ایله نزاعلری
اولوب حین دعوادده وندیکلو شاهدلر اقامت ایدرلریمش خصم اولانلر بونی کافرلرنده

بر

كركدر ديو مضايقه ويرويب ونديكلو نطرنيلرك شهادتلرين قبول اتمزلرمش جمله نصارا ملة
واحد اولديغي اجلدن كركدر كه انلرك اكر كفره ايله نزاعلري اولوب اقامت شاهده احتياج
اولوريسه كفره طايفه سندن قنقي صنفدن كه شاهد اقامت ايدوب شرع شريف نبوي مقتضاسنجه
30 اثبات ايدرلر قبول اولنه | وونديكلودن بر بازركان ممالك محروسمده يولده وبزده وكويده
باصلوب رزقي النه ويا خود باصلدقده بازركان دبه لنمش اوليه ويا غايب اولسه
31 وارثي ويا خود وكيلي كلوب ديسه شرعله كوريلوب حق يرينه واره | وونديكلودن بر بازركان
ممالك محروسمه كلوب تجارت اوزره كنلو حالنده يوريركن مرد اولسه متروكاتنه بيت المالجي
32 قادي قاشديوب بالوسلرينه تسليم ايده لر | ومغرب مسلمانلرندن وبونلردن غيري ساير يرلرك
بازركانلري كه بيع وشرا اتمكيچون ياشدن وقرودن كلملو اولمجق كه ونديك حكم اتدوكي يرلره اوغرايه
عادت وقانونلري اوزره متاعلرينك رسوم الدقدنصكره مانع اولميه لر وضرر وزيان ايرشدرميه لر
33 ممالك محروسمه نيجه ديرلرسه كلوب كيده لر | وكوردفوزدن يوقارو بوغازده يوريان كميلر
ونديكلو اولسون غيري اولسون كه ونديكه تجارته وارلر وكلهلر كمسه مانع اولميه وضرر وزيان
34 ايرشدرميه لر مكركه يراماز لق اتمش اوله لر | وبر ونديك كميسي عادت وقانون اوزره استانبولدن
اوانوب كتدكدنصكره كه قانون قديم اوزره بردخي بوغاز حصارلري اوكنه واردقده اوانوب انلرك
صكره كتمكه اجازت ويرله | وحاليا قانون قديمه مخالف كليبوليده دخي اوانور ايمش من بعد
كليبوليده اوانميوب عادت قديمه مقتضاسنجه كيرو حمان بوغاز حصارلري اوكنده اوانوب كيده
35 وداكلسه جزيره سيچون سال بسال استانه سعادتمه بيك بشيوز سكه التون ارسال وايصال
36 ايده لر | وممالك محروسمه عربستان مملكتلري فتح اولندوغي زماندن برو اوليكلدن اسلوب قديم
اوزره ايكي باره ماونه لري مصر اسكندريه سنه وايكي قطعه ماونه لري دخي محروسه شامه تابع
اولان طرابلوس وبيروت اسكله لرينه اوليكلدوكي اوزره اسباب ومتاعلريله مقرر اولان
وقتده وموعدده كلوب كيده لر وقتندن وموسمندن تاخير اتميوب اكر ايكي ماونه لردر واكر
دخي زياده در واكر بيوك وكوچك كميلريدر تمديه دكيل نه وجهله كلوب كيدوب بيع وشرا ايلمك
37 كلمشلر ايسه كيرو ايدوب اوليكلانه مخالف نزاع اتميه لر | ومحروسه استانبولدن وبيروت وطرابلوس
اسكله لرنده وساير يرلرده اكر انجه واكر متاعدن اولدن اوليكلانه مخالف احداث اولنان
جعتلر رفع اولنوب قديمدن نيجه اوليكلديسه اكا كوره عمل اولنوب قانون قديمه مخالف كمسنه يه
38 تعدي اتدرلميه | ومرحوم جدم سلطان سليمان خان زماني شريفنده وبريلان عهدنامه همايون
مقتضاسنجه معتاد قديمدن زياده كمرك طلب اولنميوب كمرك خصوصنده قانون قديم
اولان قانوننامه دفتري موجبنجه مستقل امر شريف ويريله كه دركاه سلاطين شام
طرابلوسنده ومصر اسكندريه سنده وساير ممالك محروسمده ساكن اولان ونديك بالیوسلري

Cohdonnance 1098 برکره

محروسمده

وقتنده

Texte du traité de 1098

وقوفسکولری اولامری تسلط ایدرلر | ومزبور ماونه لره وسایر کمیلرینه وتاجرلرینه ومتاعلرینه 39
بکلربکیلرمزک وبکلرمزک وسایر قوللرمزک هیچ احد قانون قدیمه مخالف ظلم وتعدی اتمیه امین
اوزره اولالر کمسنه انلری رنجیده اتمیه | وادرنا ودلقدره وبوسنه ولایتلرنده اولان یرلرک 40
(ایکی) بعضی بوجانبک تصرفنه کیروب وبعضی وندیک بکلرینک ~~الترینه~~ الترنده در اکی
جانبک اللرنده اولان حصارلرک قدیمی سنوری وقریه لری ویرمیوب اولمادین نوجهله
ضبط اولنه کلمش ایسه من بعد اولوجهله ضبط اولنه دیو بوبابده طرفیندن مزبور ولایتلرک
حاکملرینه مجددا امرلر کوندریلوب تنبیه اولنوب وسابقا بوسنا بکی اولان فرهاد بکه امرلر
وارد اولوب یاقموشو واقسونام وندیک ایلچیسی مواجهه سنده سنور قطع اولنوب نه (Giacomo Soranzo)
تعیین وتبیین اولندیسه وقوعی اوزره عمل اولنه | ومقدما فترتده صکره مرحوم ومغفور 41
له جدم سلطان سلیم خان زماننده تکرار صلح اولندقده اوچ بیله رکین ویرمکه متعهد
اولدقلری اوچیوز بیك التونی تعجیل بیقصور ادا اتدوکلری خزانه عامرمده محفوظ
اولان دفترده مقید اولوب ومرحوم ومغفور لهما جدلرم سلطان سلیمان خان وسلطان
سلیم خان وبابام سلطان مراد خان طاب ثراهم زمانلرنده ذکر اولنان فلوریلرک غیری
سایر واقع شرطلری وعهدلری بالتمام یرینه کتوردوکلری اجلدن تکرار اشبو عهدنامه ده
درج اولنمامشدر من بعد اول خصوصلر ایچون دخل وتعرض اولنمیه | ومرحومک زماننده 42
وجلوس همایونمده صکره ویریلان احکام شریفه ده کما کان مقرر طوترم مادام که سدهٔ
سنیهٔ سعادت دستکاهمه قرودن ونیلکن دشمنلک اوزره اولانلره وندیک دوژی
وبکلری قولا وفعلا معین وظهیر اولمیه لر واقع اولان صلح وصلاحه تجاوز اتدیرمیم
بنداخی حق سبحانه وتعالی حضرتلرینک اولولغی ووحدانیتی حقیچون وحبیب اکرم
وشفیع امم اکی جهان کونشی پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک
حرمتیچون عهد ویمین ایدرمکه جانبینده منعقد اولان دوستلق وصلح وصلاحه ونشر
وبیان اولنان شروط وعهودده عدول وانحراف کوسترمیم شویله بلالر علامت شریفه
اعتماد قلالر تحریرا فی اوائل شهر ربیع الاخر من شهور سنه اربع والف من الهجرة النبویه
علیه افضل التحیه

بمقام
قسطنطنیه
المحروسه

(margin: تحریرا [illegible] محرم الحرام ۱۰۲۸)

Ces Capitulations ont été renouvelées en 1013. — 1604 sous Ahmed Ier. ~~Loredano Donato étant baile~~.

Ces deux pièces écrites au long de Pierre

fetwa postérieur à 1188-1774, date citée dans le contexte.

Sainte au Caire (Egypte) sur lesquelles
j'ai fait la copie ci-dessus le 1er Xbre 1850.

---

fetvas rendus par les principaux ulémas
du Caire, concernant les Eglises du Caire,
& principalement celle du français, copié
sur l'original écrit au ... Terre Sainte au Caire.

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على جميع الانبيا والمرسلين وعلى آلهم وصحابتهم اجمعين
القائل نبيهم الا من ظلم معاهدا او انتقصه او كلفه فوق طاقته او اخذ منه شيا بغير طيب
نفس فانا حجيجه يوم القيامة **وبعد** فهذا الرقيم قد جمع صور فتاوى تتعلق باهل
الذمة من النصارى واليهود والافرنج المقيمين بالديار الاسلامية المصرية وحاصل ذلك
ان اهل الذمة المذكورين قد طال عكوف بعض المسلمين على منازعتهم قديما وحديثا في
كنائسهم وبيعهم وصوامعهم ويريد المسلمون هدمها فيخرجون لهم اثارا قوما بخط بعض الصحابة
رضي الله تعالى عنهم صريحا في انه لا يجوز يجوز اذيتهم قال ايمتنا انه لا يجوز ان نتعرض لهم في
كنائسهم القديمة في القرى المصرية والمجهول قدمها لا يهدم ولا يغير بل يلزم اهل الاسلام
ان يمنعوا عنهم ما يضرهم في انفسهم واموالهم واعراضهم ويلزمهم ان يكفوا عما في ايديهم من
اختصاصاتهم كخمر وخنزير ولا يجوز لاحد ان يتعرض لكنائسهم المذكورة الكائنة في المدن الاسلامية
والبلاد الاسلامية والقرى الاسلامية وكذا ما هو موجود من الكنائس والبيع والصوامع
بارض القاهرة داخل سورها وخارجه فلا يجوز التعرض لهم فيها ابدا بهدم ولا بغيره واذا
هدمت او هدم بعضها كان لهم اعادتها كما كانت بنقضها ان صلح والا فبنقض جديد
الحجم الذى كانت عليه من غير زيادة عليه قبل هدمها وانما ابقينا نزعا حالة جهلها
لاحتمال انها كانت موجودة بفضاء واتصل بها العمران ولا يمنعون من ركوب الحمير ولو
عالية والامن ركوب البغال ولو نفيسة ويكتفى من الغيار المجعول عليهم بلبس عمايمهم
المعتادة لهم والاولى بالنصراني الازرق وباليهودي الاصفر وبالمجوسي الاسود وبالسامري
الاحمر ولا يمنعون من لبس الديباج والطيلسان ولا يمنعون من قراءة التوراة والانجيل
سرا ويضمن المسلمون ما اتلفوه عليهم من نفس ومال ويردون لهم ما اخذوه منهم من
اختصاصاتهم لان ذلك من فوايد الجزية ويلزم المسلمين ان يدفعوا عنهم اهل الحرب
عند قدرتهم على ذلك ان ببلاد المسلمين او بمحلة قريبة من بلادهم ويلزمهم الدفع عن
اهل الذمة المذكورين اذا انفردوا ببلد على حدتهم ويلزم ولاة الامور ان يمنعوا عنهم من
يوذيهم من المسلمين ومن اهل الذمة واذا كانوا بمحلة خاصة بهم منفصلة عن بنا المسلمين

لم يمنعوا من دفع بنايهم ولا ينتقض عهدهم بالزنا ولا بدلالة اهل الحرب على عورات المسلمين
ولا بطعنهم فى الاسلام او القران ولا بقذفهم مسلما الا اذا تحققنا انه قد شرط عليهم الامام
عند عقد الجزية لهم ان عهدهم ينتقض بذلك فان لم نتحقق ذلك بان شككنا هل اشترط
عليهم الامام ذلك عند عقد الجزية لهم ام لا لا ينتقض عهدهم بشى منه وقد تعرض
لهم بعض الجاهلين وارادوا هدم بعض كنائسهم الكاينة بالقاهرة فى الازمان الماضية
ورفعوا الى ائمة الاسلام سوالا فى ذلك فافتوهم بمقتضى ما ذكر وكتبوا اجوبة تكف
عنهم معارضهم **منها** ما اجاب به شيخ الاسلام مولانا الشيخ سليمان المنصورى
رحمه الله تعالى حيث قال **الحمد لله وحده** قال فى الكنز وتُعاد **المنهدم** من الكنايس
وقال شارحه صاحب البحر وهذا مفيد لشيئين الاول عدم التعرض للقديمة لانه قد جرى
التوارث من لدن رسول الله صلى الله عليه وسلم الى يومنا هذا بترك البيع والكنايس
فى دارنا والمراد بالقديمة ما كانت قبل فتح الامام بلدهم ومصالحتهم على اقرارهم على بلدهم
واراضيهم ولا يشترط ان تكون فى زمن الصحابة والتابعين كذا فى البناية الثانى افاد
جواز بنا ما انهدم من القديمة لان الابنية لا تبقى دائما ولما اقرهم الامام فقد عهد اليهم
الاعادة واشار الى انها تعاد بالنقض الاول **وفى الحاوى القدسى** واذا انهدمت
البيع والكنايس القديمة لهم اعادتها باللبن والطين الى مقدار ما كان قبل ذلك ولا يجوز
يزيدون عليه ولا يشيدونه بالحجر **وقال** فى النهر ومقتضى النظر ان النقض الاول حيث
وجد كافيا للبنا الاول لا يُعدل عنه الى آلة جديدة اذ لا شك فى زيادة الثانى على الاول قال
الكمال ابن الهمام وعلى هذا لو مصّرنا برية فيها ديور وكنايس فوقع ذلك فى داخل السور
فينبغى ان لا تهدم لانه كان مستحقا للامان قبل وضع السور فيحمل ما فى داخل القاهرة من
الكنايس على ذلك لانها كانت فضاء او دار العبيديون عليها السور ثم فيها الآن
كنايس ويبعد من امام تمكين الكافر من احداثها فى المدن الاسلامية انتهى **اذا علمت**
ما ذكر من النقول المعتمدة فاعلم ان الطايفة الافرنج اعادة كنيستهم التى هدمت
بنقضها الاول ان كفى وان لم يكف تعاد بآلة من جنس الاول ولم يتعرض لهم فى شى
من ذلك والله اعلم **كتبه الفقير سليمان المنصورى الحنفى** واجاب شيخ الاسلام
محمد نصير السجينى رحمه الله تعالى فقال **الحمد لله** اذا وجدت كنيسة قديمة للنصارى
فى خلال القاهرة ولم يُعلم اصل وضعها وتهدمت ثم اراد النصارى ترميمها واعادتها
فحكم الله فيها اننا لا نتعرض لهم فى ذلك لاحتمال انها وضعت بحق وحينئذ فالكنيسة
القديمة التى بخط الموسكى على يمين السالك طالبا لبركة الازبكية فان النصارى الفرنساوية
اذا ارادوا اعادتها وترميمها فاننا نتركهم يعيدونها ويرممونها ولا نتعرض لهم

في ذلك سيما وقد وردت خطوط شريفة بمضمون ذلك الامر الشرعي والله اعلم **قاله الفقير محمد السجيني الشافعي** واجاب شيخ الاسلام الشيخ العماوي رحمه الله تعالى فقال **الحمد لله وحده**

اما الكنيسة الجديدة التي احدثت في زماننا وقام في شانها اهل الاسلام واتصل الامر فيها بنائب الامام وافتت المذاهب الاربعة في هدمها حتى تصير سماؤها ارضا وطولها عرضا وابرز نائب الامام بيورلديا في شان هدمها وهدمت فهدم لا يجوز اعادتها ولا اعادة شي منها لما في ذلك من احداث شعار الكفر حيث لا شرط لهم بذلك واما الكنيسة القديمة التي بخط الموسكي على يمين السالك طالبا البركة الازبكية فحيث ورد في شانها خطوط شريفة من سلاطين آل عثمان يوم التعاقد مع ملوك الفرنساوية وذكروها في كتاب العهد والصلح بين ملوك الطرفين وصار يخشى من عدم الوفاء بذلك مفسدة اعظم فانه يوفى لهم بذلك ولا يعارضون في اعادتها وترميمها لانه اذا اجتمع ضرران يرتكب الاخف منهما والله سبحانه وتعالى اعلم **كتبه الفقير احمد العماوي المالكي**

التعاقد

واجاب شيخ الاسلام الشيخ الشبراوي رحمه الله تعالى فقال **الحمد لله** اذا طلب الكفار عقد الجزية من الامام وجب عليه اجابتهم فيعقد الجزية لهم من غير تقدير بزمن واذا عقد الامام الجزية لطايفة من النصارى لزمنا ان نكف عنهم ما يضرهم نفسا ومالا وعرضا ولزمنا ان نمنعهم من احداث الكنايس والبيع والصوامع للتعبد في كل بلد احدثناه كالقاهرة والبصرة او اسلم اهله عليه كاليمن او فتحناها قهرا كمصر القديمة وبلاد المغرب فاذا احدثوا كنيسة ونحوها في بلد مما ذكر وجب علينا معاشر المسلمين هدمه واذا وجدنا كنيسة في القاهرة ونحوها ولم نعلم حدوثها بعد بنا القاهرة او قبل بنائها فانها تبقى ولا نتعرض لهم فيها قال الشمس الرملي وانما ابقيناها لاحتمال انها كانت في برية او قرية واتصل بها العمران فلا نتعرض لها وهذا كله في الكنايس التي للتعبد واما الكنيسة التي تبنى لنزول المارة الغربا ولو من النصارى وهي المعبر عنها بالتكية فلا نمنعهم منها **وحينيذ** فالكنيسة والتكية اللتان بحارة الافرنج البنادقية على يمين السالك من قنطرة الموسكي طالبا للازبكية حيث لم يعلم حدوثهما بعد بنا القاهرة فلا نتعرض لهم فيهما بل يبقيان على ما هما عليه قال الشمس الرملي وليس من الاحداث الممنوع اعادة الكنايس القديمة وترميمها بالتها او باله جديدة مع تعذر فعل ذلك بالقديمة وحدها انتهى اي فيجوز لنا تمكين النصارى من اعادة الكنيسة القديمة التي بالقاهرة ونحوها وترميمها عند انهدامها لكنها انما تعاد بالتها كما كانت او باله جديدة كاحجار واخشاب جديدة من غير زيادة على ما كانت عليه حيث لم يمكن بالتها الاصلية واذا وجدت خطوط شريفة من ملوك الاسلام بابقا هذه الكنيسة القديمة والتكية المذكورتين لم يجز لاحد مخالفة تلك الخطوط الشريفة لموافقتها للشرع الشريف فلا يتعرض احد للفرنساوية في اعادتها وترميمها الى ما كانت عليه من قديم الزمان والله اعلم **كتبه عبد الله الشبراوي الشافعي** ثم لما كان في سنة ثمان وثمانين بعد المايه

والالف وقع لاهل الذمة الذين بالديار المصريه معارضة من بعض المسلمين فى كنايسهم الكاينة بارض
القاهرة فرفعوا سوالا الى علماء الاسلام فى شان ذلك فافتوهم بعدم المعارضة ثم دفعت فتواهم بين
يدى قدوة الامرآء الكرام امير اللوا الشريف السلطانى حضرة امير الناجين الامير **محمد بيك**
قايم مقام مصر سابقا اعز الله شانه واعلى سلطانه فامر بالكف عن اهل الذمة وعن التعرض لهم
فى كنايسهم **وصورة سوالهم** ما قولكم دام فضلكم فى الكنايس التى بداخل القاهرة هل لا يجوز
لاحد من المسلمين ان يتعرض لها بهدم ولا بغيره ولا يجوز له ان يتعرض لاهل الذمة فى دخولها
وانتفاعهم بها وكذا الكنايس الخارجة عن سور القاهرة لاحتمال ان تكون قبل وضع القاهرة ووقعت
العمارة حولها واتصلت بها افيدوا الجواب فاجاب شيخ الاسلام الشيخ الجداوى رضى
الله عنه فقال **الحمد لله** نص بعض شراح المختصر على انه لا يجوز التعرض لاهل الذمة فى
كنايسهم القديمة او المجهولة الوضع وسوآ كانت داخل سور القاهرة ام خارجة والله تعالى
اعلم **كتبه حسن الجداوى المالكى** واجاب الشيخ الحريرى فقال **الحمد لله وحده** الكنايس
التى فى الامصار لا تهدم كما ذكره صاحب البحر نقلا عن اجارة الاصل للامام محمد رحمه الله تعالى
قال صاحب البحر وعمل الناس على هذا فانا راينا كثيرا منها تداولت عليه سلاطين وازمان وهى
باقية لم يامر بهدمها امام فكان متوارثا من عهد الصحابة وعلى هذا لو مصرنا برية فيها دير
او كنيسة فوقع داخل السور فينبغى ان لا يهدم لانه كان مستحقا للامان قبل وضع السور فيحمل
ما فى جوف القاهرة من الكنايس على ذلك لانها كانت فضآ واُدير عليها السور ثم فيها الآن
كنايس ويبعد من امام تمكين الكفار من احداثها جهارا فى جوف المدن الاسلامية والحال
فى ذلك الكلام كما هو دايم انتهى وحينيذ فلا يجوز التعرض للكنايس المذكورة بالهدم سوآ
كانت داخلة السور ام خارجة عنه والله اعلم **كتبه الفقير محمد الحريرى الحنفى** واجاب
الشيخ الطاهى رضى الله عنه فقال **الحمد لله وحده** لا يجوز التعرض للكنايس التى داخل
سور القاهرة ولا التى خارجها لاحتمال انها كانت فى فضآء فاُدير عليها بنا بيوت القاهرة
والحالة هذه والله اعلم **كتبه الفقير مصطفى الطاهى الحنفى** واجاب شيخ الاسلام الشيخ
خضر سلامة الابشيهى بقوله **الحمد لله وحده** قد اطبقت النصوص على تحريم معارضة اهل
اهل الذمة فى شى مما يتعلق بهم بشهادة قوله صلى الله عليه وسلم فيما رواه ابو داود **الا من ظلم**
معاهدا او انتقصه او كلفه فوق طاقته او اخذ منه شيا بغير طيب نفس فانا حجيجه يوم القيامة
انتهى **وحينيذ** فالذميون المقيمون فى الاراضى المصريه وغيرها من نصارى ويهود وافرنج الذين
يبذلون الجزية لامام المسلمين فى كل عام لا يجوز التعرض لهم فى اموالهم ولا فى انفسهم ولا فى
اعراضهم ولا فى اختصاصاتهم ولو خمرا وخنزيرا **ويمكنون** من الانتفاع بكنايسهم التى لم
نتحقق حدوثها فى البلاد المصريه والمدن المصريه والقرى المصرية الاسلاميه لان الاصل وضعها الاصل فيه

ان يكون بحق فليس لنا معاشر المسلمين التعرض لهم فيها لان ذلك يشق على نفوسهم وفيه ضرورهم
وانتقاصهم والاستحقاق بهم فيكون داخلا فى مفهوم حديث ابى داود المتقدم ولا يمنعون من تلاوة
التوراة والانجيل سرًا فى كنايسهم ويلزمنا الذب عنهم وعن اموالهم ومواشيهم وزروعهم واعراضهم
وان نمنع عنهم من يوذيهم من المسلمين ومن امثالهم ومن الحربيين واذا انهدمت كنيسة من كنايسهم
او انهدم بعضها لهم اعادتها كما كانت بنقضها المنهدم ان صلح والا اعادوها بنقض جديد
واخشاب جديدة الى الحد الذى كانت عليه من غير زيادة ولا يمنعون من ركوب الحمير ولو غالية والبغال
ولو غالية ولا يمنعون من لبس الديباج والطيلسان **ومن اتلف** لهم شيا ضمنه ويرد ما
اخذه من اختصاصاتهم قال الرملى لان ذلك من فوايد الجزية كما افادته ايتها والله اعلم
كتبه الفقير خضر رسلان الشبلى الابشيهى الشافعى مذهبا الازهرى مقاما
قد حدث للذميين واقعة واراد المسلمون ان يمنعوهم من خدمة المسلمين لهم
سنة ثمان وثمانين بعد المايه والالف فرفعوا الى علما الاسلام سؤالا فكتبوا لهم عليه اجوبة
واقرهم امير القاهرة على ذلك ومنع عنهم من يعارضهم **وصورة سوالهم** ما قولكم دام فضلكم
فى الخدمة من المسلمين **هل** يجوز لهم ان يخدموا اهل الذمة **باجرتهم نساءً** ورجالا حيث
كانوا محتاجين الى ذلك فى معاشهم افيدوا الجواب **فمن الاجوبة** ما اجاب به شيخ الاسلام
منصور المنصورى رضى الله تعالى عنه بقوله **الحمد لله وحده** اذا كان المسلم لو خدم مسلما
لا تكفيه الاجرة الحاصلة له منه لمعاشه واذا خدم ذميًا كفاه ما يتحصل له منه من الاجرة ورغب
المسلم فى خدمة الذمى لكثرة فلوسه جاز له ان يخدم الذمى دفعًا للمشقة فى معاشه ويشهد
لذلك ما ذكره صاحب البحر حيث قال اذا دخل يهودى الحمام جاز لخادمه المسلم ان يخدم
ذلك اليهودى طمعًا فى فلوسه فان خدمه ولم ينو شيًا كره انتهى وحينيذ فلا يجوز لاحد
ان يمنع المسلم من خدمة الذمى والله اعلم **كتبه الفقير منصور المنصورى الحنفى عفا الله**
عنه قال جامعه وسبب جمعى فيه قصدت التبرك بحفظ فتاوى مشايخنا المتقدم ذكرهم
خصوصا حجة الله على معاصريه من لقب بالشافعى الصغير الشيخ محمد نصير السجينى وخصوصا
سلطان علما اوانه الشيخ عبد الله الشبراوى والمولى الفاضل واللوذعى الكامل سيدنا ومولانا
الشيخ احمد العماوى برهان التبيان نفعنا الله بهم اجمعين

لا يجوز مخالفة الاحكام الشرعيه
المجمع عليها والله اعلم الفقير
خضر سلان الشافعى
(ل. م.)

الحمد لله وحده العمل شرعا على ما
نقل فى هذا الكتاب من الاحكام
الفقير عمر الفيلكى الاحمدى
(ل. م.)

الحمد لله الواحد الديان الذى لم
يتخذ ولدا ولم يكن له شريك فى الملك
ولم يكن له ولى من الذل وكبره تكبيرا
الفقير محمد مشالى الابشيهى
الشافعى
(ل. م.)

قد اطلعت على هذه المجموع من الاحكام فرايته كافيا وافيا فلله الحمد على كل حال الفقير عثمان داود البهجي
(ل. م.)

قد امعنت نظري في هذه الاحكام الرائقه المنيفه فوجدتها موافقة للنصوص محرره المعتمد الفقير موسى الطبلاوي الشافعي
(ل. م.)

فتح الله على من تلقى هذه الاحكام بالقبول وجرى مع الحق والله اعلم الفقير عيسى بها الدين
عبد الله
(ل. م.)

Autres Fetvas qui existent en original au bureau de Terre Sainte au Caire;

ماذا تقول علما الاسلام ومصابيح الظلام متع الله بوجودهم الانام فيما ابتدعه الكفرة اللئام في القاهره المعزية البارعة على غيرها من الامصار الاسلاميه بازهر العلوم الشرعيه والفنون العقلية من البدع القبيحه المخالفه للمعاهدة العمريه الموجبة لاجلائهم من الديار الاسلاميه نحو تلك البدع مساواتهم للامرا والعلما والاشراف في الملابس الفاخرة من الاقمشة الهنديه والجوخ المثمن والحرير والكشمير مع التشبه بالامرا والعلما في صفة التفصيل ومنها ركوبهم للخيول وغيرها في بردعة تشبه بردعة الامرا والعلما وارباب المناصب والخدمة عن يمينهم وشمالهم ومن خلفهم يدافعون عنهم المسلمين ويضيقون عليهم الطرقات وبايديهم العصي كما يفعل بين يدي الامرا ومنها شراوهم واقتناوهم الارقا المسلمين من الجواري السود والحبش بل والبيض حتى فشى ذلك وكثر وصار امرا غير مستنكر عندهم بل يتجاهرون به كشرا المسلمين ومنها شراوهم البيوت وبناوها مع شدة الاحكام والاتقان والتطاول على بنا المسلمين ومساجدهم والاتساع في ذلك بما لا مزيد عليه ومنها زياداتهم في كنايسهم وديورهم مع الاستعلا في البنا واتقانه واحكامه بما لا تحكم به مساجد المسلمين وزوايا الصالحين ومنها اقامة المستامنين من اهل دار الحرب عندنا اكثر من سنة من غير ضرب جزية ولا تجديد امان ومنها تشبه نسايهم بنسايانا في تبرزهم بالحبر الحرير الاسود وستر وجوههم بالبراقع البيض حتى صرن يحترمن في الطرقات كما تحترم مخدرات نسا المسلمين فهل تسلم للكفرة اهل الذمة في ذلك ويقرون بين اظهر المسلمين على ما هنالك ام يفترض على امرا الدولة المحمدية وحكام السياسة الاسلامية استفتا علما الشريعة المطهره واستشارة اهل الفراسة الكاملة والبصيرة المنورة في ازالة تلك البدع الشنيعة والمستنكرات الفظيعة والزام الكفرة المذكورين الوقوف عند عهدهم وقمعهم وزجرهم عن مجاوزة ذمتهم وحدهم حتى تكون العزة لله ولرسوله وللمسلمين كما نطق به الكتاب المبين افيدوا الجواب الصريح بالنقل الصحيح

2e petition Hadrami

الحمد لله مستحق الحمد

قال الله تعالى يا ايها الذين امنوا ان تنصروا الله
ينصركم ويثبت اقدامكم ونصرة الله اعزاز احبابه و
اوليايه وخذلان اعدايه وقال تعالى لا تجد قوما
يومنون بالله واليوم الاخر يوادون من حاد الله و
رسوله ولو كانوا اباهم او ابناهم او اخوانهم او عشيرتهم
وترك الكفرة على ما هم عليه من الغرة بين اظهر
المسلمين اكبر موادة لهم محادة لرب العالمين
وقال تعالى كنتم خير امة اخرجت للناس تامرون
بالمعروف وتنهون عن المنكر وقال تعالى كانوا
لا يتناهون عن منكر فعلوه فمدح سبحانه هذه
الامة بظهور الامر والنهى فيها وذم غيرها بترك
الامر والنهى ولذلك حل بتاركيهما من النعم
ما حل وفى حديث ابن عباس رضى الله عنهما قيل
لرسول الله صلى الله عليه وسلم يا رسول الله تهلك
القرية وفيها الصالحون قال نعم قيل يا
رسول الله قال بتهاونهم وسكوتهم عن معاصى
الله واى سكوت عن معاصى الله يضاهى السكوت
عن اعدا الله يتبخترون فى بلاد الله لا سيما
مع القدرة على ازالة هذه المنكر ممن هو اقوى
واقدر وفى حديث ابى سعيد الخدرى رضى الله عنه قال
سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول من
را منكرا فليغيره بيده فان لم يستطع
فبلسانه فان لم يستطع فبقلبه وذلك اضعف
الايمان هذا وقد تظافرت كتب المذهب
الشريفة من لدن امامنا الاعظم ابى حنيفة متونا
وشروحا وفتاوى على وجوب الزام المعاهدين
جميع ما اقتضاه عهدهم الماخوذ عليهم من لدن
الخلفا الراشدين رضى الله عنهم اجمعين فمن

حل بتاركيهما

الحمد لله الذى جعل فينا الملهمين
لاعزاز الدين ونصرته والصلاة والسلام
على اشرف خلق الله محمد وعلى اله وعترته
قال الله تعالى يا ايها الذين امنوا لا تتخذوا اليهود
والنصارى اولياء بعضهم اوليا بعض ومن يتولهم
منكم فانه منهم وقال تعالى يا ايها الذين امنوا ان
تنصروا الله ينصركم ويثبت اقدامكم والذين كفروا
فتعسا لهم واضل اعمالهم وقال تعالى يا ايها
امنوا لا تتخذوا عدوى وعدوكم اوليا تلقون
اليهم بالمودة وانا اعلم بما اخفيتم وما اعلنتم
ومن يفعله منكم فقد ضل سواء السبيل وقال تعالى
قاتلوا الذين لا يومنون بالله ولا باليوم الاخر ولا
يحرمون ما حرم الله ورسوله ولا يدينون دين الحق
من الذين اوتوا الكتاب حتى يعطوا الجزية عن يد
وهم صاغرون قال علماونا حتى يعطوا الجزيه عن
يد معناه ان يذهب الذمى من النصارى واليهود
فى يوم مشهود للامير الذى تولى قبض الجزية بنفسه
لا بوكيله ويجلس الامير على محل مرتفع نحو كرسى
فيقدم الذمى عليه ومعه الجزية يضعها وسط كفه
فياخذها الامير من وسط كفه لتكون يده هى
العليا ويد الذمى هى السفلى ثم يصفعه بالكف
على قفاه وبجانب الامير رجل واقف يدفع الذمى
دفعة عنيفة ثم ياتى الاخر فيفعل به مثل الاول
وهكذا والناس يتفرجون عليهم ولا يقبل من
احدهم ان يوكل غيره فى دفعها عنه ليذوق
الذل عساه ان يومن بالله ورسوله فيتخلص
من ربقة الذل وهو معنى قوله تعالى وهم
صاغرون اى ذليلون ولا يجوز باتفاق
العلما بل باجماعهم ان يساووا العلما والامرا

اجلّ المتون المنقوله من ظاهر الرواية عن الامام
متن هداية البداية للامام ظهير الدين المرغينانى
فقد قال فيه ولا يركب الذى خيلا اصلا لا بسرج
ولا بغيره ولا بإكاف ولا يمنع على الاصح ولا
يلبسون العمائم ولا يحملون السلاح ويركبون
الحمير موكفة واذا مروا بجامع المسلمين نزلوا
ولا يركبون الا لضرورة كمرض وخروج الى قرية
ويضيق عليهم الطريق ويمنعون من لبس اهل
العلم والشرف والثياب الفاخرة سوآء كان
حريرا او غيره كالثوب الرفيع والخز الرفيع
والأبراد الرفيعة وتجعل مكاعبهم خشنة ه
فاسدة اللون اتفقت الصحابة على ذلك
اظهارا للصغار على الكافرين وصيانة لضعفة
المسلمين انتهى وقال شارحها المحقق الكمال
ابن الهمام الكافر اذا استعلى على المسلمين
على وجه يصير به متمردا عليهم حل للامام قتله
وقال الشيخ محمد زين ابن نجيم فى الاشباه تبجيل
الكافر كفر وقال الامام ابو يوسف فى كتاب
الخراج فى العهد الذى اخذه عمر بن الخطاب
رضى الله عنه على اهل التوراة والانجيل ولا
يشترون شيا من سبايا المسلمين واى عبد
من عبيدهم اسلم أُقيم فى اسواق المسلمين
فيباع باعلى ما يقدر عليه ويدفع ثمنه لصاحبه
ولا يتشبهون بالمسلمين فى لباسهم فان هم
خالفوا فلا ذمة لهم ولا امان وان هم حفظوا
ذلك ورعوه فلهم ما للمعاهد وعلينا
المنع لهم انتهى وفى البحر الرايق والتنوير مع
شرحيه المنح والدر والفرم وشرحها وفتاوى
الامام فخر الدين قاضى خان ما ملخصه

والاشراف المسلمين فى لباس والمركوب فلا يركبون
الخيل ولا البغال ولا الحمير الجيدة ولا اتخاذ البراذع
المثمنة ويجب على ولاة الامور منعهم من ذلك
وادبهم وردهم لحالة الذل والصغار ولا يركبون
لضرورة ولا يعاشرون ولا يمكنون من المشى فى
وسط الطريق ولا يضيقون على مسلم ولا يمكنون
من رفع اصواتهم بحضرة المسلمين ولا من خادم
يجرى معهم فضلا عن كونه يفسح له الطريق ولا
من الثياب الرفيعة بل يلبسون الثياب الخشنة
الرذلة ولا يمكنون من رفع بناهم على المسلمين
ولا زخرفتها وعلى من ولاه الله تعالى امرة المسلمين
منعهم من ذلك وادبهم وزجرهم واجمع العلما على
انهم لا يمكنون من ملك الرقيق المسلمين لقوله تعالى
ولن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلا وهذه
اعظم شنعة واكبر قبيحة فعلوها فى بلاد المسلمين
فالعلما ينتظرون الحال ويبكون وهم ساكتون
واما الامرآء الذين لهم قدرة على تغيير المنكر
فهم عن هذا الامر غافلون فانا لله وانا اليه
راجعون وتمنع نساؤهم من مساوات المسلمات
كما تمنع رجالهم فلعل الله تعالى ان يقيض للدين
المحمدى من يرفع بنيانه ويشيد اركانه ليفوز بالثواب
من الملك الوهاب ويكون من جملة الاحباب وفى
الحديث عن ابن عباس رفعه يوم من امام عادل
افضل من عبادة ستين سنة رواه البيهقى وعن
ابى سعيد الخدرى مرفوعا ان احب الناس الى
الله يوم القيامة واقربهم منى مجلسا امام عادل
رواه الترمذى والبيهقى فى شعب الايمان وعن
عمر ابن الخطاب عن رسول الله صلى الله عليه وسلم ان
افضل عباد الله منزلة يوم القيامة امام عادل

حذرا من الاطالة انه لا تحدث بيعة ولا كنيسة
في دار الاسلام ويعاد المنهدم اي ما هدمه
الامام لا ما انهدم بنفسه من غير زيادة على
البنا الاول والعدول عن نقضه الاول وان
الذمي يميز عنا في زيه اي لباسه وهيئية
ومركبه ويظهر الكستيج وهو زنار من صوف
او شعر يشد على الوسط وانه يمنع من لبس
عمامة ولو زرقا اوصفرا على الصواب وانما
يلبس على راسه قلنسوة سودا طويلة وانه
يمنع من لبس زنار الابريسم والثياب الفاخرة
المختصة باهل العلم والشرف كصوف رفيع
وجوخ رفيع وابراد رفيعة ويمنع من مباشرة
حرفة يكون بها معظما ككتابة عند امير توجب
احتياج المسلمين اليه وانه كما يجب تمييزهم عنا
في الهيئة واللباس يجب تمييز نسايهم عن
نسائنا في الاسواق والحمامات وانه اذا اراد
الذمي شرا دار في المصر لا ينبغي ان تباع منه فاذا
اشتري يجبر على بيعها من المسلمين وانه قد
ورد الامر الشريف السلطاني على زمان ابي السعود
مفتي الثقلين بمنع استخدام اهل الذمة للعبيد
والجواري فاذا استخدموهم بعد ذلك يلزمهم التعزير
الشديد والحبس المديد وان الحربي المستامن لا يمكن
من الاقامة في دارنا سنة وتعليله انه ان اقام
نضرب عليه الجزية ولا نمكنه من الرجوع لدار الحرب
ليلا يصير عينا اي جاسوسا لهم وعونا علينا
انتهى اذا علمت هذه النقول عن هولاء الايمة
الفحول المصرحة بجواب جميع ما انطوى عليه هذا
السوال علم انه يفترض فرضا علينا على الامرا
القادرين على حماية الملة الغرا ازالة هذه
رواه البيهقي ولا شك ان من اعظم العدل ردع
الكفار عن العلو والاستكبار وردهم الى الذل والصغار
ونص علماونا على انهم لا يمكنون من احداث كنيسة
في بلاد المسلمين وتهدم وجوبا ان احدثت واما
الكنائس القديمة فاختلف هل لهم ترميمها ام لا
واما بناوها اذا هدمت فلا يمكنون منه قطعا
والراجح انهم لا يمكنون من الترميم ايضا فيالله العجب
قد مضى علينا زمان راينا فيه مساجد المسلمين
تخرب وكنايس الكفار تعمر ومن اظلم ممن منع مساجد
الله ان يذكر فيها اسمه وسعى في خرابها ونصوا
على ان الحربي اذا دخل عندنا بامان فطالت
اقامته عندنا لم يمكن من الرجوع لبلادهم ليلا يكون
جاسوسا يخبرهم عن عوراتنا فالاستدام عندنا
ضربت عليه الجزية ومن جملة كلام العلامة الشيخ
خليل في مختصره والزم اي الذمي بلبس يميزه
عن المسلمين اي كالزنار والبرنيطة وطرطور
وعزر لترك الزنار واظهار السكر واظهار
معتقده وبسط لسانه واريقت الخمر وكسر
الناقوس وينتقض عهده بقتال عام للمسلمين
ومنع جزية وتمرد على الاحكام وغصب حرة
مسلمة وتطلعه عورات المسلمين الى اخرها
قال فعلى من نور الله بصيرته من الحكام
ان يمنعهم من هذه الامور التي ارتكبوها الآن مثل
شراهم الرقيق وتفاخرهم في الملابس وفي
السلك حتى ضيقوا على العلما السنة فضلا
عن العوام فيمشي متبخترا بحمار وسط الطريق
حتى يجب ان العالم هو الذي يخلي له الطريق
كما هو مشاهد من غير نكير فنسال الله تعالى
ان يعز دين الاسلام الدين القويم الصراط

البدعه واماطة هذه الشنعه وحسم هذه المادة
والزام الكفرة الفجرة المشي على طريقتهم الجادة التي
عوهدوا عليها من تمييز رجالهم ونسايهم عنا في
اللبس والهيئة والموكب وانهم لا يركبون اذا
ادعت الضرورة الى الركوب على الصفة التي تقدم النقل
فيها ومن جبرهم على بيع بيوتهم من المسلمين
حذرا من تمكنهم وتعسكرهم وماواتهم جواسيس
اهل الحرب ومن تاييبهم وتعزيرهم على شراء
الارقا واستخدامهم وجبرهم على بيعهم ويكشف
على كنايسهم وديورهم وتهدم الزيادة فيها اذ
هي من قبيل تجديد الكنايس والبيع في دار
الاسلام ويبحث عن المستامنين من اهل الحرب
ويبلغون مامنهم وتضرب عليهم الجزية ولا يمكنون
من الرجوع لدارهم لا سيما في زمن هذه الفتنة
ففي البحث عن جميع ذلك درا المفسدة قبل هجوم
المحنة كما تقدم النقل على جميع ذلك فعلى اوليا
الامر العمل بما هنالك وقانا الله واياهم شر
المهالك وسلك بنا وبهم اقوام المسالك ووفقنا
واياهم لاخماد نار الكفر واظهار نور السنة وجانا
واياهم من الدخول تحت قوله تعالى ومن يتولهم
منكم فانه منهم ولا حول ولا قوة الا بالله وان
مردنا الى الله والله اعلم كتبه الفقير عبد الرحمن
القريشي الوفائي الحنفي عفا الله عنه بمنه
(ر.ك.ط)

المستقيم بتوفيق العلما والامرا لاعلاء كلمة الله
ونصرة دينه وترك الطمع وحب الدنيا وزخرفها
الذي عز الحمقا واوثق في المهالك وصد القلوب
عن مطالعة الغيوب هنالك ابتلي المومنون و
زلزلوا زلزالا شديدا اللهم اجعلنا ممن لزم
ملة نبيك محمد صلى الله عليه وسلم وعظم حرمته
واعز كلمته وحفظ عهده وذمته ونصر حزبه
ودعوته وكثر تابعيه وفرقته ووافق نصرته
ولم يخالف سبيله وسنته قاله وكتبه الفقير
احمد بن محمد الدردير العدوي المالكي الخلوتي
غفر الله له وللمسلمين اجمعين امين
(ل.ط)

الحمد لله الهادي الى الصواب

الذي نص عليه العلامة الرملي وكذا شيخ الاسلام ومن حاذاهم من الايمة الاعلام الذين
كادت نصوصهم ان تخرج عن الحصر في هذا المقام ان الذميين القاطنين بدار الاسلام يمنعون
من التزي بزي الامرا والعلما والاشراف فلا يمكنون من لبس الاقمشة الرفيعة ولا من انواع
التفاصيل المنيعة ليلا ينكسر بذلك قلوب ضعفة المسلمين ويقل اعتقادهم في هذا الدين

ويمنعون من الركوب المشابه لركوب المسلمين فلا يركبون بسرج او ركاب من نحو الحديد تمييزا لهم
عن المسلمين لا سيما من ركوب الخيل لما فيه من عزهم وقال تعالى ومن رباط الخيل ترهبون به
عدو الله وعدوكم ولا يمكنون من استخدام احد من المسلمين لان الله قد اعز اهل هذا الدين ونصر اهله
وكان لهم كفيلا حيث قال ولن يجعل الله للكافرين على المومنين سبيلا فما هو واقع في هذا الزمان
من استخدامهم لكثير من المسلمين من الرجال والغلمان من اشد المنكرات الواجب ازالتها على ارباب
الولايات فقد حرموا عليهم التحية ولو باصبح الخير يا فلان وتعاطي خدمتهم في حمام او ركوب ولو
بجرة واتخاذ شي لهم لما فيه من اذلال المسلمين للكافرين ويمنعون من التشبه بمشي عامة المسلمين
فضلا عن تشبههم باسرا هذا الدين المتين فلا يمشون الا فرادى وعند الضيق يلجئون الى اضيق
الطريق فقد روى البخاري ومسلم لا تبداوا اليهود والنصارى بالسلام واذا لقيتم احدهم في طريق
فاضطروه الى اضيقه ويجب علينا عدم توقيرهم وعدم تصديرهم بمجلس به مسلم اهانة لهم
واعزازا للمسلمين ولا يصح شراوهم الارقا المسلمين سوا البيض والسود فترفع ايديهم عنهم
لعدم صحة ملكهم لهم ولو اسلم رقيقهم الكافر وجب نزعه منهم و يباع على مالكه قهرا ويدفع
له ثمنه ولا يجوز لهم ان يساووا ببنايهم لبنا من جاورهم من المسلمين فضلا عن رفع بنايهم
عنهم فان ساووه به او رفعوه عنه وجب علينا هدمه الى ان ينقص عن بنا المسلمين لقوله
عليه الصلاة والسلام الاسلام يعلو ولا يعلى عليه ولئلا يطلعوا على عورات المسلمين
وللتمييز بين البنايين ويمنعون من احداث الكنائس والبيع والصوامع في ديار المسلمين ويلزمنا
هدم ما احدثوه منها في بلد بنيت في الاسلام كالقاهرة فقد روى عن عمر لا ينبغي يبنى
كنيسة في الاسلام ولا يجوز لهم تجديد ما خرب منها واما ما كان منها قديما وقد اسلم اهله فلا
يهدم ما كان بها من الكنايس ولكن لا يزاد عليه بترميم ولا غيره فان زادوا وجب هدم الزايد
ولا يمكن من دخل دار الاسلام من اهل الحرب امان الا قدر قضا حاجته منها فان زاد عنها
بلغ المأمن وقوتل او تضرب عليه الجزية واما المعاهدون فهم فرقة يعقد لهم الامام مدة على ترك
القتال لمصلحة ولا يجوز الزيادة فيها على اربعة اشهر عند قوة الاسلام قال تعالى فسيحوا في الارض
اربعة اشهر وقال تعالى فلا تهنوا وتدعوا الى السلم وانتم الاعلون والله معكم ويومرون بلبس
ما يخالف لباس المسلمين سوا الرجال والنسا ليتميزوا عنهم ويمنعون من اظهار منكر بيننا
كخمورهم فان اظهروها وجب علينا اراقتها وهذا بعض ما في هذا المقام ولو تتبعناه لطال الكلام
ولكن في هذا القدر كفاية لمن نور الله بصيرته وشرح صدره واطاب سريرته فالمرجو من
رب العباد ان يعم عدله ساير البلاد ليكون من المجاهدين في اقامة شعاير هذا الدين فقد
روى عن الصادق الامين اهانة بدعة خير من اقامة سنة وفي رواية عدل ساعة افضل من عبادة
ستين سنة والايات والاحاديث في ذلك جمة قد شاع ذكرها عند سائر الامة وقد ذم الله

تعالى الامم السابقين بعدم انكار المنكرات ما يعملون فقال تعالى كانوا يتناهون عن منكر
فعلوه لبيس ما كانوا يفعلون ومدح الفاعلين لهذا الفعل المتين فقال تعالى الامرون بالمعروف
والناهون عن المنكر والحافظون لحدود الله وبشر المسلمين جعلنا الله من هذا الفريق
وسلك بنا وبمحبينا مسالك التوفيق انه على ما يشا قدير وبعباده لطيف خبير كتبه الفقير
حسن الكفراوى الشافعى

(L.S.) date du cachet 1186

Ces fetvas sont écrits sur la même feuille, en réponse à la question posée en tête. —

Copie d'un firman délivré à l'amb. d'Autriche pour protéger les Pères franciscains, & de la Rédemption, au Caire & pour les faire indemniser des pertes éprouvées par une émeute 1207

دستور مكرم مشير مفخم نظام العالم مدبر امور الجمهور بالفكر الثاقب متمم مهام الانام بالراى الصايب
ممهد بنيان الدولة والاقبال مشيد اركان السعادة والاجلال المحفوف بصنوف عواطف
الملك الاعلى مصر واليسى وزيرم [illegible] پاشا ادام الله تعالى اجلاله واقضى قضاة
المسلمين اولى ولاة الموحدين معدن الفضل واليقين رافع اعلام الشريعة والدين وارث
علوم الانبيا والمرسلين المخصوص بمزيد عناية الملك المعين مولانا مصر قاهره قاضيسى
زيدت فضايله وقدوة الامراى الكرام عمدة كبراى الفخام ذوى القدر والاحترام المختص
بمزيد عناية الملك العلام مصر قاهره ده شيخ البلد اولان دام عزه توقيع رفيع همايون واصل
اولجق معلوم اوله كه درعليه مده مقيم نمچه دولتلنك مرخص اورته ايلچيسى قدوة امراء
الملة المسيحيه [illegible] ده هربرت ختمت عواقبه بالخير سده سعادتمه تقديم
ايلديكى عرضحالنده دوما ايمپراطوريته تابع نمچه وطوسقانه رعاياسندن اولوب قديمدنبرو مصرده
مكث اوزره اولان پادرى فرنچسقانى تعبير اولنور رهبانلره بوندن اقدم خلاف عهد
نامهٔ همايون انواع حقارت وجفا وكمال تعدى وجبر اثنا بر دخل وتعرض ومبالغ وافره
اخذ وضرب وحبس مثللو حالاته بعض امرا وسايرلرى طرفلرندن ابتدار اولنمش اولديغى
مقدما نمچه لو مصلحتكذارى طرفندن انها ونمچه رعاياسندن اولان سالف الذكر رهبانلرم
حاللرى محروسه مغاير عهدنامهٔ همايون بومثللو مظالم وتعدى وتجريم وتغريم روا
كورلمسى دولتين بينده يوما فيوما تزايد واستقرار اولان موالات تامه ومصافات
كامله مقتضاسى وحقوق همجوارى مبتغاسى اوزره ميرلو طرفندن خلاف شرع شريف ومغاير
عهدنامهٔ همايون وبغير حق رهبانلرك مرقومونك فضولى جبرا وقهرا اخذ اولنان

مبلغلری تماما وكاملا تحصیل ورد وتسلیمی ورهابین مذكوره یه فیما بعد بو مثللو حقارت
ومطالبه لر وتغریم وتجریمدن صیانت وما تقدمدنبرو ید تصرفلرنده اولوب مصر قاهره ده
رشید واسكندریه وقرشوط واخمیم وجرجه ناحیه لرنده واقع مسكن وكلیسالرینه واموال
واشیالرینه دخل وتعرضدن مباعدت وبر موجب شروط عهدنامهٔ همایون هر وجهله آسودهٔ
حال ومرفه البال اولملری خصوصنه اهتمام ودقت اولنمق بابنده امر شریف صدوری مقدما
استدعا اولنمغین نشان دیوان همایونمده محفوظ عهدنامهٔ همایونمه لدی المراجعه حضرت عیسی
دیننده اولان فرنك راهبلرینك حقنده سلاطین نشین نصفت آیینم ذات سعادتلرندن
ویریلان عهدنامه لرده مسطور ومقید اولان مواد وخصوصا عنایت واحسان اولنان
نشان عالیشان واوامر شریفه نك مضمونی اوزره كرك پوزوجه صلحنده اولسون كرك
اندن صكره احسان اولندیغی وجهله بالجمله راهبلره وبالخصوص اسرا تخلیصچیلری دوما
ایمپراطورینك بادرترتبه تاوی تعبیر اولنان رهبانلرینه مساعده بیوریلان خصوصلره
بعد الیوم دخی مرعی طوتلمق اوزره طرف همایونمدن تأكید اولنه شویله كه كلیسالرینی مساغ شرع
مستقیم اوزره تعمیر وترمیم وایده كلدكلری آیینلرین اجراسنه ممانعت اولنمیه وخلاف شرع
شریف ومغایر عهدنامهٔ همایون اقچه مطالبه سیله وغیری بهانه ایله بادرترینه تاوی تعبیر
اولنان مزبور راهبلر وسایرلرینه رنجیده اولنمیوب حمایهٔ پادشاهانمدن آسوده حال
اوله لر دیو مقدما نیجه لو یه اعطا قلنان عهدنامهٔ همایونمده مندرج وتصریح اولندیغی مسطور
ومقید اولدیغنه بناءً عهدنامهٔ همایون شروطی موجبنجه عمل وحركت اولنمق ایچون بیك
یوز طقسان اوز سنه سی اواخر ذی الحجه سنه امر شریف ویرلمش اولدیغی بابنده تأكیدی
حاوی امر شریفم اصدارینه محتاج اولدیغی مصرده مقیم نیجه قونسلوسی كارلو روشتی
ایلچی موسی الیه طرفنه كوندردیكی كاغدنده بیان ایلدیكنه بناءً مثله بر منوال محرر مجددا
امر عالیشانم اصدارینی استدعا ودیوان همایونمده محفوظ قیود واحكامه مراجعت
اولندقده بر وجه محرر تاریخ مرقومده امر شریف ویرلدیكی مسطور ومقید بولنمغله مقدما
صادر اولان امر شریف وعهدنامهٔ همایون شروطی اوزره عمل اولنمق فرمانم اولمغین
امدی نیجه دولتی دولت علیهٔ ابدی الاستمرار وسلطنت سنیهٔ دائم القرارمله صمیمی
دوستی ومجواری اولوب بین الدولتین دركار اولان تحابب موالاة مقتضاسنجه دولة
مشار الیهانك رهابین وتجار وادملرینك ممالك محروسة المسالك شهریارانمده
كافه مظالم وتعدیاتدن مامون اوله رق بر موجب عهدنامهٔ همایون حمایت وصیانت ومغایر
رسوم دوستی حركته ابتدار ایدنلرك منع ودفعلریله من كل الوجوه محمی ومستظل
قلنملری مطلوب پادشاهانم اولدیغی وایصال جور وتعدی اولنملرینه بر وجهله رضای

یوزوجه

Padri Trinitari.

داوردانم اولمدیغی معلومکز اولدقده بروجه محرر مقدما وحالا قرار فرمای اولدیغی اوزره بعد الیوم
دخی دولت مشار الیهانك توابعی اولان دهاجی ودعایا یه ذنها روزنهارو مغایر عهدنامه همایون
جور واذا وتجریم متکلو حالات وقوعه تجویز ایلمیوب قدیمدن یدلرنده اولان مساکن وکلیسیه
واموال واشیالرینه دخل وتعرض اولنمیوب مرفه البال اولدقلری حالده اقامتلرینه بر موجب عهد
نامه همایون وجوهله حمایت وصیانتلری امورینه على الدوام کمال دقت واهتمام ایلیوب
تنبیه شاهانه مه مخالف معتاددن قصور وتجاوزدن وتنفیذ امر عالیشانمده تکاسل
ومسامحه دن وبعد ازین مغایر عهدنامه همایون ادنی حالت وقوعیله مظهر عتاب
پادشاهانهم اولمقدن غایت الغایه تحاشی ومجانبت ایلمکز بابنده فرمان عالیشانم
صادر اولمشدر بیورددم ویکی حکم شریفم وصول بولدقده بو بابده شرفنفاذ صدور
اولان فرمان واجب الاتباع والازم الامتثالمك مضمون اطاعتمقرونیله عمل وحرکت
وخلافنده اتقاو مجانبت ایلیه سز شویله بیله سز علامت شریفه اعتماد قیله سز
تحریرا فی اواسط شهر شوال سنه سبع ومایتین والف بمقام قسطنطنیه المحروسه

Traité de paix avec Venise après une guerre de 3 ans, en contenant la cession de Malvoisie, de Napoli & une indemnité de 300,000 (Sequins) ducats (V. Jouquié 141.)

V. Jouannin Turquie 141.

an-947-1540 Sultan Suleiman 1er le grand & le doge Petro Lando. Luigi Badoero پترو لاندو 8. lug. I. 481.

انابولی

نشان شریف عالیشان سلطانی وطغرای غرای جهانستان خاقانی نفذ
بالعون الربانی والصون السبحانی والصون الصمدانی حکمی اولدرکه محمد کیجالدم بن کرکه سلطان
السلاطین برهان الخواقین تاج بخش خسروان روی زمین سلطان سلیمان خان بن سلطان سلیم خان
وندیك دوژی اولان پترو لاندو درکاه سعادت دستکاهمه الومودور نام مرادملیس
ایلچی تعیین ایلیوب یوجه استانمه عرض عبودیت واخلاص ایلیوب مابینده دوستلق
ومعاهده اولوب یوجه درکاهمه صلح وصلاح اولمغی ابنده استدعای عنایت پادشاهی
ایلیوب کندولرك تحت تصرفلرنده اولان قلعه لردن موراده واقع اولان انابولی نام
قلعه یی قله سیله ومنافاسیه نام قلعه یی بیله طوپلری وچاکارلی وسایر مبراع والاتنی
الوقلونمزه عسکر ایچنده اولان بکلری وعلوفخیلری قنده استرلرایسه اشبابلری ایله کیدوب ودعا
دخی اختیاریله قالمق استیانلر قالوب کیتملی استیانلر اسبابلریله کیتملی اوزره غلبه علیه
عالمپناهمه تسلیم ایلیوب وخزانه عامره جانبنه داخی اوچیوز بیك سکه افرنجی التون وبریلك
اوزره له یوز بیك فلوری شمدی ویروب وبینه بو ییل ایچنده اللی بیك فلوری داخی ویروب
وباقی یوز اللی بیك فلوری بو ییل دن صکره ایکی ییل ایچنده ادا ایتمك اوزره صریلادم

984=1576. Sultan Murad III & le doge [illegible] dans le renouvellement de l'an 984 on dit cette formule

حالا مفاخر الامرا العظام العیسویه مراجع الکبرا الفخام فی الطایفه المسیحیه وندیك دوژی اولان الویزه موسنتیغو ختمت عواقبهم بالخیر

Aloisio.

۹ براه

عتبه

بیتمش بش بیك فلوری اولور كندولره عهدنامهٔ همایون احسان اولنمق تضرع اتدكلری
اجلدن بنده دخی مزید مرحمت خسروانم ظهوره كتوروب تفصیل اولنجق شروطلر اوزره الی
معاهدهٔ شریفم احسان ایلیوب نشان همایونم سعادتمقرونی ویروب عهد شریفم بوندن اوزره
جاریدر وعهد نامهٔ همایونم مقرر و موكد اولمه ایچون یمین دخی ایدرمكه یری وكوكی
یرادن حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك برلكی حقیچون مادامكه انلر طرفندن عهده مخالف
ایش اولمیه بنده دخی معاهدهٔ شریفمه مغایر وضع صادر اولمیه مذكور وندیك دوزی اولان
بترو ادندو ایله وسایر جكلری وادهلری ایله وانلره متعلق اولان یرلرك وولایتلرك خلقی
ایله وبو عهد نامهٔ همایونم صادر اولمزدن اول مابینده عداوت اولدوغی زمانده انلر جانبندن
شمشیر ظفر تاثیرم ایله النان نوسنه سنجاغی اوجنده قلعهٔ ادرا وقلعهٔ نادین وبو قلعهلره تابع
اولان كویلرك جمله حدلری وسنورلری ایله وفتح اولدوغی زمانده یرنده موجود بولنان رعایالیله
واق دكز ایچنده واقع اولان جزیرهلردن اسكادوس قلعهسیله وجزیرهٔ انكروس قلعهسیله
وجزیرهٔ اندره اكی پاره قلعهسیله وجزیرهٔ سفنوس وجزیرهٔ پر قود قلعهلریله وجزیره كریه
اكی پاره قلعهسیله وفقشیه یه تابع اولان جزیرهلردن نقشه اوچ پاره قلعهسیله وجزیرهٔ
صانتوریس وجزیرهٔ میلو اكی قلعهسیله وجزیرهٔ اندرو پاته قلعهسیله وسیره بر قلعهسیله
وتینوز قلعهسیله ومعمور اولمیوب خالی اولان خرابهدن جزیرهٔ اكنه وجزیرهٔ مرتی وجزیرهٔ
ترمنه وجزیرهٔ پارو وجزیرهٔ مكنه وجزیرهٔ پاپلق وجزیرهٔ قیولوبجه وجزیرهٔ سرغو واسپانیولیه
واچی موكیه وجزیرهٔ مااللوكلی كه بو ذكر اولنان جملهسی خاصهٔ همایونملك تصرفنده در بونلردن غیری
انلره تابع او ~~[illegible]~~ اولیوب الآن ضبطلرنده اولان تنه نام جزیرهٔ قلعهسیله وسایر
تصرفلرنده اولان قلعهلری ایله وبو برغوزلری ایله الجمله ایا مادقوندن سنجاغی كتوران
كمسنه لوله یاشنده وقوردن الآن تصرفلرنده اولان املیری وكویلری ایله شدیه وكیین وشدیه
صكره كندو دزه اولوندن الاحق مرلوی ایله بعد الیوم ارامزده دوستلق وبارشقلق اوله ویا
سنجاغی سنورنده واقع اولان پارغه نام موضع قلعهسیله وواروشیله وحد وسنوری ایله كه
امریم ایله سابقده یاقلوب یقلمشدی حالیا مزید عنایتمدن ینه انلر جانبندن تصرف
اولنمهسی امر ایلدم ینه انلر اوله اما مزبور پارغه واكا تابع اولان كویلرده واقع اولان
ادهلری دكیزدن وقوردن بنم ممالك محروسمه ضرر وزیان ایلدلرایسه وندیك بكلری اول ضرر وزیانی
تضمین ایتدرهلر وادنلرك حكم حقلرنده كلهلر وممالك محروسمده اولان سنجاقبكلرنده وبو
باشیلردن بالجمله بنم خدامم انجم احتشامیمدن هیچ احد انلرك ولایتلرینه وقلعهلرینه وبرغوزلرینه
وادهلرینه ضرر وزیان ایتشدرمیهلر واكر جناب جلالتمآبمه متعلق اولان بكلرمدن وعساكر
ظفر مآثرمدن بونلرك ولایتلرینه وقلعهلرینه وبرغوزلرینه وادهلرینه ضرر وزیان ایرشدرلر ایسه

Left margin: Urana Lhadin hammer 3090 315.907 hammer 908. نادین — ایواینه ١١١٣ قلعهٔ نادین — كرید ١١١٤ — نقشه ١١١٣ وسیره سور قلعهلریله — V. hammer 279 296 — مرتی = مرید — ترمیه = مكینه — برغاز ١١١٤ — تصرفلرنده اولور — قلعهسیله — بوغازلرینه

Right margin: سه نوردكر اسنة [illegible] قلعه سیله وسایر تصرفلرنده اولان [illegible] وبوغازلریله [illegible] اولان بالجمله

Interlinear pencil notes: egribos, Skyros, serphol, siphanto, andro, Naxia, antiparo, Syra, milo, Santorin, egine, Dialoes, stampalia, piscopia, micone, Furni, Hermina, Karki

واقع اولان ضرر وزیان فرماندن شیقمغله یونه قونلوب دخل ایدنلرک حقلرندن کله‌لر و مزبور چکلری
بازرکانلرندن وادملرندن بنم ممالک محروسه‌مه پاشلرنه و قپودننه قدرغه‌لری و کوکه‌لری ایله و غیری کوچک
کمیلری ایله محروسهٔ استانبوله و غلطه‌یه و دیار عربستانده واسکندریهٔ مصره و کلیبولیده
اشغه‌جه اولان بوغازه وانه‌بختی و پروزه بوغازلرینه و متون لیمانلرینه غفلت ایله کلوب کیرمیوب
مقدما خزنداره تنبیه ایلیوب اجازت ایله کلوب کیروب مکرکه دوزکار شدتی اوزره قروتنه اولوب
ویاخود انلری جرالی لونده قالیقدری قووب اول اسکله‌دن غیری قوناجق یری اولمیوب ضرورت
اوله اول وقت کلوب کیرلر اکر ممکن ایسه تنبیه ایدلر وکتملو ولیجلق اجازتسز کتمیه‌لر واجازتسز
کیدوب مخالفت ایدنلرک حقلرندن کلنه اول ایجون وندیک جلرینه تهمت اولنمیه اما بو خصوص التی
آیدن صکره اوله که وندیک کمیلری متنبه اولوب بو سببله عهدشریفمه مخالف ایش ادعا اولنمیه
و ممالک محروسه‌مده دریا یوزنه کیدن کمیلر و قدرغه‌لر و دونمه‌لر دکیز یوزنده وندیک کمیلرینه بولشورلر
ایسه برمرنه دوستلق ایدوب ضرر وزیان اتمیه‌لر انلر داخی فرمان همایونمله دریا یوزنه چیقمش دونمه‌لرمه
و قدرغه‌لرمه و سایر دریا یوزنده یوریان کمیلرمه بولشدقلرنده یلکنلرین ایندروب دوستلقلرین
و اطاعتلری اوزره اولدقلرین بلدره‌لر و اکر یلکنلرین ایندروب دوستلقلرین بلدردکدنصکره
ضرر وزیان ایدرلر ایسه اکر ادم و اسباب و طوار زیانی دریینه قویله همچنان
انلرک کمیلری و قدرغه‌لری و دونانمه‌لری داخی دکیز یوزنده بنم کمیلرمه و یاخود رنجبر کمیلرمه
بولشورلر ایسه دوستلق اوزره کچوب کیدوب ضرر وزیان اتمیه‌لر و اکر آدم و اسباب و طوار زیانی
درهرنه ایسه یرینه قویالر و اکر اتفاق دوشوب حرامی و لوند کمیسنه بولشوب اول حرامی
کمیسی بونلره قصد ایدوب جنک ایلیه و باراده الله تعالی حرامی کمیسنه بونلر غالب اولوب حین محاربه‌ده
هلاک اولاندن غیری نه قدر ادم اسیر اولوب دیری دوتلور ایسه کندولر اصلا قتل اتمیوب
بیقصور صاغ و سالم سلاحی سعادتمه ارسال ایلیه‌لر تا که محکم حقلرندن کلنوب جرو جهله سیاست
اتدرم که غیریلره موجب عبرت اوله و بنم ممالک محروسه‌مده دونمه کمیلرم که بر طرفه سفره کیدن
وندیکه متعلق اولمیه وندیک دونانمه‌سی اینتیم کندو حالنده دوستلق اوزره قمروب حرکت
اتمیوب واروب کمسنه‌یه معاونت ایلمیه و بنم دونمه‌لرمه ضرر وزیان ایرشدرمیه سنه سبب
اولمیه بنم ایله دوستلق اوزره اولان کمسنه‌لرک دونمه‌لری ارالرنه کتوردمیه‌لر و انلره یاردم
اتمیه‌لر و آزیق و مهمیه‌لر اکر دونمه‌لرندن هرقنغیلر امرمه مخالفت ایدر ایسه ایلدوکی یوده وندیک بکلری
محکم حقلرندن کله‌لر سایرلرینه موجب عبرت اوله وغیری ولایتلر حرامی بادیجه‌لرینه و قدرغه‌لرینه
وغیری کمیلرینه دوشمن کلدکلری وقت وندیک کندو ادالرنه و لیمانلرینه و حصارلرینه صغندرمیه‌لر
و طورغورمیه‌لر و تمق ممکن اولور ایسه دوتوب مجال ویرمیوب حقلرندن کله‌لر بنم جانبمدن
داخی اولوجهله عمل اولنوب غیری ولایتلر حرامی بادیجه‌لرنی و قدرغه‌لرنی لیمانلرینه و حصارلرینه

اخبار
درقوته
لونده قالیته
اوزره
اولمق
رنجبرلر
اولدقی
ادالرینه
طورغورمیه

صفندر سیوب دوتمق ممکن اولور ایسه دوتوب عجال و بر سیوب حقلرندن کلەلر ووندیکلرنه بر کمسنە
کلوب بنم عمالك محروسەدە کمسنە ایلە صاتقو وبازار ایدوب اقچەسن تمام ویرمدین حیلە ایدوب قاچوب
کیدر ایسە بنم حکم همایونمله واروب طلب اولندقده اول کمسنە بولنور ایسە ذرقتی صاحبنە الیویرەلر
وبنم عمالك محروسەمدە بر کمسنە واروب وندیکده بر کمسنە ایلە صاتقو بازار ایدوب اقچەسن تمام
ادا اتمدین قاچوب کلور ایسە ثابت اولدقده حقی الیویرەلە وعمالك محروسەدن بر کمسنە بورج
ایدنسە ویاخود بر وجهلە متهم اولوب غیبت ایلسە انولك ایچون بر کناهسز کمسنە دوتلمیە
وندیك بکلرنە انولکیچون تهمت اولنمیە مکرکە انلرك مملکتنە واروب طورم بیزم جانبمزدن
داخی اولوجهلە انلرە وبایلوس کیمی دیلرلر ایسە کوندرەلر دیلر ایسە خولتلە سیلە کلوب محروسە
قسطنطینیەدە اوچ یلە قریب طورە تمام اولمدین کیده دیلر ایسە خولتلە سز کلە مصلحت
هدرنە ایسە کورە اوچ ییل تمام اولمدین اول کیده انولك یرینە اولوجهلە بر داخی کلە ووندیکدن
دوندیکدە بر اسیر قاچوب عمالك محروسەمە کلوب مسلمان اولور ایسە صاحبی کلور ایسە بیك اقچە
ویرلە صاحبی کلمیوب وکیلی کلور ایسە وکیلنە ویرەلر واکر کفری اوزرنە ایسە اول اسیری
عینی ویرەلر وعمالك محروسەمدن قاچوب انلرە واروب ایسە اکر مسلمان ایسە ویاخود مرتد
اولدی ایسە تعلل اتمیەلر البتە عینی ایلە کندوی ویرەلر واکر کفری اوزرنە ایسە
صاحبنە ویاخود وکیلنە بیك اقچە ویرەلر شویلکە حرامی قایقلری دکرده وغیری
کمسنەلر قوروده واروب وندیکە تابع اولان ادالری اوروب ادملرین اسیر ایدوب
کتوروب روم ایلنە واناطولیدە صاتەلر انولك کبی اسیرلر بولندقدە کرکی کبی دقت
واهتماملە تفتیش اولنوب هر قنقی الدە بولنور ایسە کیمدن الدوغن بولدرەلر شویلکە
الدوغی کمسنەلر بولندە منتهی اولور ایسە واول بولندە داخی الە کیروب واقعا اسیر وندیکلو
ایدوکی ظاهر اولور ایسە اول بولندە محکم حقندن کلە اول اسیر مسلمان اولمش ایسە
ازاد اولوب صالیویرەلر واکر هنوز کفری اوزرنە ایسە وندیکلویە تسلیم اولنە واکر کیمدن
الدوغی معلوم اولمز ایسە اول اسیر کندو درکاه معلامە کتوردلوب قضیەسی سدەء
سعادتمده تفتیش اولنە اول وقت داخی اکر وندیکلو ایدوکی ثابت اولور ایسە
مسلمان اولمش ایسە ازاد اولە واکر هنوز کفری اوزرنە ایسە بایلوسە تسلیم اولنە ووندیك
کمیلری عمالك محروسەمدن کلورکن مخالف یل چقوب اول کمی هلاك اولور ایسە ندکلو ادم
قورتلور ایسە ازاد اولە وطوارلری قورتلور ایسە صاحبنە ویرلە قپودان جانبندن وادملر
وغیریدن قطعا دخل اولنمیە واکر عمالك محروسەمدە اول جزیرەدە بر کمی واررکن مخالف یل چقە
اول کمی هلاك اولور ایسە وندکلو ادم قورتلور ایسە انلرە دخل اولنمیوب وطوارلری
صاحبنە ویرەلر قطعا نزاع اولنمیە وعمالك محروسەمدە شول یرلردە کە قدرغە وقایقلر

وغنری قمیر دریا یوزنه چیقوب کتدکلری وقت که بنم فتوالم انلر کله بیله اولمیه اول کمیلرك رئیسلری
محکم کفیللر ویرلرکه واروب وندیك مملکتنه ضرر وزیان ایریشدرمیه‌لر که اکر کفیل ویرمدین
کیدرلر ایسه مجرم وکناهکار اولنلر اولالر محکم حقلرندن کلنه واکر کفیله ویرلر کدنصکره ضرر
وزیان ایدرلر ایسه نه ضرر وزیان اولور ایسه کفیللری ویرهلر همچنان وندیك طرفندن
داخی دریا یوزنه کمیلر چیقه وندیك قپودانی بیله اولمیه رئیسلری محکم کفیللر ویردکدنصکره
ممالك محروسه‌مه ضرر ایدرلر ایسه اول اولان ضرر وزیانی کفیللری ویرهلر اکر کفیلسز کیدرلر ایسه
مجرم وکناهکار اولالر محکم حقلرندن کله‌لر ممالك محروسه‌ده بر خراجکذار ویاخود بر عامل
قاچوب وندیکه متعلق قلعه‌لره وارالر واروب تمکن اتسه قبول اولنمیه واوده ادملر
تقلل اتمیوب عینی ایله ویره‌لر شویلکه ادم اولدروب ویاخود اوغرلق ایدوب رزق ایلتسه‌لر
عینی ایله ویره‌لر بنم جانبمدن داخی او لوجهله اتدرلوب اول طرفده ادم اولدروب ویاخود
اوغرلق رزق کتوررلر عینی ایله ویره‌لر و وندیکلو بر بری ارهسنده نزاعلری اولسه بالیوسلری
عادتلرنجه دکلیه کمسنه مانع اولمیه وبر کمسنه‌نك بالیوس ایله نزاعی اولسه شویلکه سدهٔ
سعادتمه محروسهٔ استانبولده واقع اوله قضیه‌یی دیوان عالیشانمده استماع اولنه ولکن
چون سعادتله سفر همایونمده بولناجق اولورسم انوك کبی بالیوس ایله واقع اولان منازعه
محروسهٔ استانبول محافظه‌سی ایچون قونلان بك حضورنده قلعه معرفتی ایله
استماع اولنه وشویلکه وندیك بازرکانلری ایله بر کمسنه‌نك نزاعلری واقع اولوب قاضی‌یه
وارلر وندیکلونك کندی ترجمانلری حاضر اولمینجه قاضی اولان دعویلرین استماع اتمیه
اما انلر داخی تعلل ایدوب ترجمان حاضر دکلدر دیو عوق اتمیوب ترجمانلرنی احضار ایلیه‌لر
اکر ترجمانلری مهم مصلحتده اولور ایسه کلنجه توقف اولنه و بالیوس اولنخاطرلو بوجه
ایچون کمسنه بونده دونمیوب اودتمیه اما بالیوس انی وندیك بکلرنه بلدوره‌جك وندیك
بکلری داخی اکلمیوب جوابن کوندرهلر و وندیکده اینه بختی یه ومورهیه وسائر ممالك
محروسه‌مه بر بازرکان که کله بر غیری کمسنه بورجی ایچون انی طوتوب انجتمیه‌لر و وندیکلو بازرکان
بورسریه وغیری یره کتمك استسه بالیوسدن اجازتنامه المینجه کتمیه‌لر اکر تمرد ایدوب
اجازتنامه‌سز کتمك استر ایسه سوباشی بالیوسه معاونت ایلیوب قیوویرمیه و وندیکدن
کلان کمیلرك نفقتیلری ممالك محروسه‌مده خدمته طوتلمیوب نیجه کلدی ایسه کمیلری
ایله کیده‌لر و وندیکده کلوب تمکن ایدن کمسنه‌لر اولوافلسون وارکن اولسون مادام که
کلوب کیدوب رنجبرلك ایدوب بنم ممالك محروسه‌مه یرلشمیه واروب کیرو کیده انلردن
خراج طلب اولنمیه و وندیکلونك بعضی خراجکذار کافرلرله نزاعلری اولوب دعوای
ایدیجك وندیکلو شاهدلر اقامت ایدرلر ایمش خصم اولانلر دوبر کافرلرندن کرکلدر دیو

اودتمیه و بالیوس اولنخ
قدیمی اولنان یدیوزی سالکه
اولمش بحسن وارو ه اکع
معرفتیله صحه وعدل اوزره
طلب اولنه بالیوس دخی یا
اصوالك فصل اولنمسی
وندیك بکلرینه اعلام ایلیه

مضایقه ویرویب ونده‌یکلو کاولیلر شهادتلرین قبول اتمزلر ایمش ایله اولمسه جمله کفر ملت واحده اولدوغی
اجلدن بیوردوم که انلرل اکر کفر ایله منازعه‌ی اولوب اقامت شاهده احتیاج اولور ایسه کفرم طایفه‌سندن
قنغی صنفدن که شاهد اقامت ایدوب شرع شریف نبوی مقتضاسنجه اثبات ایدرلر قبول اولنه وونده‌یکلولردن
بر بازرکان ممالک محروسه‌مده بولنوب وایزه‌وکوبن اصلوب دزتی الته‌سه ویاخود باجه‌لقدن بازرکان
دیلمیش ویاغایب اولسه وارثی ویاخود وکیلی کلور ایسه شرعله کورلوب حق یرینه وارم وونده‌یکلودن
بر بازرکان ویا برکمسنه ممالک محروسه‌مه کلوب تجارت اوزره کندو حالنده یوروکن وفات
ایلسه انلرک متروکاتنه بیت المالجی قادشیوب ایلوسلرنه تسلیم ایدرلر وسفرب مسلمانلرندن وبونلردن
غیری سایر یرلرک بازرکانلری که بیع وشرا ایلمک ایچون اشدن وقتوبودن کلملو ولیجاق که ونده‌یکلو
حکم اتدوکی یرلرده اوغرایه عادت وقانونلری اوزره متاعلرینک دستوری الاقتدان صکره مانع اولمیه
وضرر وزیان ایرشدرمیه‌لر که ممالک عجمیه نیجه دیلرلر ایسه هله کیدلر وکدر فرزده بوغاز وبوغازدن
یوریادن کمیلربن ونده‌یک اولسون وغیری اولسون که ونده‌یک تجارتنه وارلر وکلرلر کمسنه مانع اولمیه
ضرر وزیان ایرشدرمیه‌لر مکر که برامزلق ایلمش اوله وبرونده‌یک کمیسی عادت وقانون اوزره
استانبوله ارانوب کندکدن صکره که قانون قدیم اوزره برداخی بوغاز حصارلری اوکنده وادوقده
ارانوب اندن صکره کتمکه اجازت ویرله وحالیا قانون قدیمه مخالف کلیبولیدن داخی ارانور ایمش
سن بعد کلیبولیده ارانمیوب عادت قدیمه مقتضاسنجه کیرو حمان بوغاز حصارلری اوکنده ارانوب
کیده وزکاته ادایی که هر ییل انوکیچون خزانه عامره‌مه بشیوز فلوری ویریلور ایدی ینه اول بشیوز
فلوری تمامه هر ییل محروسه خزانه عامره‌مه تسلیم ایلیه وقبروس خراجی که سال بسال سکز بیک فلوریدر هم
ییل تمامه روسیه‌دن محروسه استانبوله کتوروب تسلیم ایلیه‌لر وممالک محروسه‌مدن عربستان مملکتلری
فتح اولنه‌وغی زماندن برو اولیکلان اسلوب قدیم اوزره الکی یارم ماونه‌لری مصر اسکندریه سنه والکی
قطعه ماونه‌لری داخی محروسه شامه تابع اولان طرابلوس وبیروت اسکله‌لرینه اولیکلدوکی اوزره اسباب
ومتاعلری ایله مقرر اولان وقتلرنده وموسملرنده کلوب کیدلر وقتندن وموسمندن تاخیر اتمیوب
اکر ایکی قطعه ماونه‌لرید واکر داخی زیاده در واکر بیوک واکر کوچک کمیلر دکشدرنه دکین نوجهله کلوب کیدوب
بیع وشرا ایدن طمله کلمشلر ایسه کیرو ادوب اولیکلان مخالف نزاع اتمیه‌لر وولایت عربستانده
سابقا یهودی اولوب صکره مسلمان اولان ابراهیم کشتوری نام کمسنه بیروت وطرابلوس اسکله‌لرنده
اکر اقچه‌دن واکر هر متاعدن اولدن اولیکلان عادت وقانون قدیمه مخالف احداث ایدوکی بدعتلر دفع اولنوب
قدیمدن نیجه اولیکلدی ایسه انکا کوره عمل اولنوب قانون قدیمه مخالف کمسنه‌یه تعدی اتدرلمیه واول ماونه‌لره
وسایر کمیلره وتاجرلرنه بنم جکر یکلرمدن وجکرمدن وسایر قوللرمدن بر احد قانون قدیمه مخالف ظلم وتعدی اتمیه‌لر
امن وامان اوزره اولالر کمسنه انلری انجتمیه اشبو ذکر اولنان عهد اوزره دوستلغی قبول ایدوب یمین ایدرم
که یری وکوکی یرادن پروردکار حقیچون مادامکه عهدی ودوستلغی الکر رعایت ایدوب عهد شریفمه مخالف اتمردن

اویله

زیرجی

مرد ۶۸۷.

اسکندریه سنه

موعلوده

Lamiat II. 92.

وشحنه استانبوله ویبردت

[illegible]

à répondre par la suite, le texte ci-dessus date de 1004 à partir du renvoi

V. 102 Bonatz. oudbina, Lika 70.

Chateaux de Sadjino ou Satnije 102 Velika 381 / monitza Tvorza ou Tochega. V. 482. 102 174 180

Obava?

ايتيش صادر اولميه بندلرى خلاف عهد ايش اولميه شويله بيله لر بو عهدنامهٔ همايونمه يازلدقده بوسنه
سنجاغى اوجنده قلعه بوجاج واردوستنه وولين وسنتنه وذكر قلنان نام خرابه قلعه لر ايچون
بوسنه سنجاغى بكى اولان اول قلعه لر التون [illegible] عرض ايتدوكى اجلدن ذكر
اولنمشيدى اما ونديك دوژى جانبندن درگاه معلامه وارد اولان مزبور ايلچيلرى
اول قلعه لر النماسنده [illegible] تكرار تفتيشه محتاج اولوب خصوصيله
ذكر اولنان [illegible] قلعه لرى [illegible] عنايت خسروانه [illegible]
[illegible] قلعه لر احوالى عهد [illegible] موقوف
قلندى تفتيش اولنوب كوريله واقعا مزبور ايلچينك تقرير ايتدوكى كبى ايسه [illegible] تسليم
اولنه بوسنه سنجاغى بكى عرض ايتدوكى اوزره ايسه حكم اول بابده امر شريفم نفاذ صادر اولور
ايسه موجبيله عمل اولنه وبو عهدنامهٔ شريفمدن اول مذكور اولان ايلچينك ونديك
دوژى ايله مشاوره ايدوب بعض خصوصلرى اولمغين عهدنامه صورتندن مفصل حكم
همايونم يازلوب كوندرلوب الده قالمش ايدى حاليا اول رفع اولنوب اصل مقرر اولان
عهدنامهٔ شريفم بودر دينك مضمون همايونيله عمل اولنه وبو عهدنامهٔ همايونم بيغمبرم
اولو بيغمبر حضرت محمد مصطفى نك صلى الله عليه وسلم تاريخندن طقوز يوز قرق يدنجى
ييلنك جمادى الاخر آينك اولكى كوننده يازلدى حضرت عيسى بيغمبر عليه السلام
تاريخندن اوچ يوز [illegible] كونى دار الخلافة العليا محروسه قسطنطنيه ده
يازلدى شويله بيله لر علامت شريف عالم آرايه اعتماد قيلالر

947 hejire

Cette capitulation renouvelée avec le même protocole jusqu'au Ve article; se terminer par la forme de l'an 1018, plus haut; le tout texte d'ailleurs étant moins sévère et moins dur, sous le règne de Sultan Osman fils de Sultan Ahmed, et du doge Antoine Priuli, l'an 1028, pendant l'ambassade d'Almoro Contarini, procurator پروقوراتور Almoro paraît être un titre des avoyés de Venise

Le tougra de ce firman est orné d'arabesques, mais il n'a pas le cadre portant moudjibindjé amel olouna &c.

1028=1618 acte sultan Osman & Antoni Priuli. CV. Le Kopte dans feri dum II. p. 482. / Ve éd. p. 390

A. Priuli rapporté dans le Mouchaati feri dans tom II, p. 482 L Hid. 390 Ve éd.

V. [illegible] ouverts, & cecl la suite

140

Erizzo

1050-1640 entre Sultan Ibrahim & le doge Erizzo

Renouvellement des Capitulations dans la même forme que la précédente, sous le règne de Sultan Ibrahim & du doge Francesco Erizzo, & pendant l'ambassade de Petro Foscarini. Conclues en l'hégire 1050 = 1640 même protocole. Toughra de la même façon que celui du précédent firman.

Hammer VII. 23

984 = 1576 entre Sultan Murad III & le doge Mocenigo.

Renouvellement des Capitulations, même formule, sous le règne de Sultan Murad fils de Sultan Selim, et du doge ~~[illegible]~~ aloïsio Mocenigo, & pendant la mission de Jacomo ~~[illegible]~~ Soranzo, Cavalier Procurator, conclues en 984. (Même formule, sauf quelques variantes que le traité de 947.)

traité précédent

V. De plus outre ce qui suit:

Mort ant. Barbaro

1573. Hammer VI 431

دیو مقید اولوب بعده مرحوم بابام سلطان سلیم خان طاب ثراه دخی اول عهدنامه همایونی مقرر
طوتوب اکا مخالف ایش اولمیه دیو مقید اولوب دوزی اولان بو نیمو مرسول نام زماننده
عهدنامه همایونک ویرودکدن صکره بابین عداوت افدن اولمغین تکرار ذکر اولنان وندیک دوزی
ویکلری طرفندن مرحوم بابام خداوندکار رحمه الله الملک الغفار زماننده درگاه سعادت دستگاهمزه
بایلوسلق خدمتنده اولان مارقو انتونیو باربارو نام معتمد ادملری کروصلح وصلاح خصوصنی
اعلام واشعار ایدوب کندو خطی ایله ومهر ایله مکتوبی آستانه سعادت بنیانمزه کتوروب استدعای
عنایت ایتدوکده مرحوم مشار الیه بابام طاب ثراه یاننده استدعالری حیز قبولده
واقع اولوب بیان اولنجق شروط اوزره مجددا عهدنامه همایونک ویرمشلر ایمش انونک
دخی مضموننده مزبور بایلوسک مکتوبنده مقید اولان جمله شرطلرنده جری ونده بکلری
مرحوم ومغفورله بابام سلطان سلیم خان طاب ثراه زماننده ویردوکلری اوچیوز بیک فلوری
اسکی عهدنامه لرده مقید اولدیغی اوزره وبیولر واندن غیری سبوره نام حصاری دخی بیله
النان طوپلریله وبو ایچنده اولان رعایادن استیان قلا واستمیان اسباب واموالی واولاد
وانساقی ایله مراد ایدندکلری یره کیده لر کمسنه مانع ودافع اولمیه وزکیسه جزیمزی ایچون
مقدما بشیوز فلوری ویررلردی حالا بیک فلوری زیاده ایدوب قدیمدن ویردکلری
اسلوب اوزره بیک بشیوز فلوری سده سعادتمه ارسال ایده لر ومرحوم بابام زماننده
ویریلان عهدنامه همایون واحکام شریفه که حکوس همایونمده تجدید اولنوب مقبول شریفم

418 Sopoto. 431

Traité de paix signé le 7 mars 1573 par Antonio Barbaro baile ~~Sultan~~ Mocenigo. Hammer VI. 431 sous Sultan ~~Selim~~ Selim

VI 532

lorsqu'on avais échoué ... par les ottomans à Cattaro Hammer VI. 326

اولمش ایدی اکر اول عهدنامه لرده واکر بو مرتبه لردن اوامر علیه ده مقید اولان خصوصلری کما کان مقرر
طوتمغه وونديك بكلری قبرس جزیره سنده آوتوری سال بسال سدهٔ سعادتمه ویردكلری بیك
سکز بیك التونی من بعد ویرمیه لر وادرنا وتلقدن وبوسنه ولایتلرنده اولان مرلیرلری
بعضیسی بو جانبك تصرفنه كروب وبعضی ونديك بكلرینك اللرنده در اكی جانبك اللرنده
اولان حصارلرك قدیمی سنوری وقریه لری ویرمیوب بلدین نه وجهله ضبط اولنوكلمش
ایسه من بعد اول وجهله ضبط اولنه وبو بابده طرفینده من بعد والیلر وحاكملرینه مجددا
امرلر كوندریلوب تنبیه اولنه ودین مورلدوغی زماننده اكی جانبده بولنوب محبوس وكرفتار
اولنان بازركانلر اسباب ومتاعلری وكمیلری ویریلوب اطلاق اولنه لر اكر من بعد بازركانلر
متاعلری صاتلوب ویاخود ضایع اولمش ایسه كه ثابت وظاهر اولا صاتیلانلرینك
نیحه یه بیع اولنمش ایسه اقچه لری وضایع اولان قیمتلری نه ایسه بهالری ویریله دیو ذكر اولنمش
ایله اولنسه من بعد یالكوزی ونديك دوژی وبكلری جانبندن ویریكولی مكتوبنده
مندرج اولان شروط اوزره صلحی قبول ایدوب مادامكه مومی الیهم بكلر طرفندن شرایط عهد
امان رعایت وحمایت اولنوب خلاف عهد وضع صدور اتمیه حضرت خدای متعالك
وحدانیتی وعظمتی حقیچون وحبیب اكرم سعادتلو پیغمبرمز محمد مصطفی علیه افضل الصلوة
واكمل التحیات حرمتیچون عهد ویمین ایدرم كه بنداخی بابمدن اولان دوستلقده
وشروط وعهوددن عدول وانحراف كوسترمیم وسدهٔ سنیهٔ سعادتم دستگاهمه قرودن
ویکشندن دوشمنلك اوزره اولانلر مادامكه ونديك دوژی وبكلری فعلا وقولا معین
وظهیر اولمیه لر واقع صلح وصلاحدن تجاوز اتدرمیم دیو مقید اولمغین ذكر اولنان
اسكی عهدنامه یه كوره دركاه معلامده مجددا عهدنامه همایون رجا اتدكلری اجلدن
ویوجه استاشرطله دوستلق واكر دشمنلك دیلیمزم ~~عنایت~~ عنایت حق سبحانه وتعالی
ایله مفتوح ومكشوف اولوب كسنه [?] كلوب كتمه سنه منع ووردا اولمغین بنداخی مزید مرحمت
شاهانه مدن مرحوم جدم وبابم طاب ثراهما عنایت ایلدوكلری عهدنامه لرده مقید ومسطور اولوب
بابام قبول اتدوكی شروط وعهود بالتمام اجرا اولنماق وخزانهٔ عامره یه اوچ ییله دكین تسلیم
تسلیم اتمكه متعهد اولدقلری اوچ یوز بیك فلوریدن هنوز بو تاریخه دكین تسلیم
اتمیوب باقی قالان فلوری دخی اوچ ییله دكین بیقصور تسلیم اتملك شرطیله صلح وصلاحی قبول
ایدوب مجددا بو عهدنامهٔ همایونی سعادتله قرونی ویردوم وعهد ایلدوكه ونديك دوژی
وسایر بكلری طرفندن مادامكه عهدنامه لرده بیان اولنان شرایط عهد وامان ورعایت وحمایت
اولنوب خلاف عهد بر وضع صدور اتمیه بنداخی حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك اولوهیتی ووحدانیتی
حقی ایچون وحبیب اكرم وشفیع امم ایكی جهان كونشی سعادتلو پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه

Hammer VI 486.

renouvellement de 982-1574 avènement de Mourad III Hammer VII ~~486~~ 23

traité de 984 / 486. Hammer VII. 49.

وسلمك حرمتي ايجون عهد وعلى ايدرم كه مابينده منعقد اولان دوستلق وصلح وصلاحدن
وشرح بيان اولنان شروطه وعهودن عدول وانحراف كوسترميم وسعادتمه قروده وبكنك
دشمنلكي اوزره اولانلره وتبديل دوزي وبكلربي قولي وفعلا هيج وجهله معين وظهير
اولمدقلرنجه واقع اولان صلح وصلاحدن تجاوز اتدرميم وعداونددن اول وصكره خلاف
عهد النان اسيرلري خصوصنده عهدنامه لرده بيان اولنان شرايط اجرا اولنه اما عداوت
زماننده اكي جانبندن دخي النان اسيرلر خصوصنده اول شرط جاري اولميوب اسير
صاحبلري مختار اولوب ديلرلرايسه بها ايله صاليورملو استرلرايسه قوللنلركمسنه
مانع اولميه شويله بلالر علامت شريفه اعتماد قلالر تحريرا في اوايل شهر جمادى الاخر سنه اربع
K/m 984 وثمانين وتسعمايه بمقام قسطنطنية المحروسة

Feridoun (II, 479) contient aussi un traité de paix du 11 rebi ulakher 1080 : paix après la reddition de Candie, en 17 articles, avec un commentaire de [illegible] H.

Hodjet de l'an 1180.

اتصل فيه ذلك وبعد ونه الفقير اليه تعالى
السيد احمد النايب بمحكمة باب الشعريه
عفى عنه
L.S.

ما نسب اليه فيه صحيح نمقه الفقير الى
سبحانه علي بن غانم الغزاوي
المالكي الوفائي
عفى عنهما
L.S.

الفقير الى تعالى العبد نمقه ما نسب الى فيه الاسر جميعا
ابو الصلاح محمد بن ابي الحسن العمري
الحنبلي
عفى عنهما امين
L.S.

بالمحكمة الشرعية المطهرة المرضية بخط باب الشعرية بمصر المحمية لدى سيدنا ومولانا الشيخ
الامام العلامة الهمام الحاكم الشرعي الحنبلي الموقع خطه الكرام اعلاه والعلامة الاوحد الحاكم
الشرعي المالكي الموقع خطه الكريم اعلاه اشهد على نفسه فخر ارباب جنسه الخواجا
جوان المدعو باتسته ولد انطوني الفرنجي الحلوانجي شهوده الاشهاد الشرعي
وهو بكمل الاوصاف المعتبرة شرعا انه وقف وحبس وسبل وابد واكد جميع منفعة
الخلو والسكنى والانتفاع ومدة التواجر والاجرة المعجلة بكامل المكان المعروف بالاروقة
au bas, 4 signatures indéchiffrables الكاين بمصر المحروسة خارج قنطرة الموسكي بحارة الفرنج البنادقة ...

Hodjet de l'an 1165 ....

اتفق ....
مصمصى الموقع اعلاه بمحكمة جامع الحاكم
الحنبلي
L.S.

المالكي
عفى عنه
L.S.

بالمحكمة الشرعية المطهرة المرصنة الجامع الحاكمي بمصر المحروسة لدى كل من سيدنا ومولانا الشيخ الامام
العلامة الهمام الحاكم الشرعي الحنبلي والشيخ الامام العلامة الهمام الحاكم الشرعي المالكي الموقع
كل منهما خطه الكريم اعلاه ... بمعرفة ... (فلان) وبمعرفة (فلان اشهد على نفسه .. ان
صدقوا على صحة استحقاق جهة وقف دير بادى فرنسيس القدس الشريف على فقرا الرهبان

يحقق وعليه
كاتبه حسن
جاويش الطويل
مستحفظان
سابقا
L.S.

الرهبان الفرنج البنادقة القاطنين به والواردين عليه وعلى فقرا الرهبان الفرنج البنادقة بمصر
المحروسة الحاضر بهذا المجلس جميع كامل منفعة الخلو والسكنى والانتفاع ومدة التوافر
والاجرة المعجلة عنها والاذن بالعمارة بجميع المكان الكبير المعروف بالاروقة الكاين بالقاهرة
المحروسة بخط الموسكي بحارة الفرنج المعروف سابقا بسكن قنصل الفرنج البنادقة والان
سكن الرهبان الفرنج البنادقة وبجميع المكان الصغير المتداخل في المكان المذكور المعروف
البدير....

au bas 10 signatures indéchiffrables

الحمد لله
الامر كما نسب الي فيه
كتبه احمد بن المحب

[illegible]

Hudjet de vente et constitution de ouaqf

الحمد لله رب العالمين

هذا كتاب تبايع صحيح شرعي تام معتبر محرر مرعي بصدر الشهادة بالصالحية النجمية عمرها الله تعالى المالكية
بين يدي متوليها سيدنا العبد الفقير الى الله تعالى الشيخ اصيل الدين ابي العباس احمد بن المرحوم سيدنا العبد
الفقير الى الله تعالى محمد ابن المحب الخطيب المالكي خليفة الحكم العزيز بالديار المصرية ادام الله تعالى
احكامه واحسن اليه مضمونه انه ابرهيم بن داود اليعقوبي المعروف بابن دوميه اشترى
بماله لنفسه من ميناس بن ميخايل بن مرسوم النصراني اليعقوبي الصايغ عرف فباعه جميع ما يبين
مما يذكر الايل اليه بالسبب الذي سيذكر هذا بالتفصيل الآتي شرحه فيه وذلك جميع الحصة
قدرها الثلث ثمانية اسهم من اصل اربعة وعشرين سهما وخمسا سهم من سهم شايعا ذلك في
جميع المكان الكاين ظاهر القاهرة المحاور وحارة باب القنطرة بخط المقسم المبارك بين
الزقاقين المعروف احدهما الجولة اولاد تعلب داخل الدرب الواسع والثاني يعرف بالابراهيمي
المشتمل في اصله الورق الحموي المحضر لشهوده المورخ بسابع عشرين شوال المبارك سنة ثمانين
وثماني ماية على باب متقنطر بعتبة سفلى صوانا يعلوه شباكا حديد يغلق عليه فردة باب
خشبا مطبق الخشب الحميري يدخل منه الى دركاه لطيفة مسقفة ....

وجميع هذا المكان من سفله الى علوه مفروش الارض بالبلاط الكدان مسبل الجدر ~~الابيض~~ بالبياض
وذات منافع ومرافق وحقوق وحيطان ذلك وجميع حدود اربعة دل عليها المكتوب اعلاه
الحد الاول منها وهو القبلي ينتهي الى دار كانت تعرف قديما الخواجا عبد السيد بن تعلب
وتعرف الان بزوجته بركة اخت عبد العظيم والحد الثاني وهو البحري ينتهي الى دار تعرف
تورية مخلص النصراني الزيات والى دار تعرف بورثة حرم النصراني العطار بخط باب البحر كان و
الحد الثالث وهو الشرقي ينتهي الى الزقاق الغير نافذ المعروف بدرب الابراهيمي وفيه باب

السر والطاقة للرواق الثاني والثالث المذكور اعلاه وللحد الرابع وهو الغربي ينتهي الى الزقاق
الغير نافذ المعروف بالحوله اولاد تعلب وفيه الباب والشبابك الحديد والرواشن وطاقات الرواق
الاول والاخر المعلوم ذلك عند المتبايعين المذكورين العلم الشرعي النافي للجهاله شرعا الجاري ذلك
بيد البايع المذكور وملكه وحوزه واختصاصه بالسبب الاتي ذكره فيه وهو الصادر الشرعي
الصادر بين المتبايعين المذكورين على مرعام بن صهيوب بن نفيس النصراني اليعقوبي من قبل
تاريخه الى حيث شا الله وانحصار ارثه الشرعي في زوجته نصر النصرانيه وفي ولديه منها هما
بركات وميخاييل وعلى ان المخلف عنه من جمله ما يورث شرعا جميع المكان الموصوف المحدود اعلاه
وان ذلك سهم قسم بينهم بالفريضه الشرعيه فكان ما خص الزوجه المذكوره من ذلك الثمن
ثلاثه اسهم وما خص الولدين المذكورين باقي ذلك وهو النصف والربع والثمن السبعه لهما
وعلى ان نصر الزوجة المذكوره هلكت قبل تاريخه منحصر ارثها الشرعي في ولديها المذكورين هما
بركات وميخاييل المذكورين اعلاه بمفردهما من غير شريك لها في ذلك ولا حاجب وعلى ان
بركات احد الولدين المذكورين هلك عن اخيه ميخاييل المذكور بمفرده من غير شريك
له في ذلك ولا حاجب وعلى ان ميخاييل المذكور هلك عن ورثه الشرعيه وهم زوجته ماريه
النصرانيه واولاده الثلاثه منها هم مينا البايع المذكور ومكين المدعو جرجس ولز المراه وخلف
من جمله ما يورث عنه شرعا جميع المكان الموصوف المحدود اعلاه وان ذلك قسم بينهم الفريضه الشرعيه
فكان ما خص ماريه الزوجه المذكوره بحق اليمن من ذلك ثلاثه اسهم كوامل وما خص الاولاد الثلاثه باقي
ذلك وهو النصف والربع والثمن احد وعشرون سهما للبنت المذكوره من ذلك اربعه اسهم وخمس
سهم ولاخويها المذكورين باقي ذلك وهو الثلثان كاملان سته عشر سهما واربعه اخماس سهم
بالسويه لهما لكل واحد منهما ثمانيه اسهم وخمسا سهم اشترا صحيحا شرعيا بايجاب
وقبول شرعيين بثمن جملته عن ذلك من الفضه الانصاف العدديه الجديده السليمانيه معامله
تاريخه بالديار المصريه الف نصف واحد وسبع مايه بتقديم السين ثمنا حالا مقبوضا بيد البايع
المذكور من المشتري المذكور القبض الشرعي بالتمام والكمال ولم يتاخر للبايع المذكور من ذلك
مطالبه ولا شي قل ولا جل وخلى البايع المذكور بين ما بينه الحصه المبيعه المذكوره اعلاه وبين
المشتري المذكور ليتسلمها فاعترف متسلم ذلك التسلم الشرعي الاذن والتخليه الشرعيه
وذلك بعد النظر والمعرفه والاحاطه علما وخبرناه فيه للجهاله شرعا ومصادقتا على ذلك
وثبت اشهادهما على نفسهما بجميع ما نسب اليهما اعلاه على ما شرح فيه لدى سيدنا الحاكم
المالكي المشار اليه اعلاه ادام الله علاه الثبوت الشرعي بشهاده شهيده وثبت
ايضا عنده ثبت الله مجده واحكم قصده معرفه ما بيه الحصه المبيعه اعلاه المعرفه الشرعيه
النافيه للجهاله شرعا وجريان الحصه المذكوره في ملك مينا البايع المذكور الى حين صدور

التبايع المسطر اعلاه الثبوت الشرعي بشهادة الحاج علي بن محمد بن علي المعروف بالحلواني والسهامي
احمد بن محمد بن احمد الشهير بابن الزاجيه وحكم ايد الله تعالى احكامه واحسن اليه
بموجب ذلك حكما صحيحا شرعيا تاما معتبرا مرضيا مسؤولا في ذلك مستوفيا شرايطه
الشرعيه واشهد على نفسه الكريمه بذلك وبه شهد بتاريخ تاسع شعبان المكرم سنه ثمان واربعين وتسع
مايه فيه ملحق من سطوره بدرب الابراهيمي وفيه بابه السر والطاقات للرواق الثاني والثالث
المذكور اعلاه والحد الرابع وهو الغربي الى الزقاق الغير نافذ المعروف صحيح ذلك معتمد
معتمده في موضعه معتذر عنه بخط كاتبه في تاريخه وحسبنا الله ونعم الوكيل

شهدت على سيدنا الحاكم المالكي المشار اليه اعلاه ادام الله تعالى علاه وعلى المتبايعين المذكورين اعلاه بجميع ما نسب اليهم اعلاه على ما شرح فيه وكتبه ابراهيم محمد بن محمد الشافعي

شهدت على سيدنا الحاكم المشار اليه اعلاه ادام الله تعالى علاه بما نسب اليه اعلاه في سابع عشر شهر تاريخه اعلاه وكتبه محمد

شهدت على سيدنا الحاكم المالكي اعلاه ادام الله تعالى علاه بما نسب اليه اعلاه في سابع عشر شهر تاريخه اعلاه وكتبه فلان

شهدت على سيدنا الحاكم المشار اليه ادام الله تعالى علاه بما نسب اليه اعلاه في سابع عشر شهر تاريخه اعلاه وكتبه محمد

شهدت على سيدنا الحاكم المالكي المشار اليه اعلاه ادام الله تعالى علاه وعلى المتبايعين المذكورين اعلاه بجميع ما نسب اليهم اعلاه على ما شرح فيه وكتبه محمد عمر بن ابو بكر الحنفي

Signature de l'écrivain de l'acte

au dos:

ما فيه من الوقف حكمت بصحته وانا الفقير
صالح المالكي المولى بالصالحيه النجميه خدمه
عفي عنه
(L.S.)

هذا كتاب ايقاف صحيح شرعي صدر الاشهاد به وسطر بالصالحيه النجميه بمصر المحميه المذكوره باطنه
بين يدي سيدنا ومولانا شيخ الاسلام مفتي الانام زين المله والدين صالح الحاكم الشرعي المالكي
الذي سيوقع خطه بختمه اعاليه دامت بالمسرات ايامه ولياليه مضمونه اشهد عليه الجناب
المكرم المبجل المهتدي الى دين الاسلام الدين القويم والصراط المستقيم ابراهيم ابن داود ابن سليمان
المعروف ابن دوهيه المذكور باطنه اشهادا شرعيا وهو بحال الصحة والسلامه والاختيار انه
وقف وحبس وسبل جميع المكان المذكور باطنه باشتمالاته وحقوقه وقفا شرعيا لا يباع ولا
يوهب ولا يرهن الى ان يرث الله الارض ومن عليها وهو خير الوارثين انشا الواقف المذكور
وقف جميع المكان المذكور باطنه على نفسه ايام حياته ثم من بعده على من يوجد حين ذاك من
اولاده واولاد اولاده وذريته ونسله وعقبه الى حين انقراضهم اجمعين يكون وقفا على
السادة الاشراف العباسيه وعلى الزاويه المدفونين بها وعلى الكتاب وعلى الصهريج
السبيل الكائنين بمصر المحروسه بعد الخروج من قنطرة الموسكي على اليمين القريب من زاويه الشيخ
محمد بطاله الحبال فيما بين ضريح المرحوم قطري بحارة السراكسه وزاويه البكريه قريبا من
الخليج الحاكمي يصرف ريع ذلك في المصاريف اللازمه على جميع ما ذكر اعلاه ووقع اجرج في ذلك

على الله الكريم وثبت عند ثبت الله مجده الاشهاد على الواقف المذكور بشهاده شهوده الثبوت الشرعي وحكم ايد الله احكامه بذلك الحاكم الشرعي وبه شهد وحرر ووقع وسطر في اليوم المبارك الموافق لعشرين شهر ربيع الثاني الذي هو من شهور سنه اربع وتسعين وتسعمايه وحسبنا الله ونعم الوكيل

حسبنا الله الفقير مصطفى

شهد على الحاج عبد الخالق

شهد على ....

شهد الفقير بركات الخزاوي القاطن عاده الروح النخلي السقلي

Contrat de vente et ouaqf.

بسم الله الرحمن الرحيم وصلواته على خير خلقه محمد واله وصحبه وسلامه

هذا مكتوب تبايع شرعي معتبر مرعي مضمونه ان وكيل الجناب العالي المولود الامير الكبير السيفي اينال بن عبد الله الاشرفي احد امرا العشرات بالديار المصريه الملك ..... الحاج حسن بن عمر بن احمد الشهير بابن دره القايم عن موكله المشار اليه اعلاه في شرا ما يذكر فيه بمن سيسمى فيه بالثمن الاتي بيانه فيه وفي التسلم والتسليم والمكاتبه والاشهاد حسب ما وكله في ذلك التوكيل الشرعي شهاد شهيدين اشترى لموكله المشار اليه اعلاه عالي وامر له من الشهاد احمد الدين بركات بن البدري حسن البخانقي جميع المكان الكاين بالقاهره المحروسه خارج باب الخوخه سفل قنطره الموسكي بحارة الترجمان بدرب يعرف بدرب قرا التي وصف ذلك وحديده وصفته على ما دل عليه مكتوب اصله الورق الشامي المحضر لشهود المورخ في الثامن والعشرين من شهر ذي قعده الحرام سنه اربع عشر وتسعمايه الثامن مع ما به من الفصول المحكوم بموجب الشرع الشريف لدى سيدنا العبد الفقير لله تعالى الشيخ الامام العالم العلامه مجير الدين شرف العلما افضل الفضلا مفتي المسلمين ولي امير المومنين ابي الوفا محمد الحضري الجوزي الحنفي خليفه الحكم العزيز بالديار المصريه ايد الله تعالى احكامه واحسن اليه بدلاله اعباله المسطر بظاهر المكتوب المذكور المورخ بخطه الكريم السابع والعشرين من شهر الله المحرم الحرام وبخط موثقه عام خمسه عشر وتسعمايه انه مشتمل على واجهتين احديهما بحارة الترجمان مبنيه بالحجر الفص النحيت لها سته ابواب مقنطرات ثلاثه ومربعات ثلاثه احد الابواب المقنطرات يغلق عليه فرده باب يدخل منه الى دركاه يصدرها مصطبه بها على يسره الداخل باب مقنطر على فرده باب به خوخه لطيفه يتوصل منه الى دهليز لطيف يتوصل منه الى دوار به على يسرة الداخل باب مقنطر عليه فرده باب يدخل منه الى اصطبل مقام سبعه ارؤس خيل به طواله ومتبن وركبخاناه وحاصل برسم الشعير ومرحاض وبالدوار المذكور طشتخاناه وشرابخاناه وركاب خاناه يعلو ذلك مقعد به قناطر ثلاثه مبنيه بالحجر معقوده على عمودين مثمنين

سجل 2

وخاما ابيضًا مفروش الارض بالبلاط الكدان بدرابزين خشب يتوصل اليه من سلم حجر
يغلق عليه بابان مربعان وبصدره باب مربع يغلق عليه فرده باب يدخل منه الى مبيت
به شباكان مطلان على الدوار المذكور وبالدوار المذكور معالم ابواب يتوصل منها الى
قاعه تحوي ايوانين متقابلين فيما بينهما دور قاعه بالديوان الصغير معالم اربعة شبابيك
مطلات ذلك على معالم مبيته وبصدره معالم شادروان وبدور القاعه فسقيه مربعه واربع
ابواب احدها باب الدخول وثانيها باب سر وثالثها يتوصل منه الى مرحاض ومعالم حمام
لطيفه ورابعها يتوصل منه الى مطبخ وسفل القاعه المذكوره حواصل ومنافع ومرافق
وحقوق برسم القاعه المذكوره وسفل المبيت المذكور مطبخ مجاوره حاصلان ومرحاض
وحوش برسم الدجاج وبالدوار المذكور من الجهه الشرقيه معالم اصطبل لم تكمل عمارتها
وبير ما معين والابواب الخمسه التي الواجهه المذكوره احدها يغلق عليه فرده باب يدخل
منه الى سلم يصعد من عليه الى ربع علو الاصطبلين المذكورتين به ست طباق مطلات
على الطريق والثاني والثالث بابي مرا اصطبلين كل منهما مقام ثلاثة ارؤس خيل به طواله
ومتبن وركاب خاناه وبير ما معين مشترك بين الاصطبلين المذكورين والرابع والخامس
بابي رواقين علو الاصطبلين المذكورين والواجهه الثانيه بداخل درب قرا مبنيه بالحجر
الفص النحيت والطوب الاجر بها باب مقنطر يغلق على فرده باب يدخل منه الى
دركاه لم تكمل عمارتها يتوصل من ذلك الى الاماكن الموصوفه اعاليه ويحيط بذلك
ويجمعه ويشتمل عليه وعلى سائر حقوقه حدود اربع الحد القبلي ينتهي الى الطريق
وفيه الواجهه الاولى والابواب وطاقات الروافرين والطباق والحد البحري ينتهي الى درب
قرا وفيه الواجهه الثانيه وباب السر والحد الشرقي ينتهي الى اماكن تعرف بوقف الشهابي
احمد بهادر بعضه وباقيه الى جنينه تعرف قديما بابن الكعكي ثم عرفت بالمقر الاتابكي ازبك
والحد الغربي ينتهي الى المسجد المعروف بالجناب المرحوم السيفي خاسبيك دوادار المقر
الاتابكي المشار اليه بعضه وباقي ذلك الى اماكن تجري في ملك ملاكها بحد ذلك
كله وحدوده وحقوقه وما يعرف به وينسب اليه الجاري ذلك بيد البايع المذكور وملكه
وحوزه واختصاصه وتصرفه للاخري صدقه هذا التبايع حسبما شهد له بذلك
المكتوب المنبه اعلاه المحصوص بقضيته ذلك الحكم الشرعي الموافق للشرع
الشهادة وشهود المعلوم ذلك عند المتعاقدين المذكورين اعلاه العلم الشرعي النافي
للجهاله اشترى صحيحا شرعيا بثمن جمله من الذهب محاصله الدينار الف دينار
واحد وثمان مايه دينار نصفها تسعمايه دينار على حكم الحلول اعترف البايع المذكور
بقبض الثمن المذكور اعلاه من مال الموكل المذكور القبض الشرعي ولم يتاخر من ذلك شي

قبل الاجل واذن البايع المذكور للمشتري المذكور في تسلم المكان المذكور الاذن الشرعي فاعترف بتسلم ذلك تسلم الشرعي بعد النظر والمعرفة والمعاقدة الشرعي والتعليب الشرعي والاحاطة بذلك علما وضرع نافيه للجهالة وتصادقا على ذلك التصادق الشرعي ووكلا في بيعه وطلب الحكم به وسوال الاشهاد وابرا الدافع ونفيه توكيلا شرعيا . ح ثامن عشر من شهر الله المحرم سنة خمسة عشر وتسعمايه حسبنا الله ونعم الوكيل . فيه مصلح على كشط خمسه صحيح ذلك معتد به في موضع معتبر شرعا والحمد لله رب العالمين

اشهد على المتبايعين المذكورين اعلاه والموكل المشار اليه اعلاه بجميع ما نسب اليهم اعلاه
بهزل . بل

فيه مصلح على كشط ثمان نصفها شرعا صحيح ذلك معتد به في موضعه
بهزل . بل

اشهد على المتبايعين المذكورين اعلاه وعلى الموكل المشار اليه اعلاه بجميع ما نسب اليهم اعلاه
محمد

الحمد لله وحده

تشهد من سيوضع اسمه اخره بمعرفة المكان الموصوف المحدود اعلاه والبايع المذكور اعلاه المعرفة الشرعي النافيه للجهالة وتشهد مع ذلك بجريان ذلك بيد البايع المذكور وملكه وحوزه واختصاصه وتصرفه الطريق الشرعي الى حين صدور هذا التبايع المسطر اعلاه بعلم شهود ذلك وشهودك به مسولين

شهد بمضمونه
محمد بن محمد
وكتب عنه باذنه

شهد بمضمونه
علي بن محمد بن علي الطويل
كتب عنه باذنه

الحمد لله

اشهدت عليها المصونه الكبرى زينب المراه الكامل ابنة الجناب العالي المرحوم الزيني سالم الامام الاتابكي تغمده الله برحمته وصانها شهوده للاشهاد الشرعي عن صحتها وسلامتها واختيارها انها لا دافع لها ولا مانع فيما تضمنه مكتوب التبايع المسطر اعلى اعلاه ولا فيمن شهد به ولا فيما شهد به ولا في شي من ذلك والحمد لله وحده حسبنا الله ونعم الوكيل

شهد بذلك
احمد بن ...

شهد بذلك
محمد بن قلنبل

مطفي ؟

(au dos)

بسم الله الرحمن الرحيم وصلى الله على من لا نبي بعده وآله و

الحمد لله عليه توكلت

هذا ما اشهد به على نفسه الكريمه حرسها الله تعالى وحماها وصانها ورعاها في مصالح البريه جهدها مسعاها سيدنا ومولانا العبد الفقير الى الله تعالى الشيخ ....
العامل العلامه الحبر البحر الفهامه المحقق المدقق الرحله الحافظ المجتهد الامام الورع

الزاهد ... الخاشع الناسك الاعهد سري الدين لسان المتكلم حجة المناظرين رحلة الطالبين
نقيه المجتهدين شيخ النحاه و المفسرين مويد الشريعه بالادله الواضحه والبراهين مفحم المجادله
سلطان الفقها والاصوليين خالصه امير المومنين محيي سنه سيد المرسلين قاضي القضاه
شيخ الاسلام مفتي الانام محقق القضايا والاحكام حسنه الليالي والايام صدر مصر والشام
ماضي النقض والابرام ابو حنيفه الزمان فريد العصر والاوان ابو البركات عبد البر بن
الشحنه الحنفي الناظر في الاحكام الشرعيه بالديار المصريه وساير الممالك الشريفه الاسلاميه وشيخ
الشيوخ الخانقاه ..... والمدرسه الصرغتمشيه وما اضيف الى ذلك من الانظار الشرعيه
والمناصب السنيه ادام الله ايامه الزاهره وجمع له بين خيري الدنيا والاخره واجرى اليه
واسبغ نعمه و فضله في الدارين عليه من حضر مجلس حكمه و قضايه وهو نافذ الامر في
القضايا والاحكام ماضي النقض والابرام وذلك في يوم السعيد المبارك

الثاني عشر من صفر الاغر

من شهور سنه خمسه عشر و تسعمايه ثبت عنده وصح لديه ادام الله ايامه واحواله
على الاوضاع الشرعيه والقوانين المرعيه شهادة من اعلم له ثلوثهم شهادته باخر مكتوب التبايع
المسطر باطنه على الفصل الاداو القبول على الرسم المعهود في مثله اشهاد الموكل والمتبايعين
المشار اليهم باطنه على انفسهم بجميع ما نسب اليهم باطنه ومعرفتهم المعرفه الشرعيه و باطنه
مورخ ثامن عشر من شهر الله المحرم الحرام من السنه المذكوره و ثبت عنده ايضا
افاض الله تعالى نعمه عليه و اجرى الخيرات على يديه شهادة من رقم له ثلوثهم شهادته
باخر الفصل المسطر ادنى مكتوب التبايع المتنبه على فيه رقم التاديه والقبول على الرسم المالوف
في مثله مضمون الفصل المذكور على ما نص و شرح فيه ثبوتا صحيحا شرعيا وحكم
ادام الله ايامه وافاض على جوده وانعامه بموجب ذلك حكما صحيحا شرعيا تاما مرضيا
مسوولا في ذلك مستوفيا شرايطه الشرعيه واشهد على نفسه الكريمه حرسها الله تعالى
وحماها من كل سوء بذلك في التاريخ الذي سطر اعلاه

حسبنا الله ونعم الوكيل وصلى الله على سيدنا محمد واله وصحبه وسلم

اشهدني سيدنا ومولانا العبد الفقير الى الله تعالى الشيخ الامام العالم العامل العلامه الحبر البحر
الفهامه المحقق المدقق الحافظ المجتهد الامام الورع الزاهد القدوه الخاشع الناسك العهد سري
الدين لسان المتكلم حجة المناظرين رحله الطالبين نقيه المجتهدين سلطان الفقها والاصوليين
قاضي قضاه المسلمين خالصه امير المومنين محيي سنه سيد المرسلين المنوه باسمه الكريم اعلاه
ادام الله تعالى ايامه و على نفسه الكريمه حرسها الله تعالى وحماها من كل سوء . . . .

Le Signature

وبذلك اشهدني سيدنا ومولانا قاضي القضاة شيخ مشايخ الاسلام ادام الله تعالى ايام
الزاهرة وانفذ في الاقطار في احكامه واوامره فضله ونعم في الدارين

...... محمد ......

الحمد لله حرر ذلك ....

صح بسم الله الرحمن الرحيم

اشهد عليه الجناب العالي المولوي الاميري الكبيري المالكي المخدومي السيفي اينال الاشرفي
المشار اليه باطنه اعزه الله تعالى شهوده الاشهاد الشرعي وهو بحال الصحة والسلامة ورغبته
في الخير وارادته عند توجهه الى المهم الشريف السلطاني صحبة الركاب الشريف كتب الله سلام
انه وقف وحبس وسبل وابد وحرم واكد وتصدق بجميع ما هو جار بيده وملكه وتصرفه
وهو جميع المكان الكاين سفل قنطرة الموسكي الموصوف ذلك الموصوف المحدود باطنه المستغني
بوصف ذلك وتحديده عن الاعاده هاهنا المعلوم ذلك عند الواقف المشار اليه اعلاه العلم
الشرعي النافي للجهاله شرعا الجاري ذلك من ملك الواقف المشار اليه وحوزه وتصرفه
الى تاريخه يشهد له بذلك مكتوب التبايع المسطر باطنه ومن يوضع اسمه في محله وقفا صحيحا
شرعيا وحبسا صريحا مرعيا وصدقة دايمة مؤبدة ابد الابدين ودهر الداهرين الى ان
يرث الله تعالى الارض ومن عليها وهو خير الوارثين انشا الواقف المشار اليه وقفه
هذا على نفسه ايام حياته احياه الله تعالى حياه طيبه ورزقه اطول الاعمار ينتفع بذلك
وبما شاء منه من السكن والاسكان وكيف شا باي وجوه الانتفاعات الشرعية على الوجه
الشرعي ابدا ما عاش ودايما ما بقي ثم من بعد وفاته الى رحمة الله تعالى على من يستحدثه الله
تعالى له من الاولاد من الذكور والاناث ثم من بعدهم على اولادهم ثم على اولاد اولادهم وورثهم
ونسلهم وعقبهم ابدا ما عاشوا ودايما ما تناسلوا تحجب الطبقة العليا ابدا منهم الطبقة
السفلى يستقل به الواحد اذا انفرد واشترك فيه الاثنان فما فوقها عند الاجتماع على انه من
مات منهم وترك ولدا او ولد ولد او اسفل من ذلك انتقل نصيبه لذلك الولد او ولد الولد او اسفل
فان لم يكن له ولد ولا ولد ولد ولا اسفل من ذلك انتقل نصيبه الى اخوته واخواته المشاركين له في
استحقاق هذا الوقف فان لم يكن له اخوة ولا اخوات فالى من هو في درجته وذوي طبقته فان
لم يكن فالى اقرب الطبقات الى المتوفي المذكور ... وعلى انه من مات منهم اجمعين قبل دخوله في
هذا الوقف واستحقاقه لشيء من منافعه وترك ولدا او ولد ولد او اسفل من ذلك وآل الوقف الى
حال لو كان المتوفي حيا باقيا لاستحق ذلك او شيا منه قام ولده او ولد ولده وان اسفل مقامه
في الاستحقاق واستحق ما كان اصله يستحقه من ذلك ان لو كان حيا باقيا يتداولون ذلك بينهم

كذلك الى انقراضهم فاذا انقرضوا باسرهم وابادهم الموت عن اخرهم وخلت الارض منهم اجمعين كان
ذلك وقفا مصروفا ريعه على ما ياتي ذكره مبينا وشرحه مفصلا وهو ان الناظر على ذلك والمتولي
عليه يبدا من ريعه باصلاحه وصلاحه وعمارته وبانيه ودوام منفعته ولو احرف في ذلك جميع عليه وما فضل منفعته
بعد ذلك يصرف منه لرجلين بكتاب الله العزيز يقرى كل يوم منهما ما تيسر قراته من القران العظيم
في اى وقت تيسر في كل مكان تيسر وفي صبحه كل يوم من ايام الجمع يجتمعان عند قبر الواقف
ان دفن بتربة القاهرة المحروسة فيقرا بها ما تيسر قراته من القران العظيم ويختمان قراتهما بسورة
الاخلاص والمعوذتين والفاتحة ويهديان كلاهما ثواب ذلك للنبي صلى الله عليه وسلم ثم الى الواقف
وذريته والاموات المسلمين في كل شهر من شهور الاهلة من الفلوس الجدد المتعامل منها بالقاهرة
المحروسة مايتا درهم او ما يقوم مقامها من النقود بالسوية بينهما لكل منهما مايه درهم ويصرف من
ذلك في كل شهر من شهور الاهلة مايتا درهم او ما يعدلها من النقود في ثمن خبز وقرصة وريحان
وخوص توضع على قبر الواقف ان كان بالقاهرة ويفرق الخبز للفقرا في ايام الجمع ولياليها
على العادة ويصرف من ذلك في كل شهر من شهور الاهلة للمجلس العالي القضائي الزيني
بركات القضائي الجمالي يوسف الشهير بابن العقيف المحمل المباشر بخدمة اعزه الله
الله تعالى من الفلوس الموصوفة اعلاه ثلثمايه درهم على ان يكون مباشرا على الوقف المذكور
يتولى ضبط ريع ذلك ومتحصله على العادة مدة حياته ثم من بعده يقرر الناظر مكانه من
يختار ويصرف من ذلك ان يوجد من عتقا الواقف واحدا كان او اكثر ذكرا كان او
انثى ثم من بعدهم لاولادهم وذريتهم ونسلهم وعقبهم على الحكم والترتيب المشروح في
حق اولاد الواقف المشار اليه اعلاه في كل شهر من الفلوس المذكورة مايتا درهم او ما يقوم مقامها
من ذلك وما فضل بعد ذلك يصرف لابن اخي الواقف هو المجلس العالي السيفي الماس
امير قصا بردى من طبقة الحوش واقر من الواقف ايضا هي المصونة الكبرى وردقان ابنة
عبد الله الجهركسية الحرة الاصل بالسوية بينهما ثم من بعد كل منهما للاخر ثم من بعدهما لاولاد
ابن اخي الواقف هو السيفي الماس المشار اليه باعلاه ثم لاولاد اولاده وذريته ونسله
وعقبه على الحكم والترتيب المشروح في اولاد الواقف وذريته ثم من بعدهم يصرف للفقرا
والمساكين من القاطنين والمتوطنين بالخدمة الشريفة بمكة المشرفة والمدينة الشريفة على
الحال بها فان تعذر الصرف لاحدهما صرف للاخر فان تعذر لهما والعياذ بالله تعالى
صرف ذلك للفقرا والمساكين اين كانوا وحيث ما وجدوا يجري الحال في ذلك كذلك الله
وجودا وعدما وتعذرا وامكانا الى ان يرث الله تعالى الارض ومن عليها وهو خير
الوارثين وشرط الواقف المشار اليه لنفسه في هذا الوقف شروطا حث عليها واكد
في العمل اليها منها انه جعل النظر في ذلك والولاية عليه لنفسه الكريمة ايام حياته

احياه الله تعالى حياة طيبة وله ان يسند ويفوضه ويوصي به لمن يختار فان مات عن غير
وصية ولا تفويض ولا اسناد او فعل ذلك وتعذر لعجز من وجوه التعذرات الشرعية
كان النظر في ذلك للجناب العالي السيفي اقبردي ابن عبد الله الاشرفي من الخواشق
مدة حياته ثم من بعده للجناب العالي السيفي جان بلسه الاشرفي ثم من بعده للارشد
فالارشد من اولاد الواقف واولاد اولاده وذريته ونسله وعقبه ثم من بعدهم لابن
اخي الماس المذكور ثم من بعده للمصونة وردقان قريبة الواقف المذكورة اعلاها ثم
من بعدها الحاكم المسلم الحنفي المذهب بالديار المصرية يوم ذلك ثم من بعده ان يكون في
وظيفه وهل جزأ ومنها انه جعل لنفسه في وقفه هذا الزياده والنقصان والادخال
والاخراج والتغيير والتبديل والاستبدال البدل والعقاد وان يشترط لنفسه من
الشروط المخالفة لذلك ايراه يفعل ذلك كلما بداله واصل الوقف على حكمه وليس لغيره
فعل شي من ذلك للابن احمد المذكور فانه جعل له ذلك عندما يوله النظر والاستحقاق
اليه كما شرح اعلاه فقد تم هذا الوقف المبارك والحكم لزم ونفذ حكمه وابرم وصار وقفا
شرعيا محرما بحرمات الله الاكيدة مدفوعا عنه بقوته الشديد ورفع الواقف
المشار اليه اعلاه عن ذلك يد ملكه وحيازته ووضع عليه يد ولايته ونظره وثبت
شهاده الواقف المشار اليه على نفسه بما نسب اليه اعلاه على ما نص وشرح اعلاه بشهادته
شهيديه لدى سيدنا العبد الفقير الى الله تعالى الشيخ الامام العالم العلامه المعمد زين الدين
شرف العلما واهل الفضل مفتي المسلمين ولي امير المومنين ابي هريره عبد الرحمن الشرنفاشي
الحنفي خليفة الحكم العزيز الديار المصريه ايده الله تعالى احكامه واحسن اليه وثبت
ايضا لديه احسن الله تعالى اليه بشهادة كل من الحاج الجليل المحترم الشمير محمود نابل
احمد بن محمد المعروف المنصوري والحاج حسن بن عبد الرحمن حسين الشهير بخدام
حفظهما الله تعالى بمعرفة الواقف المشار اليه اعلاه والمكان الموقوف اعلاه وما استجده
الواقف به من طاحون فرد وما هو من حقوقها مما ذلك داخل في الوقف المذكور اعلاه وجا
عليه احكامه بشهاده شهيديه للمعرفه الشرعية النافيه للجهاله شرعا وجريان ذلك
في ملك الواقف المذكور اعلاه وحوزه واختصاصه الى حين صدور هذا الوقف لم يخرج
عن ملكه ولا ما قل شرعيا شرعي ثبوتا شرعيا وحكم ايده الله تعالى
احكامه واحسن اليه بموجب ذلك وبصحة الوقف ولزومه وابرامه حكما صحيحا شرعيا
تاما معتبرا مرضيا مسولا في ذلك مستوفيا شرايط الشرع واشهد على نفسه الكريمة بذلك
وما به احسن الله تعالى اليه الخلاف في ذلك وبه تحل الاشهاد في اليوم المبارك يوم الثلاثا
الرابع عشر من شهر ربيع الاول سنة اثنين وعشرين وتسعمايه فيه ملحق بين اسطر الواقف

صرفه

هو صحيح ذلك معتد به فى محله لصدوره عنه وحسبنا الله ونعم الوكيل

شهدت على سيدنا الحاكم والواقف المشار اليهما
اعلاه بجميع ما نسب اليهما اعلاه على ما نص
وشرح اعلاه فى تاريخه وكتبه محمد عبد الله
المبطوكى

L'écriture de cette signature est celle
de l'écrivain qui a rédigé l'acte entier

شهد على سيدنا الحاكم والواقف
المشار اليهما اعلاه بجميع ما نسب
اليهما اعلاه ما نص وشرح اعلاه
فى تاريخه اعلاه وكتبه
على الميموني
عبد الرحمن

Ces divers actes sont écrits d'une écriture se rapprochant du Diwani turc, et la plupart des points diacritiques sont omis.

Ce document est l'acte de vente du waqf primitif de l'emplacement occupé aujourd'hui selon toute probabilité par le couvent de Terre Sainte au Caire

---

Formule du Berat délivré dans la 1re décade de djémazi ul ewel 1271 à M. Béclard, agent et consul général de France dans les Principautés (21 janvier 1855).

نشانه شريف عاليشان سامى مكان سلطانى وطغراى غراى جهانستان خاقانى حكمى اولدركه
افلاق وبغدان ممالكنده فرانسه تجار وزواريلك امور وخصوصلرينى رؤيت ايلمك ومرشده اقامت
ايلمك اوزره جنرال قونسلوسى اولان اوزرنه بوشاد نام بكزاده بو دفعه آخر محله مأمور اولديغندن يرينه
فرانسه بكزاده لرندن دافع توقيع رفيع الشان خاقانى قدوة اعيان الملة المسيحية بكلار زيدت رتبه
اثانه وجنرال قونسلوسى نصب اولنمش اولديغندن بخلى يدينه برات عاليشانم اعطاسى خصوصى درسعادتمده كائن
فرانسه سفارتى طرفندن بالتقرير التماس وانها اولنوب قيودانه مراجعت اولندقده عهدنامه همايونه مقتضاسنجه
قونسلوس سابقه موسى اليهه الثمش جى سنه سى اواخر رمضاننده برات عاليشانم ويرلديكى مقيد بولنمش اولمقدنه
نكى سابقى وعهدنامه همايونه شروطى اوزره اشبو نشانه همايونى ويردم وبيوردم كه بكزاده موسى
اليه بكرشده اقامت ايلمك اوزره مملكتيه مذكورتينه امدشد ايدن فرانسه تجار وزواريلك اثانه وجنرال
قونسلوسى اولوب اولطرفده فرانسه لويه متعلقه الخ

attendu qu'on trouve, dans les archives, la mention qu'un Berat a été délivré au consul précédent &c

الحمد لله وحده
وقف من سيوضع خطه فيه
ادم على الرسمين المسطرين
بذيل يسرته وقوفا تاما
وتامل ذلك تاملا شافيا لحاجة
ذلك سلما وحده اتى بجهاله
شرعا وشهد بان الرسم الاول
منهما الذى اوله شهدت واخره
المبطوكى هو رسم العبد
الفقير الى الله تعالى الشيخ
شمس الدين ابى عبد الله
محمد بن جمال الدين عبد الله
المبطوكى احد العدول
بالديار المصريه كان والثانى
منهما رسم الذى اوله شهدت
واخره الميمونى هو رسم
العبد الفقير الى الله تعالى
الشيخ نور الدين عبد الرحمن
بن الشيخ نور الدين على
الميمونى الشافعى تغمدهما
الله برحمته وان ذلك خطهما
بيدهما المعهود منهما فى
مثله وانهما توفيا الى رحمه
الله تعالى من قبل تاريخه
وانهما كانا عدلين رضا
باقيين على عدالتهما الى حين
وفاتهما وانهما كانا العرفان
مشهدهما حر بحملهما الاشهاد
لا يعلمان ذلك تغيير ايعلم
بهوده ذلك ونشهد
مسئولين لسؤال من جاز
سواله شرعا وكتب ذلك
بادن حكمى بتاريخ اليوم
المبارك السابع عشر من
ربيع الثانى سنة احدى
وثلاثين وتسع وحسبنا
الله ونعم الوكيل

411

28 février 1855.

Firman de création d'un poste consulaire à Orfa.

امير الامراء الكرام كبير الكبراء الفخام ذو القدر و الاحترام صاحب العز والاحتشام المختص بمزيد عناية
الملك الاعلى روم ايلى بكلربكليكى پايه سيله رقه سنجاغى قائمقامى احمد بيجان پاشا دامت معاليه و قدوة النواب
المتشرعين رقه نائبى مولانا زيدت علمه توقيع رفيع همايونم واصل اولىجق معلوم اوله كه رقه واكا تابع محللره كلوب
كيدن فرانسه تجار و زوارينك امور و خصوصلرينى رؤيت ايلمك اوزره فرانسه لو پروسپر ويلكروز زيدت
حرمته بودفعه قونسلوس وكيلى نصب و تعيين قلنديغندن بحثله يدينه بر قطعه وكالت امر شريفم اعطاسى خصوصى
درسعادتمده كائن فرانسه سفارتى جانبندن باتقرير التماس وانها اولنمش و ممالك محروسه شاهانه مده لزومى
اولانده محللره قونسلوس وكيللرى تعيين اولنمسى خصوصنه مساعده اولنديغندن كيفيت طرف همايونه شاهانه مه
عرض ايله لدى الاستيذان اول وجهله اجراسى خصوصنه اراده سنيه ملوكانه م تعلق ايله امر همايون شاهانه م سنوح
وصدور ايلمش اولمغين موما اليه پروسپر ويلكروز عنوان محرر رقه واكا تابع محللره امدشد ايدن فرانسه تجار و
تبعه سنك امور و خصوصلرينى رؤيت ايلمك اوزره قونسلوس وكيلى تعيين اولنديغى سزكه قائمقام مشار و نائب موما
اليهماسز معلومكز اولدقده موما اليهك وكالتى امورينه كمسنه طرفندن دخل و تعرض ايتديرميوب بر موجب عهد
نامه همايونه حمايت و صيانت اولنمق بابنده فرمان عاليشانم صادر اولمغله موجبنجه عمل و حركت ايليه سز شويله
بيله سز علامت شريفمه اعتماد قيله سز تحريرا في اواسط شهر جمادى الاخره سنه احدى وسبعين ومايتين والف

Chrétiens.

17 Septembre 1855

Lettre vizirielle concernant les chrétiens

٤ م / ٧٢ تاريخنده ولاة عظام و متصرفين كرامه يازيلان اوامر عليه نك صورتيدر

بعض محللرده خرستيان تبعه دن وفات ايدنلرك دفنى ضمننده نائب و مفتيلر طرفلرندن اذن نامه لر استحصالنده و بعض يرلرده
دخى جبرا ويرلمكده اولديغى وبو اذننامه لره هيچ انسانه حقنده قوللانلميه جق بر طاقم كلمات تحقيريه و تذليليه يازلمقده
ايدوكى استخبار اولنمشدر بيانه حاجت اولمديغى وجهله دفن اموات ماده سى بلا استثنا امور ضروريه بشريه دن
اوله رق بونك ايچون اذن و رخصت طلبنه حاجت اولميه جغندن بونلرك دخى امرينه اويله تذكره اعطاسى قطعا
لزوم شرعى دخى اولميوب فقط بويله تذكره لر ويرلمك مجرد اوسيله ايله الموسود اسنده عبادت
اولديغى و ذكر اولنان تذكره لرك اوكونه كلمات تذليليه ايله تحريرى ايسه غايت چركين و احكام حكمت اسلام
شريعت غرايه دخى منافى بولنديغى و بو دفعه اموات قضيه سى اوزرينه مداخله مأموريه شرعيه نك حد و صلاحيتلرى
اوله جغى طرف والاى مشيخت اسلاميه دن افاده و اشعار بيورلمش اولديغندن و بو تذكره لرك ويرلمسى
اقتضاى احكام منيفه شرعيه دن اولمديغى حالده خرستيان تبعه حقنده بلا موجب بو مثللو معامله نابجانك
اجرا اولنمسى عدم خشنوديلرينه بادى اوله جغى مبنى شو بدعت نامقبوله نك منعيله عموم تبعه دولت
عليه و ملل سائره موتالرينك تدفيننه مداخله ايتديرلمسى و فيما بعد هركونه محررات و افادات تبعه

صادقهٔ پادشاهی حقنده اویله کلمات تحقیریه استعمال ایدلمسی وخصوصا هالك ومرد اولمشی کبی شیلر یازلمیوب
عادتا متوفی کلمه‌سنك قوللانلمسی مخصوصا واکیدا هر طرفه توصیه وبیان قلنمشیدر ذات جلالت دولتلری
دخی صورت حالك زیر اداره‌لرنده بولنان محللر مأموریه شرعیه‌سنه وقائممقاملره وسائره اقتضا ایدنلره
بالاطراف تفهیم واعلانیله بعد ازین اومثللو حالات ومعاملاتك منع کلیسی اسبابنك استحصاله
همت بیورملری سیاقنده شقه

Privilèges des chrétiens. Pontaut. traduit le 14 9bre 1856.

امور روحانیه یه دائر خرستیان تبعه یه منح القدیم ویرلمش اولان امتیازات

روم بطریقلغی محلول اولدقده دار الخلافة العلیه‌نك قرب وجوارنده بولنان ارکلی وقپوطاغی وازنیکمید وازنیه وقاضی کوی
مترپولیدلری واستانهٔ سعادتده مقیم جماعت مترپولیدانك رأیی ایله قاعده ایتدکلری اوزره بر مترپولید بطریقلگه
انتخاب واختیار اولندقده صدره عتبهٔ علیایه عرض ایله انتخاب اولنان مترپولیده بطریقلك توجیه اولنور وارمنی وقتولك
بطریقلرینك انتخابی رؤسای روحانیه ومعتبران ملت معرفتیله اجرا اولنه‌رق جدیده اصول محرره اوزره توجیه اولنوردی
بطریقلر مادام که تبعه‌یه ظلمی ویا امیدلرینك خلافنه ویا حقوق دولت علیه‌یه خیانتی ظهور ایلمیه هر وجه تأبید حیاتده اولدقجه
وظیفه‌لرنده استعفا اولمدقجه بطریقلکدن عزل اولنمیوب وجه محرر اوزره سوء حالی وقوعنده مترپولیدانك عموما رأی
واختیارلری ایله کیفیتی لدی التحقیق صحت اوزره اکثر شکایتی حالده عزل وتبدیل قلنور

ایلیدیه متعلقه بالجمله امور وخصوصلرینك رؤیت وتمشیتی وکلیسالرینك ایراد ومصارفاتی وسائر خصوصاتی قاعده
ایلری اوزره یالکز بطریقه وقت اولندلری رأی اهتمامنه منحصر اولمیوب جماعت مترپولیدانه مفوض اولدیغی جهتله کلیسالرینه
مهری بیلرنده منتخب اولان مترپولیدلره تسلیم اولندیغی مثللو ممالك محروسه‌ده اولان جمله مناسترلك مهرلری دخی بو وجهله
مفوض جماعت اولمشدر

ماتقدمدنبرو مترپولیدانك استانهٔ سعادته آمد شد ایتمکلری انجق بطریقلك وجماعت مذکوره‌نك اذن ومعرفتیله اولهگلوب
هر بر مذهبده بولنان تبعه بطریقلری اولدقلری ذات بطریقلکه متعلق امورده مراجعت ایدوب هر وجهله اطاعت وانقیاد
ایلدکلری بطریقلره ویریلمه برانلر طرف پادشاهیدن امر وفرمان بیورلیور

بطریقلکه تابع برلرده مترپولید ومرخصه وپسقپوس وپاپاسلره وقت باشتری بطریقه موجبی ایله ایتدکلری اوزره عزل ونصب
ایدوب بونلری عزل ونصب ایلدکده آخردن کمسنه مخالفت ایده‌مز

بنك
روم ملتنده مترپولیدلرده برینك تبدیلی لازم کلدکده جماعت مترپولیدانك رأیلری ودیکر مذهبلر مرخصه‌لرینك وپسقپوسلرینك
تبدیلی لازم کلدکده بطریقه ایله ملت مجلسنك مهرلی محضر تقریر تقدیم اولنوب انك اوزرینه شروط درجیله بدلرینه
برات وموجبنجه ضبطیچون امر عالیشان ویریلور معروضات سائره ایله هیچ کمسنه‌یه مترپولیدلك ویا خود مرخصه‌لك
توجیه اولنمز

مترپولید ومرخصه وپسقپوسلرك سوء حالی وعزل ونفیلری مثلو ولاة وقضاته‌یه عرض کلیه تشکی اولندقده صحتی بطریقلرندن
استعلام اولنمدقجه اصغا اولنمز وبر طریقه ایله مقدم ومؤخر فرمان دخی صادر اولمش ایسه دخی بالتحقیق ایجابی اجرا اولنور

صالبلر

متره پولید و مرخصه و پیسقوپوسلرده بری نوجی المسلمه درسعادتده کلوب بره آخر راهبی توقیف ایدرلر ایسه کمسنه مداخله ایده‌مز
بطریقلر و متره پولید و مرخصه و پیسقوپوس و پاپاسلرک خانه‌لرینه انجیل قانت ایلمک ویره وقندیل اصوب موم یاقمه واسکله
وتصویر قویوب بخور صالبلر [?] الرینه عصالرلو تمغنی اجرای آیینلرینه کمسنه مداخله ایده‌مز
هر بر مذهبک قدیمدنبرو ضبط وتصرفلرنده بولنان کلیسا ومناسترلرینه و درسعادتده و گرک طشره‌لرده اولان زیارتگاهلرینه
ومیتلرینی اصول معتاده‌لری اوزره قالدرمغه وسائر اجرای آیینلرینه کمسنه ممانعت ایده‌مز
بطریقلر مجلس اولده تقریرلر وکذلک جماعت متره پولیدنه وملت مجلسی مجلس اولده تقریرلر مضبطه‌لر تونیلوب آیینلرینه دائر
هرنه‌کونه عرض وانها ایدرلر ایسه مساعده اولنور
هر بر مذهبه مخصوص اولان کلیسا ومناسترلرک اذنلری [?] اولمدقجه کیمسه تفتیش وتفحص ایده‌مز
هر بر مذهبه مخصوص اولان کلیسا ومناسترلرک وضع قدیمی واصول معتبره‌سی اوزره تعمیر وترمیملرینه کمسنه ممانعت ایده‌مز وبو مقوله
قدیم کلیسالرک معوضات ومناسبات ایله اخذ وویریلمز
اخرک دینی ایچون کلیسا ومناسترلرک اشیاسنه تعرض اولنیوب رهن اولمق اوزره اخذ وقبض ایتدیریلمز وبر تقریب اخذ
اولنمش ایسه معرفت شرعله کیدوروب محللرینه تسلیم اولنور
هر بر ملتده هر بر کیمسه آیینلری اوزره عقد نکاح وفسخ نکاح ایده‌جک اولدقده بطریقلری ویاخود تعیین ایده‌جکلری
وکیللرک معرفتیله اجرا اولنوب اخر طرفدن مداخله اولنمز و بطریقلر و مرخصه‌لرینک و وکیللرینک معرفته واذنه
بوغیلمه [?] گرک درسعادتده و گرک طشره‌لرده آیینلرینه مخالف اولهرق عقد نکاح ایدن پاپاسلرک ویاخود وکیللرینک
حقلرنده لازم گلان تادیبلرینه اجرا ایلدکده کمسنه مداخله ایده‌مز وعقد نکاح وفسخ نکاح ماده‌سنده وآیینلرینه متعلق
سائر خصوصده منازعه ایدن ایکی کیمسه‌نک مابینلرینی بطریقلر ویاخود وکیللری تحقیق ایدوب آیینلری اوزره اصلاح ایلدکده
وکلیسالرینه گلیمیوب واوروب افوروز تعبیر اولنور تادیب ایتدکده قضاة ونواب دخل وتعرض ایده‌مزلر وخرستیانلر عورت
بوشامه و عورت اوزرینه عورت المه وزوجه‌لرک فوتلرندن صکره اوچنجی دفعه‌یه دک تأهل ایدوب اندن زیاده تأهل ایتمک
آیینلرینه مخالف اولمغله اوصقولرینه [?] رخصت ویرلمیوب تادیب و گوشمال اولنور و آیینلرینه مخالف اولهرق نکاح ایدنلر
خرستیانلرک کلیسالرینه کیرمسی مغایر آیین اولدیغندن اولحالده قوت اولنمق پاپاسلر طرفنده قالدیرلمی ضمننده قضاة
ونواب وسائر ضابطان جانبندن جبر وتکلیف اولنمز
متره پولیدلر و مرخصه‌لر و پیسقوپوسلر وراهبلر وکشیشلر وسائر خرستیانلردن بری کندو آیینلری مقتضاسنجه کلیسالرینه وفقرالرینه
وبطریقلرینه برشی ویاخود ثلث مالنه وصیت ایدوب بعده فوت اولدقده وصیتلری نافذ ومقبول اولوب آیینلری وقاعده‌لرینجه
کندو ملتلرندن شاهدلر استماع اولنوب وارثلرینه معرفت شرعله ایلنور وبلا وارث فوت اولان متره پولید ومرخصه‌لر وپاپاسلرک
وکشیشلرک وقوع بولان وماروبت [?] تعبیر اولنور کشیش عورتلرک گرک نقود وگرک اشیا وبارگیر وسائر هرنه شیلری
واریسه بطریقلری ویاخود طرفلرندن تعیین ایده‌جکلری وکیللری میری ایچون اخذ وقبض ایلدکده بیت المال وقسام ومحصللر
وسائرلری طرفلرندن مداخله اولنمز و ورثه‌لری موجود اولنلرک نقود وگرک سائر اموال واشیالرینه بطریقلر و وکیللری
طرفندن وضع ید قلنمز فقط الب رهبانیه متعلق کلیسایه متعلق اشیاسی کلیسا ماهرینه [?] ویریلور

هر بر مذهبك آيينلرينه مخالف وضع وحركت ايدن روم مطره پوليد وارمنى وقتولك مرخصه لرى وپاپاسلرى وكشيشلرى
بطريقلرى آيينلرى اوزره تأديب وصاچلرينى تراش وكندولرينى پاپاسى وقره باشلقدن عزل واخراج ايله كليسالرينه اخذه
وير دكده ومقتضاى آيينلرى اوزره دفع واخراج اولنان پاپاسلرك يرينه اقتضا ايدن پاپاسلرك تعيينى خصوصنده خارجدن
كمسنه مانع ومزاحم اولمز وكشيش خانقوسنده كليسا ومناسترلرى اولميوب محل بمحل عتيقدن صحيح روم وارمنى
وقتولك رعاياسى خلاف آيين افساد ايدنلر بطريقلر معرفتيله وفتاوى ايله اخذ اولنوب اقتضا ايدن تأديبلرى بر موجب
قانون جزا اجرا اولنور

هر بطريقك بطريقلكه تابع يرلرده اولان كليسا ومناسترلرينه وكافه مشتملاتنه وسائر كليسالرينه وقف اولنان اشيا وحيوانات
كمسنه طرفندن مداخله اولنميوب اوته دنبرو اولدكلرى وجه اوزره ضبط وتصرف اولنور

روم وارمنى وقتولك تبعه سنك اوته دنبرو ادا ايده كلدكلرى رسومات ميريه وصدقه آقچه لرى وبطريقخانه نك رسومات ومصارفى
وبطريقلره عائدات كما كان بر ادا ايدوب بر زياده ومخالفت اولنمسى تجويز اولنمز وكليسا ومناستر وكيلرى بطريقلره رسومدن
ورسومات ميريه دن اخذ واكل ايدرلر ايسه محاسبه لرى كورلميوب تضمين ايتديرلمسنه مداخله اولنمز واشبو رسوماتدن هر قنغى محلده اولور
ايسه اولسون مرخصه لرى وسائر كشيشلرده بطريقلرك اله جمعى اولدقده تحصيلچون امر شريف ويرلوب كندو طرفندن دخى
مكتوبيله تعيين ايده جكى آدملرينه قضاة ونواب طرفلرندن شرعله معاونت اولنوب تحصيل ايتديرلور وبطريقلرك رسومات
تحصيلچون تعيين ايلديكى آدملرينه ووكيللرينه اثناى راهده هر وجهله معاونت وامنا وسالما مرور وعبورلرينه دقت
اولنوب حسب الايجاب تبديل جامه وكسوه ايدوب وسلاح وطاشورلر ايسه ممانعت اولنمز وهديه وسائرنه مطالبه قلنمز

بطريقلرك كندو سيميچون اولان باغ محصولاتى وصدقه ننيع خرستياندن تبعه نك ويره كلدكلرى شيره وياغ وبال وسائر اشيالرينك
خانه سنه نقلنده اسطلاح وقبوله قتسال قديمه مخالف كمرك امناى طرفلرندن ممانعت اولنمز وبطريقلرك ومرخصه لرك
وپيسقوپوسلرك كندولرينه وكليسالرينه مخصوص اولان اشيالرندن اسطلاحه وقبولده كمرك وباج طلب واخذ اولنمز

روم وارمنى وقتولك ملتندن بلا غرض ولا عوض قبول اسلاميت ايدنلرك بالطبع مذهبجه مداخله دن سالم اولمقلقلرى
دركار اولوب فقط كندو رضاسيله اسلاميتى قبول ايتمش اولنلره هيچ بر كمسه طرفندن جبر وتكليف اولنمز

روم وارمنى وقتولك پاپاسلرندن برى اولنه شرعله حبسى اولمنه لازم كلدكده بطريقخانه لرده اليقونيلوب اخذ وفده حبس
اولنمز

بطريقلرك عصاسنه وسوار اولديغى حيوانلرينه وآدملرينه وجامه وكسوه لرينه وطشره ده اولان مرخصه وپيسقوپوسلرك باركير
وحيوانلرينه مداخله اولنمز ومرخصه وپيسقوپوسلرك ساكن اولدقلرى خانه لرينه قوناق تكليف قلنمز

مطره پوليد ومرخصه وپيسقوپوسلر ايله بعض كشيشلرك دعوالرى ظهور ايدر ايسه درسعادته حواله اولنوب شروط وقيودينه
مراجعتله بر وجه حقانيت فصل ورؤيت اولنور

بطريقلر وقپو كتخدالرى ايله معا اودهمش نفر آدملرندن هر كونه ويركو وعوارض ديوانيه وتكاليف عرفيه مطالبه
اولنمز

، اشبو امتيازات روحانيه نك اوله رق كليسا معمورلرينك اجرا ايتدكلرى احوال ،

متره‌پولید و مرخصه و پسقپوسلر و پاپاسلر خرستیان تبعه‌دن استحصال کبی رسومات الوب نه مقداری و نه ده کیفیت تحصیل
حقنده مأموریه ملکیه‌نک مداخله‌سی یوقدر

هر مذهب هر درلو مکتب و هر بریله مکتب اچوب اصول تحصیللرینه مأموریه ملکیه‌نک مداخله و معاملاتلری یوقدر

بطریقلر و متره‌پولید و مرخصه و پسقپوسلر خرستیان تبعه‌دن هر کیمی اولورلر ایسه [مطلوبه] خلاف آیینه حرکت ایتدیکی دیو نفینی
طلب ایتدکلرنده بلا محاکمه طلبلری اجرا اولنور

هر بطریق ملتنده بر کتابک انتشارینی و اوقونمسنی و یا تألیفنی منع ایدر و خلافنه حرکت ایلیانلری تأدیب ایلر

﴿امور روحانیه‌یه دائر موخرا وقوعبولان مساعدات﴾

کلیسالرک توسیعی و یا مجدداً انشاسیچون مقدما تعمیرات حقنده اعطا اولنان مساعدات اجرا اولنور

خرستیان تبعه‌دن بری قبول اسلامیت ایتمک استدکده بر گونه جبر و اکراه وقوع کلدیکی تحقیق ایتمک ایچون درسعادتده
باب عالیده و طشره‌لرده مجلسلرده اقربا و متعلقاتی حاضر اولدقلری حالده اجرای تحقیقات اولنه‌رق اکر طوغریلق
دیو ایدر ایسه قبول اولنور و سن بلوغ و تمییزه اولمیان صبیانک تبدیل مذهب ایتملرینه مساعده اولنمز

﴿تبعهٔ غیر مسلمه‌نک من القدیم بولنه کلدکلری حال﴾

دائما تبعهٔ غیر مسلمه اهالی اسلام کبی و عینی سندات ایله هر نوع املاکه متصرف اولورلر

حاصلات ارضیه‌دن تبعهٔ اسلامیه عشر یعنی اونده بری دولته ویررلر ایکن تبعهٔ غیر مسلمه عشر یعنی سکزده بری دولته ویررلر ایدی

اهل اسلام اموال تجارتنده یوزده درت رسم کمرک ویروب تبعهٔ غیر مسلمه یوزده بش رسم کمرک ویررلر ایدی

تبعهٔ غیر مسلمه عسکرلکدن معاف اولمق اعتباریله جزیه ویررلر ایدی و بوندن بشقه بر طاقم تکالیف و تعبیرات ایله اهل
اسلامدن ویرمدیکلری رسوماتی اعطا و انجه و انقریه نامیله بر طاقم خدمات ایفا ایدرلر ایدی

اوروپا تجارتنه مأذون اولانلر تبعه‌دن غیریسنک خارج ممالک دولت علیه‌یه سیاحت ایتملرینه رخصتلری یوغیدی

علی العموم کافهٔ خدمات و مراتب دولت اهل اسلامه مخصوص اولوب تبعهٔ غیر مسلمه بونک جمله‌سندن محروم ایدیلر

تبعهٔ غیر مسلمه ایله اهالی اسلامدن البسه و خانه شکل و رنکنده و کافهٔ معاملات و تعبیراتده فرقلر وار ایدی

﴿تنظیماتدنبرو عموم تبعهٔ غیر مسلمه حقنده وقوعبولان مساعدات﴾

کافهٔ تبعهٔ شاهانه امنیت جان و مال و محفوظیت ناموسده حقوق متساویه‌یه مظهر اولمشلردر

قطالیعده اهل اسلام ایله تبعهٔ غیر مسلمه بیننده اولان فرقه کلیاً الغا اولنوب بالجمله تبعهٔ دولت علیه کرک تکالیف
عمومیه‌ده کرک اعشار و کمرک و سائر رسوماتده معاملهٔ متساویه‌یه نائل اولمشلردر

هر صنف تبعهٔ دولت علیه‌دن انجه و انقریه کبی خدمتلر کلیاً رفع و الغا اولنمشدر

هر صنف تبعهٔ دولت علیه کرک تجارت و کرک تحصیل معارف و سیاحت ایچون هر استدکلری یرده کشت و گذار
ایلمکه مأذون اولمشلردر

تبعهٔ دولت علیه عسکرلک خدمتنه قبول اولنوب جزیه رفع قلنوب فعلاً ایفای خدمت ایتمه‌جکلر ایچون اعانهٔ
عسکریه نامیله بر ویرکو الغنی مقرردر

تبعهٔ غیر مسلمه درجهٔ قابلیت و استحقاقلرینه كوره خدمات دولت علیه‌ده مستخدم اولوب مراتب دولت علیه‌یه نائل اولورلر
كافهٔ ایالات و الویه و قضالر اولدقجه مملكت مجلسلرنده هر ملتك رؤسای روحانیه‌سی اعضای طبیعیه‌دن اولوب
بونلردن غیری هر ملتك بشقه بشقه اعضالری اولور و كافهٔ مصالح ملكیه و بلدیه‌ده متساویاً صاحب رأیدرلر اشبو
مجلسلر معرفتیله رؤیت اولنان دعاوینك قرارنده اعضای مسلمه و غیر مسلمه مساواةً رأی و حكم ایدرلر
درسعادتده و طشره‌لرده موضوع اولان تجارت محكمه‌لرینك و تحقیق مجلسلرینك اعضای دخی تبعهٔ مسلمه و غیر مسلمه‌دن
مركب اولوب بونلر دخی حكم و رأیده كاملاً مساویدرلر

هر بر ملتك ملتجی اولان مصالحی یعنی خسته‌خانه‌لر و مكتبلر و بونلرك كبی اموری رؤیت ایچون بطریقخانه‌لرده مجلسلر
اولوب طشره‌لرده دخی هر بر ملت شهرلرده و قریه‌لرده رؤساسنی كندولری انتخاب و تعیین ایدرلر

ایالات و الویه و قضالر و قریه‌لر عموماً طرف دولت علیه‌دن تعیین اولنور فقط هر نوع تبعه‌نك ملتجی اولان
حصهٔ ویركوی بینلرنده طرح و تقسیم اولنور و رؤسای معرفتیله اخذ و تحصیل قلنور مال صندیقلرینه تسلیم اولنور
حضور قانوننده كافهٔ تبعهٔ دولت علیه مساوی اولوب محاكم قانونیه هر نوع تبعه‌نك شهادت و اظهاراتینی قبول
ایدر

البسه و خانه و احوال سائره‌ده تبعهٔ غیر مسلمه‌نك فرقی كاملاً زائل اولوب هر كس هر استدیكی زی و قیافتده
بولنمق و استدیكی صورتده خانه یاپمق و استدیكی كبی كزمك مقتدردر القاب و عنوان و سائر تعبیراتجه كافهٔ
تبعهٔ دولت علیه‌یه معاملهٔ مساوات اجرا اولنورلر

صورت خط همایون
موجبنجه عمل اوله

دستور اكرم و معظم مشیر مفخم
و مكرم نظام العالم ناظم مناظم
الامم مدبر امور الجمهور بالفكر الثاقب
متمم مهام الانام بالرأی الصائب
ممهد بنیان الدولة و الاقبال
مشید اركان السعادة و الاجلال
مرتب مراتب الخلافة الكبری مكمل
ناموس السلطنة العظمی المحفوف
بصنوف عواطف الملك الاعلی
الفعل

Khatti-humaiouy du 18 février 1856

بالفعل صدر اعظم ستوده شیم و وكیل مطلق قوی الهمم اولوب مجیدیه نشان همایونمك برنجی رتبه‌سنی و نشان امتیاز دولت
علیه‌می حائز و حامل اولان وزیر معالی‌سمیرم محمد امین عالی پاشا دام اجلاله و ضاعف بالتأیید اقتداره و اقباله حكم
به مؤید ملوكانه‌م ودیعهٔ جناب باری اولان كافهٔ صنوف تبعهٔ شاهانه‌مك هر جهتله نیل حصول سعادت حالی اقدم افكار
خیریت دثار پادشاهانه‌م اولارق جلوس میمنت مأنوس همایونم كوننده نبرو بو بابده ظهوره كلان همم مخصوصهٔ شاهانه‌مك
حمد اولسون بك چوق ثمرهٔ نافعه‌سی مشهود اولوب ملك و ملتمزك معموریت و ثروتی ایله بابه تزاید ایتمكده ایكن دولت علیه‌مزك
شان و موقعی و ملل متمدنه اراسنده بحق حائز اولدیغی موقع عالی و مهمه لایق اولان حالك كمالی ایصالی ایچون شمدی‌یه قدر وضع
و تأسیسنه موفق اولدیغم نظامات جدیدهٔ خیریه‌نك ازسرنو تأكید و توسیعی مطلوب معدلت مصحوب پادشاهانه‌م اولدیغی حالده
عموم تبعهٔ شاهانه‌مزك مساعی حمیتكارانه‌لری و متفق خاص باهر الاخلاصمز اولان دول معظمه‌نك همت و معاونت
خیرخواهانه‌لری اثری اولمق اوزره دولت علیه‌مزك بوكون بعنایة الله تعالی خارجاً صفوت سنیه‌یی برقاتده‌ها تأكید ایلدیكنه
و بو جهتله شو عصر دولت علیه‌مز ایچون بر زمان خیریت اقترانك مبدأ اولاجغندن داخلاً دخی سلطنت سنیه‌مزك تزیید
قوت و مكنتی ملكتی و روابط قلبیه و طندایشی ایله بربرینه مربوط اولان و نظر معدلت اثر مشفقانه‌مده مساوی بولنان كافهٔ صنوف
تبعهٔ شاهانه‌مك هر یوزدن حصول نیل سعادت حال و مآللری شاهانه‌مزك معموریتنی مستلزم اولاجق اسباب
و وسائلك ایله بابه ابرازی مراد مرحمت اعتیاد ملوكانه‌م اقتضاسندن بولندیغنه بناءً خصوصات آتیة الذكرك

اجراسنه اراده معدلت افادهٔ پادشاهانه‌م شرفصادر اولمسیله شویله‌که گلخانه‌ده قرائت اولنان خط همایونم ایله و تنظیمات خیریه‌م
موجبنجه هر دینده و مذهبده بولنان کافهٔ تبعهٔ شاهانه‌م حقنده بلا استثنا امنیت جان و مال و محفوظیت ناموس ایچون طرف اشرف پادشاهانه‌مدن
وعد و احسان اولنمش اولان تأمینات بو کره دخی تأکید و تأیید قلنمقده بولندیغندن کاملا فعله چیقارلمسی ایچون تدابیر موثره‌نك اتخاذ
اولنمسی و نیز جناح عاطفت سنیهٔ پادشاهانه‌مده اوله‌رق ممالك محروسهٔ شاهانه‌مده بولنان خرستیان و سائره جماعتلرینه — وسائر تبعهٔ غیر مسلمه
اجداد عظامم طرفلرندن ویرلمش و سنین اخیره‌ده اعطا و احسان قلنمش اولان الجمله امتیازات و معافیات روحانیه بو کره دخی
تقریر و ابقا قلنوب فقط تبعهٔ عیسویه و سائره‌نك هر بر جماعتی بر مهل معینه ایچنده امتیازات و معافیات حاضره‌لرینك رؤیت — خرستیان و تبعهٔ غیر مسلمهٔ سائره‌نك
و معاینه‌سنه ابتدار ایله اولبابده وقتك و کرك آثار مدنیت و معلومات مکتسبه‌نك ایجاب ایتدیکی اصلاحاتی اراده و تنسیب
شاهانه‌م ایله و باب عالیمزك نظارت مخصوصه‌سی آلتنده اوله‌رق مخصوصاً بطریقخانه‌لرده تشکیل اولنه‌جق مجلسلر معرفتیله المذاکره جانب باب
عالیمزه عرض و افاده ایلمکه مجبور اوله‌رق جنتمکان ابو الفتح سلطان محمد خان ثانی حضرتلرینك و کرك اخلاف عظاملرینك طرفلرندن بطریقلر
ایله خرستیان پسقپوسلرینه اعطا بیورلمش اولان رخصت و اقتدار نیات فتوتکارانهٔ پادشاهانه‌مدن ناشی اشبو جماعتلره تأمین اولنمش
اولان حال و موقع جدید ایله توفیق اولنوب و بطریقلرك الحالة هذه جاری اولان اصول انتخابیه‌لری اصلاح اولندقدن صکره بطریقلك
براتلرینك احکامنه تطبیقاً قید حیات ایله نصب و تعیین اولنملری اصولنك تماماً و صحیحاً اجرا و باب عالیمز ایله جماعات
مختلفه‌نك رؤسای روحانیه‌سی بیننده قرار کیر اولنه‌جق بر صورته تطبیقاً بطریقلر و مطرپولیدلر و مرخصلر و پسقپوسلر و خاخاملرك
حین نصبلرنده اصول تحلیفیه‌نك ایفا قلنمسی و هر نه صورت و نام ایله اولور ایسه اولسون راهبانه ویرلمکده اولان جوائز و عوائد
جملةً منع اولنه‌رق یرینه بطریقلره و جماعات باشلرینه واردات معینه تخصیص و رهبان سائره‌نك دخی رتبه و منصبلرینك
اهمیتلرینه و بوندن صکره ویریله‌جك قراره کوره کندولرینه بر وجه حقانیت معاشلر تعیین اولنوب فقط خرستیان راهبلرینك
اموال منقوله و غیر منقوله‌لرینه بر کونه خلل ایراث اولنمیه‌رق خرستیان و سائر جماعتلرك ملتجه اولان مصلحتلرینك اداره‌سی هر بر — تبعهٔ غیر مسلمه
جماعتك رهبان و عوامی بیننده منتخب اعضادن مرکب بر مجلسك حسن محافظه‌سنه حواله قلنمسی و اهالیسی جملةً بر مذهبده
بولنان شهر و قصبه و قریه‌لرده اجرای آیینه مخصوص اولان ابنیه‌نك و کرك مکتب و خسته‌خانه و مزارلق مثللو سائر محللرك هیئات
اصلیه‌لری اوزره تعمیر و ترمیملرینه بر کونه موانع ایقاع اولنمیوب بویله محللرك مجدداً انشاسی لازم کلدکده بطریق و یا روسای
ملتك تصویبی حالنده بونلرك رسم و صورت انشاسی بر کره جانب باب عالیمزه عرض اولنمق اقتضا ایده‌جکندن یا صورت معروضه قبول
ایله متعلق اوله‌جق ارادهٔ سنیهٔ ملوکانه‌م موجبنجه اقتضاسی اجرا و یا بر مدت معینه ظرفنده اولبابده اولان اعتراضات بیان اولنوب بر
مذهبك جماعتی یالکز اوله‌رق یعنی سائره ایله قاریشق اولمیه‌رق بر محلده بولنور ایسه اوراده آیینه متعلق خصوصاتی ظاهراً و علناً اجراده
بر درلو قیوده دوچار اولمیوب اهالیسی ادیان مختلفه‌ده بولنان جماعتلردن مرکب اولان شهر و قصبه و قریه‌لرده ایسه هر بر جماعتك
طاقمی ساکن اولدیغی آیروجه محله‌ده بالاده بسط و بیان اولنان اصوله اتباعاً کندو کلیسا و خسته‌خانه و مکتب و مزارلقلرینی تعمیر
و تحکیمه مقتدر اوله بیلمسی و مجدداً انشاسی اولنمسی اقتضا ایلیان ابنیه‌یه کلنجه بونلر ایچون رخصت لازمه‌یی بطریقلر و یا خود — ترمیمه
جماعات مطرپولیدلری جانب باب عالیمزدن استدعا ایدوب دولت علیه‌مزجه بونلره بر کونه موانع ملکیه اولمدیغی حالده
رخصت سنیه‌م ارزان قلنمسی و بو مقوله ایشلرده حکومت طرفندن وقوعبوله‌جق معاملات کلیتاً حسبی اولمسی و هر بر مذهبه
تابع اولنلرك عددی نه مقدار اولور ایسه اولسون اول مذهبك کمال سربستی ایله اجرا اولنمسی تأمینی ایچون تدابیر لازمه و قویه‌نك

اتخاذ قلنمسی و مذهب ولسان و یاخود جنسیت جهتیله صنوف تبعهٔ سلطنت سنیه مدن بر صنفك آخر صنفدن اشاغی طوتلمسی متضمن
اولهرق کافهٔ تعبیرات والفاظ وتمییزات محررات دیوانیه دن الی الابد محو وازاله قلنمسی و آحاد ناسك بیننده و یاخود مأموریه
طرفلرندن دخی موجب شین و عار اوله جق و یا ناموسه طوقنه جق هر بر درلو تعریف و توصیفك استعمالی قانوناً منع اولنمسی و چونکه
ممالك محروسه مده بولنان هر دین و مذهبك آیینی بر وجه سربستی اجرا اولنمقده اولدیغندن تبعهٔ شاهانه مدن هیچ بر کمسنه بولندیغی دینك
آیینی اجرادن منع اولنمسی و یاخود بوندن طولایی جور و اذا کورمامسی و تبدیل دین و مذهب ایتمك اوزره کمسه اجبار اولنمامسی
و سلطنت سنیه مزك مأموریه و خدمه سنك انتخاب و نصبی تنسیب و ارادهٔ شاهانه مه منوط اوله رق تبعهٔ دولت علیه مدن جملهسی
هر قنغی ملتدن اولور ایسه اولسون دولتك خدمت و مأموریتلرینه قبول اولنه جقلرندن بونلر اهلیت و قابلیتلرینه کوره عموم حقنده مرعی
الاجرا اوله جق نظامات امتثالاً مأموریتلره استخدام اولنمقله و سلطنت سنیه مك تبعه سندن بولنانلر مکاتب شاهانه مدن نظامات
مطالب
موضوعه لرنده کی سن و کرك امتحانجه مقرر اولان شرایطی ایفا ایلدکلری تقدیرده جملهسی بلا فرق و تمییز دولت علیه مك عسکریه
و ملکیه سنه قبول اولنمسی و بوندن بشقه هر بر جماعت معارف و حرف و صنایعه دائر ملتجه مکتبلر یاپمغه مأذون اولوب فقط
بو مقوله مکاتب عمومیه نك اصول تدریسی و معلملرینك انتخابی اعضاسی طرف شاهانه مدن منصوب مختلط بر مجلس معارفك
غیر مسلم — تبعهٔ غیر مسلمه
نظارت و تفتیشی تحتنده اولمسی و اهل اسلام ایله خرستیان و سائر تبعه میانه سنده و یاخود تبعهٔ عیسویه و سائره دن مذاهب
مختلفه یه تابع اولنلرك بربری بیننده تجارت و یاخود جنایات متعلق ظهوره کله جك جمیع دعاوی مختلط دیوانلره حواله اولنوب
استماع دعوا ایچون اشبو دیوانلر طرفندن عقد اولنه جق مجلس علنی اوله جغندن مدعی ایله مدعی علیه مواجه اوله رق بونلرك
اقامه ایده جكلری شاهدلر تقریرلر واقعه لرینی دائماً کندو آیینلری و مذهبلری اوزره اجرا ایده جكلری بر یمین ایله تصدیق ایلملری
و حقوق عادیه یه عائد اولان دعاوی دخی ایالات و الویه مختلط مجلسلرنده والی و قاضی محلك حضور اوله رق حالده
شرعاً و یا نظاماً رؤیت اولنمق اشبو محاکم و مجالسده محاکمات واقعه علنی اجرا اولنمسی و تبعهٔ ~~عیسویه و سائره~~ دن ایکی — وخرستیان و سائر تبعهٔ غیر مسلم
عائد
کمسه بیننده حقوق ارثیه کبی دعاوی مخصوصه صاحب دعوا اولنلر استدعا ایلدکلری حالده بطریقلر و یا رؤسا و مجالس معرفتیله
رؤیت اولنمق اوزره حواله قلنمسی و مجازات و تجارت قانونلریله مختلط دیوانلرده اجرا اولنه جق اصول و نظامات مرافعات
محکمه مرتبه سرعتله اکمال اولنه رق و ضبط و تدوین قلنه رق ممالك محروسهٔ شاهانه مده مستعمل اولان السنهٔ مختلفه یه ترجمه ایله نشر
و اعلان اولنمسی و حقوق انسانیه یی حقوق عدالت ایله توفیق ایتمك ایچون مظنهٔ سوء اولنلرك و یاخود تأدیبات جزئیه یه
مستحق بولنانلرك حبس و توقیفلرینه مخصوص اولان کافهٔ محبس و محال سائره نك اصول حبسیه سنك محکمه مرتبه مدت قلیله ظرفنده
اصلاحنه مباشرت اولنمسی و هر حالده حبسخانه لرده بیله جانب سلطنت سنیه مدن وضع قلنان نظامات انضباطیه یه موافق اولامیه
معاملاتدن ماعدا هیچ بر کونه مجازات جسمانیه و اذیت و اشکنجه یه مشابه کافهٔ معامله دخی کاملاً لغو و ابطال قلنمسی و بونك
عائر
خلافنده وقوعبوله جق حرکات شدیده منع و زجر اولنه جغندن ماعدا بونك اجراسنی امر ایدن مأمورین ایله بالفعل اجرا ایلیه
کسانك دخی جزا قانوننامه سی اقتضاسنجه تکدیر و تأدیب اولنمسی و دار السلطنة السنیه م و ایالات و بلاد و قصبه ده امور ضبطیه — تبدیل
تنظیمی ماده سی آسوده حال اولان کافهٔ تبعهٔ ملوکانه مك کندو مال و جانلرینك محافظه سنه صحیحاً و قویاً امنیت ویره جك
صورتده تنظیم قلنمسی و ویرکونك مساواتی تکالیف سائره نك مساواتنی موجب اولدیغی مثللو حقوقجه اولان مساوات دخی
غیر مسلمه
وظایفجه اولان مساواتی مستلزم اولدیغندن خرستیان و سائر تبعه دخی اهالی اسلام مثللو حصهٔ عسکریه اعطاسی حقنده

موخراً ویریلان قراره انقیاده مجبوریتنده بولنمسی وبو خصوصده بدل ویرمك ویا نقداً فی اعطاسیله خدمت فعلیه دن معاف اولمق اصولنك
اجرا اولنمسی واسلامدن ماعدا تبعه‌نك صفوف عسکریه‌یه قبولیله صورت استخداملری حقنده نظامات لازمه یاپیلوب مدت قلیله
ظرفنده نشر واعلان قلنمسی . وایالات والویه مجلسلرنده تبعهٔ مسلمه وعیسویه وسائره‌دن بولنان اعضانك امر انتخابلرینی بر صورت
صحیحه‌یه قویمق وآرانك طوغریجه ظهورینی تامین ایلمك ایچون اشبو مجلسلرك صورت ترکیب وتشکیللری حقنده اولان نظاماتك
اصلاحنه تشبث ایله دولت علیه‌م نتیجهٔ آرایی و ویریلان حکم وقراری صحیحاً بیلمك وبونلره نظارت ایتمك اسباب ووسائل
موثره‌سنك استحصالی مطالعه ایلمی وچونکه بیع وفروخت وتصرف املاك وعقار ماده‌لری حقنده اولان قوانین کافهٔ
تبعهٔ ملوکانه‌م حقنده مساوی اولدیغندن قوانین دولت علیه‌م ونظامات ضابطهٔ بلدیه‌یه اتباع وامتثال ایلمك واصل یرلو
اهالینك ویردکلری تکالیفی ویرمك اوزره سلطنت سنیه‌م ایله دول اجنبیه بیننده یاپیله‌جق صور تنظیمیه‌دن صکره اجنبیه
دخی تصرف املاك مساعده‌سنك اعطا اولنمسی . وتبعهٔ سلطنت سنیه‌مك کافه‌سی اوزرینه طرح اولنه‌جق ویرکو وتکالیف
صنف ومذهبلرینه باقلمیه‌رق بر صورتده اخذ اولنمقده ایکن اشبو تکالیفك وعلی الخصوص اعشارك اخذ واستیفا
وقوعبولمقده اولان سوء استعمالاتك اصلاحی تدابیر سریعه‌سی مطالعه ومذاکره اولنوب طوغریدن طوغری‌یه اخذ ویرکو
ایچون اصولنك بیدریج اجراسی قابل اولدقجه واردات دولت علیه‌مك التزام اولنمسی اصولنك یرینه بو صورت اتخاذ قلنوب
اصول حالیه جاری اولدقجه مامورینه دولت علیه‌م ایله مجالس اعضالرینك مزایده‌لرده علناً اجرا اولنه‌جق اولان التزاماتده
بریسنی درعهده ایتدیرملری ویا بر گونه حصه آلملری مجازات شدیده ایله منع قلنمسی . وتکالیف محلیه دخی مهما امکن محصولاته
خلل ویرمیه‌جك وتجارت داخلیه‌یه مانع اولمیه‌جق صورتده وضع وتعیین اولنمسی وامور نافعه ایچون تعیین وتخصیص اولنه‌جق مبالغ
مناسبه‌یه براً وبحراً انشا واحداث اولنه‌جق طرق ومسالکدن استفاده ایده‌جك اولان ایالات وسنجاقلرده وضع وتاسیس
قلنه‌جق ویرکوی مخصوصه دخی علاوه ایدلمسی . وسلطنت سنیه‌مك هر سنه ایچون واردات ومصارفات دفترینك تنظیم
واعلانی حقنده موخراً بر نظام مخصوص یاپلمش اولدیغندن بونك کمالی اجراسی احتیاطنه اعتنا اولنمسی . وهر بر مأموریه
تخصیص قلنمش اولان معاشلرك حسن تسویه‌سنه مباشرت قلنمسی . وهر بر جماعتك رؤساسیله طرف اشرف شاهانه‌مدن تعیین
اولنه‌جق بر مأمورلری تبعهٔ سلطنت سنیه‌مك عموماً عائد وراجع اولان ماده‌لرك مذاکراتنده مجلس والاده بولنمق اوزره مقام
جلیل وکالت مطلقه‌مدن مخصوصاً جلب اولنوب واشبو مأمورلر بر سنه ایچون تعیین قلنوب بونلر مأموریتلرینه باشلادقلرنده
تحلیف اولنملری . ومجلس والانك اعضاسی گرك عادی وگرك فوق العاده وقوعبولان اجتماعلرنده رأی ومطالعه‌لرینی
طوغریجه بیان وافاده ایتملری وبونلردن طولایی اصلا رنجیده اولنمملری . وافساد وارتکاب واعتسافه دائر اولان قوانینك
احکامی کافهٔ تبعهٔ سلطنت سنیه‌م حقلرنده هر قنغی صنفدن ونه درلو مأموریتده بولنورلر ایسه بولنسونلر اصول مشروعه‌سنه
توفیقاً اجرا اولنمسی . ودولت علیه‌مك تصحیح اصول سکه ایله امور مالیه‌سنه اعتبار ویره‌جك بانقه مثللو شیلر یاپیلوب
ممالك محروسهٔ شاهانه‌مك منبع ثروت مادیه‌سی اولان خصوصاته اقتضا ایدن سرمایه‌لرك تعیینیله ومحصولات ممالك
شاهانه‌مك نقلی ایچون ایجاب ایدن طرق وجداوللر کشادیله وامر زراعت وتجارتك توسعنه حائل اولان اسبابك
منعیله تسهیلات صحیحه‌نك اجرا اولنمسی وبونك ایچون معارف وعلوم وسرمایهٔ اوروپادن استفاده‌یه
باقلمسی اسبابنك بالاطراف مطالعه سبیل بیدریج موقع اجرایه قونلمسی ماده‌لرنده عبارت اولمغله سن که

صدر اعظم ستوده شیم مشار الیهی اشبو فرمان جلیل العنوان ملوکانه‌می اصول اوزره کرك درسعادتده و کرك محالك شاهانه‌نك هر بر طرفنده اعلان و اشاعتله خصوصات مشروحه‌نك بالاده بیان اولندیغی وجهله اجرای اقتضالرینه و بوندن بویله اعظم طلبه‌سنك دائماً و مستمراً مرعی الاجرا طوتلمسی اسباب لازمه و وسائل قویه‌سنك استحصال و استکمالی خصوصنه بذل جل همت ایلیه‌سن شویله بیله‌سن علامت شریفه‌مه اعتماد قیله‌سن تحریراً فی اوائل شهر جمادی الآخره سنه

انکلتره سفارتنه ویریلان تقریرك صورتیدر

Renégats

امور مذهبیه‌یه دائر مقدم و مؤخر تحریراً و شفاهاً وقوعبولان تبلیغات رسمیه‌سنه‌لری بالاطراف مطالعه قلندی دولت علیه‌نك منفعتیه تحقیقی اولان انکلتره دولتی ایله سائرلری طرفلرنده دائماً و خصوصیله موخراً مشهود اولان خدمات جسیمهٔ دوستانه نزد شاهانه‌ده اشوری درجه‌ده تقدیر اولنمیله و بونك شکرانیتی قلوب ملت عثمانیه‌ده الی الابد باقی قاله‌جق موادده بو تمثیله انلر طرفلرندن عرض و بیان اولنان افادات دوستانه‌نك اعطانی درجه‌ده حسن تسویه‌سی مطلوب حقیقی اولدیغندن بشقه افکار عصر و زمانه دخی نزد دولت علیه‌ده معلوم ایدوکندن خصوص مذکور اوزرینه ویریلان قرارك باارادهٔ سنیه تبلیغنه مسارعت اولنور شویله که بوندن اقدم مرتد مسئله‌سی حقنده انکلتره و فرانسه دولتلرینه وقوعبولمش اولان تامینات ازسرنو تجدید و تاکید اولنمسیله برابر اولوقتکی قرارك علی الاطلاق کافهٔ مرتدیه حقنده شمولی اوله‌جقی دخی مخصوصاً تامینه و اشعار اولنور و دولت علیه‌نك هر حالده محکم الاجرا اولان موادی بیهوده تصعیب و اشکال ایتدیکنه اشبو قرار بر دلیل جدید فصل اولنمسیله دولت متحابهٔ متبوعه‌لری نزدنده مستلزم محظوظیت اوله‌جغی مأمول قوی ایدوکی بیانی ذاتا درکار اولان خدمات فائقه‌لرندن تجدید تامیناته وسیله اتخاذ قلندی

بیاننامه

Contingent militaire

مجدد تأیید بنیان دولت و تشیید ارکان ملك و ملت مقاصدیله ذات شوکتسمات حضرت شهنشاهینك وضع و تأسیسنه موفق بیورلدقلری اصول عدلیه‌سنده کافهٔ تبعهٔ شاهانه بلا استثناء نائل سعادتحال اولوب بونك بر قات دها تزیید و تأییدی ایچون لزوم کلان هرکونه اصلاحات ملکیه و تامینات قانونیه مقتضای امر و ارادهٔ معدلت افادهٔ جناب ملوکانه اوزره دردست تذکار اولنه‌رق طاقم طاقم موقع اجرایه قونیله‌جقدر بو صورتده هر صنف تبعهٔ شاهانه‌نك مترتب ذمت تابعیتلری اولان وظائف اصلیه‌نك دخی اصول معدلتشمول سلطنت سنیه‌یه توفیقیله تعیینی اقتضای حالدن اوله‌رق بو بابده دخی ایجاب ایدن نظامات پیدرپی تنظیم و اجرا اوله‌جق ایسه‌ده اشبو وظائفدن خدمت عسکریه‌نك اهم و اقدم اولمغله بو بابده قاعدهٔ نظام اوله‌جق اساسلرك تعیینی لازم کلوب چونکه ذمت تابعیت ترتب ایدن وظائفی ایفایه هر صنف تبعهٔ شاهانه‌نك بلا استثنا مجبوریتلری درکار اولدیغندن و بر وجه محرر بو وظائفك اك اعزی دولت علیه‌نك خدمت عسکریه‌سی اوله‌رق بونك تمدیدیه قدر یالکز اهل اسلام مدة اولان تبعهٔ شاهانه ایفا ایتمکده ایدیلر وطن عمومینك خدمت محافظه‌سی جمله‌نك مترتب ذمتی اولمغله منحصراً بر صنفه عائد اولان

اشبو خدمتده صنوف سائره دخی حصه‌دار اوله‌رق بونلرده بالذات خدمتده بولنه‌جقلر بدنًا و فعلًا خدمتده اولمیه‌جقلر بدلًا
ادای خدمتله اشبو وظیفهٔ اصلیه‌یه برنسبت متساویه تعیینی اقتضای اصول معدلتدن بولنه‌بیلنه‌جکده بو بابده اتفاق آرای ارکان
دولت اوزرینه متعلق و شرف‌صدور بیوریلان امر و فرمان حکمت بیان حضرت شهنشاهی اوزره ویریلان قرار دخی بیان و اعلان
اولنور بروجه محرر سلطنت سنیه‌نک خدمت جلیلهٔ عسکریه‌سی کافهٔ تبعهٔ شاهانه‌نک وظائف مترتبه‌لرندن اولدیغی حالده
اهل اسلامدن اولمیان صنوف تبعهٔ شاهانه بو خدمتده بولنمیوب انلردن عموم ویرکودن بشقه جزیه نامیله بر ویرکوی مخصوص
الینور ایدی بوندن صکره صنوف و اقوام دخی دولت علیه‌نک تعیین ایده‌جکی مقداره اوله‌رق حصهٔ عسکریه ویره‌جکلردر
اهالیٔ اسلامیه‌نک کرک عدد نفوسی و کرک سلاح‌شورلقله الفتی اقتضاسنجه سلطنت سنیه‌نک هر وقت طوته‌جغی قوهٔ
عسکریه‌نک بالطبع جزء اکثری اهل اسلامدن و جزء قلیلی صنوف سائرهٔ تبعه‌دن اولمق مقرر اولوب بو جهتله صنوف و اقوامک
نفوس ذکوریه نسبتنده و اهل اسلامک ویردیکی نفرات عسکریه‌نک مقدارینه قیاسله انلرک ویرملری لازم کلان حصهٔ
معيني عمومیهٔ عسکریه‌ده ویریله‌جک قرار اوزره بر مقدار معینی فعلًا ادای خدمت ایتمک اوزره عسکرلکه الینوب فضله‌سی ایچون
بدل خدمت اوله‌رق عموم ویرکودن بشقه بالکز اعانهٔ عسکریه الینه‌جقدر اشبو اعانهٔ عسکریه‌نک اخذنده قاعدهٔ
اساسیه بوندن بویله صنوف و اقوامک ویره‌جکی حصهٔ عمومیهٔ عسکریه بالاده بیان اولنان نسبت و قیاس اوزره تعیین
اولنه‌رق بالذات خدمتده بولنه‌جقلرک اعانهٔ عسکریه‌لری اشبو ویرکونک مقدار عمومیسندن بالتنزیل قصوری صنوف
و اقوامده بولنان تبعهٔ شاهانه‌دن بو خدمتده حصه‌دار اولمسی لازم کلان نفوس ذکورک عمومنه توزیع و تقسیم و عموم
ویرکولرینه ضمیمه ایله اخذ و استیفا قلنمسی صورتی اولوب اشبو اعانهٔ عسکریه‌نک حق و عدل اوزره تقسیم مقداریله
صورت توزیع و استیفاسی ایچون نظامات مخصوصه یاپیله‌جقدر بالفعل خدمت عسکریه‌ده بولنه‌جقلر ایچون تنسیقات
عسکریه‌نک تعیین ایلدیکی مدت خدمت و اصول قرعه قاعدهٔ اصلیه اوله‌رق هر وقت الاجق نفراتده دخی اساسًا
تعیین مقداری ایله صورت اخذینک برنسبت صحیحه‌یه توفیقی اولنمسی و بونلردن کرک صنوف عسکریه ایچنده بیاده
کوستره‌رک و کرک مطالب شاهانه‌یه تحصیل معلومات ایلیه‌رک ضابطلکه لائق اوله‌جقلرک استحقاقلرینک
بر اصول مطرده تحتنه قونلمسی ضمننده کذلک بشقه نظامات یاپیله‌جقدر اشبو نظامات تدقیقات لازمه‌نک ایفاسیله
تنظیم اولنمقده اولدیغندن قریبًا اعلان و اجرا قلنه‌جق ایسه‌ده سلطنت سنیه عموم تبعهٔ صادقه‌سنک الا‌ن ابراز ایتمکده
اولدقلری مآثر غیرت و حمیتی تقدیر ایلیه‌رک و اصل بویله دقته ولی نعمتلری اولان پادشاهلرینه و دولت و وطنلرینه
خدمت ایلمک جهتنک ارزو و ابتهاجلی اولدیغنی بیلیرک بو کوننکی کونده خدمت جلیلهٔ عسکریه‌نک ویردیکی اعتبار
و شاندن تمدیده قدر بو خدمتده بولنمیان صنوف تبعه‌یی دخی حصه‌دار ایلمک ایچون بروجه محرر نظامات مخصوصه
ایله تعیینی اولنه‌جق اصول دائمه‌نک تمامی اتخاذینه قدر قوه العاده اوله‌رق اناطولی و روم ایلینک مناسب کوریله‌جک
محللری اهالیسندن ترتیب اولنه‌جق مقدارده نفرات عسکریه المغه قرار ویرلشدر هرنقدر بو صورت
قوه العاده برحال ایسه‌ده بو کره الاجق نفرات عسکریه‌نک اما استخدامی یا بدلیه‌ده اتخاذ اولنه‌جق اصول
دائمه‌نک اساسنه توفیقی اولنه‌جغی مثللو قوه العاده الاجق اشبو نفرات عسکریه‌نک اصول دائمه اقتضاسنجه
تعیین قلنه‌جق اعانهٔ عسکریه‌نک و فعلًا خدمتک حصهٔ عمومیه‌سنه محسوب قلنمسی وقوه العاده

الاجمه نفرات عسكريه ايچنده ضابطلك اهليت وقابليتلرى تبيين ايدنلرك المروده درجات استحقاقلرينه كوره نائل
مراتب عسكريه اولملريدخى مقرر اولوب صورت اجراسى اوامر سنيه مخصوصه ايله بيلديريلوب همان ايفاى مقتضاسنه
ابتدار قلنجقدر مشقت وزحمت ايله اعتبار وشانى بر يره جمع ايدن خدمت عسكريه ده بو صورتله هر صنف
تبعه شاهانه نك حال واقتدارلرينه كوره حصه دار اولملرنده ماده عاليه سلطنت سنيه منحصر اهل اسلام
اوزرنده اولان بار خدمتك تخفيفيله برابر سائر صنوف تبعه شاهانه نك خدمت دولت و وطنده بولنمق
اعتبار وشاننده حصه مند اولملرى قضيه ى ولريم بودخى ذات معدلتسمات حضرت ملوكانه نك على العموم
تبعه شاهانه لرى حقنده بيدريغ بيورلمقده اولان مرحمت و عنايت جليله جناب پادشاهانه نك بر اثر
جديدى اولمق اوزره اولمغله هركسك ممنونيه ومتشكر اولاجغى باشتباه هدرر

Berat de consul gal ottoman à Naples

دولت عليه ابد الدوامله دوست معاهد اولان دول متحابه تبعه و ملاريه و تجارينك ممالك
دولت عليه ده هر درلو اسباب حمايت وصيانت و وسائل آرامش وامنيتلرى استحصال واستكمال
اولنديغى مثللو قانون وقواعد دول اوزره سلطنت سنيه م تبعه سى حقلرنده دخى اصول متقابله به رعايت
اولنه جغى بديهيانده ن بولنديغنه و ناپولى دولتى تبعه معتبره سنده ن باليار و ارباب درايت واستقامتده ن ادوك
بناء موما اليهك سجيليا دولتى سواحلنده واقع موقع تجارت اولان ناپولى شهرينه باش شهبندر نصب وتعيين
اولنمسى خصوصنه بو كره اراده سنيه ملوكانه م تعلقيله امر همايونم شاهانه م سنوح وصدور ايدرك
مقتضاى منيفى اوزره موما اليهك مأموريتنى متضمن ديوان همايونمده اشبو امر جليل القدرم اصدار وتسليم
اولنديغى موما اليه بوندن بويله مقتضاى مأموريت وصداقتى اوزره دولت عليه م تبعه سنده اولطرفه آياب
و ذهاب ايدن تجار و زوار وسفينه قپودانلرى وطائفه وادملرينك من كل الوجوه حمايت وصيانت وسكونت
اولدقلرى كافه امتيازاتك وقاينيله تسهيل امور واقتضالرينى موجب اولور اسباب و وسائلك استحصال
واستكمالنه و مواد مقتضيه تجارلرينك دخى اصول وجهله حسن روئيت وتسويه سنه اقدام وغيرتله اجراى
لوازم كاركذارى واستقامته صرف مقدرت ولازمه البره اولنان احوال واثارى در باره
شوكتقرار ملوكانه م تحرير واشعاره مثابرت ايليه شويله بيله لر علامت شريفه مه اعتماد قيله لر
تحريرا فى اوائل شهر رجب الفرد سنه اثنى وسبعين ومائتين والف

Berat de la décoration de Sersa

uvl

نشانه
تعالی العزیز
بسم الله

Sceau Royal:

الملک لله تعالی

تا که دست ناصر الدین خاتم شاهی گرفت

صیت داد و معدلت از ماه تا ماهی گرفت

visa de la main du Roi: صحیح است

الملک لله تعالی حکم همایون شد آنکه چون بپاس داری نعمت خلافت ابد اتسام و شکرگذاری حکم علی الاطلاق
ملزوم همت قضا مساس و منظور نظر خورشید اشراق آنست بمقتضای کمال اتحادیکه فیمابین
دولتین قویشوکتین ایران و فرانسه سمت استقرار یافته هریک از چاکران آندولت و خدمتگزاران
آنحضرت که نشانه استعدادش از جبههٔ احوال ظاهر و در مدارج صحت عقیدت و دولتخواهی منظور
نظر مهر مظاهر اید پیکر افتخارش را بنشانه توجهات خسروانه زیب و زینت بخشایم و نشانه صداقت
و ارادت او را بخاتم قبول مختوم و مزین فرمائیم از آنجا که جناب مجدت و نبالت نصاب نجدت و فخامت
انتساب عمدة الاکابر العیسویه موسیو قونول ایلچی کبیر دولت بهیه فرانسه مقیم اسلامبول در مجاری
خدمات دولتین و ازدیاد اسباب موالات حضرتین مساعی جمیله و مجاهد کافیه بظهور رسانیده
مظهر آیتی از عنایات خسروانه آمده لهذا در هذه السنه میمونه لوی ییل او را باعطای یک
قطعه نشان تمثال مهر مثال همایون با حمائل آبی قیمه مباهات فرمودیم که نشانه مبارک را زیب (le portrait de notre royale personne)
Bleu avec cordon
صدر مفاخرت خود ساخته زیاده از پیش در مراسم ازدیاد اتحاد دولتین ساعی و مراقب باشد
کتّاب دفترخانه مبارکه شرح فرمان همایون را ثبت نموده در عهده شناسند تحریراً فی شهر رمضان ۱۲۷۲

au dos: sceau du sadr azem:

صدر اعظم دولت علیه ایران

اعتماد الدوله میرزا آقاخان

Sceau du Ministre d'affaires Etr.

لله الملک العلام
الحاجی میرزا سعید
[illegible]

142

142

